Sofia Mackie
Hill

Papeista sivun 82.
Saarnamuotoista 18p. toukok 1880
Johan Raattamaa
sivun 98. Juhonpietistä 12 jouluk. 1882
papin eli saarnaajan valitse-
misesta
Johanpietistä 1885
Jaroniemen kylässä Torniolla ei
ole yhtän urkotonta 9. talossa
sivut 109 jos saarnaa parannusta
suruttomille ei tarvitse rukoilla
anteeksi
Lue sivu 114-8-25-1885.
sivu Papeista 152.
sivu 79 kesäk. 1878 Uudesta synty-
misestä ja ehtoollisesta
sivu 46 III minunnäen aidasta
" 59 kallis
" sivu 53 syömisestä kohvista
XI sisaddile ja veljille
sivun kirjotettu 1889. Raattamaa
jumalista takkista

Rikkakantemme

Vanhinten Kirjoituksia.

L. L. L., — J. R., — J. M. T., — H. B., —
E. A., — J. J. B., —
ynnä muitten totisten kristittyin kirjeitä.

H. Haatanen,
kustantaja.

Helsingissä,
Suomal. Kirjallisuuden Seuran Kirjap. Osakeyhtiö,
1903.

Saiwonmuotkassa 10 päiwänä Syyskuuta 1898.

Rakkaalle weljelle ja uskolliselle työntekiälle Herran wiinamäessä Johan Kieri, Jumalan armo lisääntyköön teille!

Kiitän kirjan ja esipuheen edestä, jonka olen saanut.

Esipuheesta kuulemma että kirja on kallis, jos teillä warat piisaawat painattaa. Minun mielipiteeni on, että esipuhe osottaa, että kirja on kallis, että wasta tulewat kansatkin saawat kuulla tästä hengellisestä liikkeestä totisia sanomia.

Wieläpä sanomme rakkaita terweisiä kaikille opettawaisille miehille ja palwelewaisille waimoille, ja ole itse ensin meiltä rakkaudella terwehdetty. Pian yhteen tulemme Jumalan paratiisissä. Uskokaamme synnit ja puuttuwaisuudet anteeksi Jeesuksen nimen ja weren kautta, joka on wuotanut syntein anteeksi saamiseksi. Katselkaamme uskossa ja hengessä uskon alkajaa ja päättäjää Jeesusta ja puhalla Herran henki palamaan suitsewaiset kynttilän sydämet siellä ja täällä. Omistakaamme uskolla täydellinen lunastus. Kaksinkertaisesti olemme saaneet Herran kädestä kaikkein synteinme tähden. Synnit owat hukkumheet pitkänä perjantaina Jumalan armon ja laupeuden merheen. Onnen toiwotuksella olkaa hywästi rakkaat weljet ja sisaret ja muistakaa meitäki rukouksissanne anteeksi antawaisella sydämmellä. Wanha weljenne

Johan Raattamaa.

Wieläpä kiitämme kalhiin preiwin edestä, Herman Nikulassia, Olli Matonientä, Kalle Ojala, Henrikki Kolleria, Kankaan Jisakkia. Wieläpä sanomme heille rakkaita terweisiä ynnä waimoinsa kans. Wanha weljenne

Johan Raattamaa.

Sanokaa minun pojalle Petterille rakkaita terweisiä.

Wieläpä pyydän anteeksi Kieri weljeltä kuin on näin wiipynyt wastaus, kuin on ollut heinän aika, niin ei ole tullu kirjoitetuksi. Kyllä minulla on ollut muistossa, että olette pyytänheet wastauksen. Ole rakkaudella minulta terwehdetty waimoni kans.

Kirjoitti **Karoliina Raattamaa.**

Esipuhe.

Kuin jonkun ihmisen ijankaikkinen elämä näyttää hautauman ajan lainehiin, niin on se kuin joku tähti, joka putoaa mailman mereen; mutta tämä alasputoaminen on ainoastansa kuin se niin näyttäisi mailmalle, — sillä totisesti on Jeesuksessa Kristuksessa ylösnousemus, — ehkäpä ei kaikki heränneetkään jaksa uskoa Jumalan totuutta, waikka enkelin kieli taiwaasta sitä ulos tuottaisi, ja huutaisi korwiin, — kuin Herran apostoli Pietari wiiden maakunnan kansoille, samoin kuin aikakautemme wanhimmat. — Ja meillä on wahwa profetallinen sana, ja te teette hywin, että te siitä waarin otatte, niinkuin kynttilästä, joka pimeissä walistaa, niin kauwan kuin päiwä walkenee, ja koittähti koittaa teidän sydämmissänne.

Minä olen ahkeroinut koota monta wuosikymmentä näitä aikakautemme wanhinten lähetyskirjeitä, joita he on lähettäneet hajalla asuwaisille, Lapissa, Suomessa, Ruotsissa, Norjassa ja aina tänne monien waltamerien ylitse Ameriikkaan on he surun pitäneet, ei ainoastansa lähetyskirjeitten kautta, mutta myös monta eri kertaa lähetysmiesten kautta. Ensin Henrik Parkajoki wanhus kumppaninsa kanssa w. 1876, hän joka on nyt päässyt Jumalan paratiisiin kaikesta tuskasta ja waiwasta Helmik. 19 p. 1894, 80 w., 5 k., 13 päiw. wanhana. Tämä helläsydäminen Jumalan mies, kuullessaan uppiniskaisten ja kowakorwaisten riitoja ja wiekkautta, — jonka tähden järjen woimat alkoiwat murheen tähden wähitellen sekaantumaan, — joka pitäs liikuttaa saastaisten kowia sydämiä, sillä ne owat Jeesuksen kuumat kyyneleet. — Ja sitte Johan Takkinen kumppaninsa kanssa w. 1877, joka on kahdeksan eri kertaa kulkenut yli waltamerien kutsuttuna ja lähetettynä. Hän on kaikkein enin ja laajimmasti kulkenut, ensin Suomen maalla,

Norjasta aina Wenäjän pääkaupunkiin Pietariin, ja palatessa Helsinkiin, Suomen pääkaupunkiin, ja niin läpi koko Suomen maan. Ameriikassa on hän kulkenut kaikki Suomalaisten siirtokuntain läpi, aina Tyynenmeren rantaan asti, jossa myös alkoi kuulua taiwaan lintuin ääni, Herran Jeesuksen pyhän nimen ja weren woiman kautta, — sillä lintu on huoneen löytänyt ja pääskynen pesänsä, johonka he poikansa laskewat; sinun alttaris, Herra Sebaot, minun Kuninkaani; — jotka käywät itkun laakson läpitse, ja tekewät siellä kaiwoja; ja opettajat monella siunauksella kaunistetaan; — w. 7. Sittemin on Johan Lumijärwi lähetetty wuonna 1882. Sittemmin on Takkis-wainaja wiime kerran lähtenyt Euroopaan lähetysreisulle rakkaan weljen Olof Matoniemen kanssa w. 1891, jolla reissulla hän sai laskea sawimajan maahan — ja kuolewainen tuli elämältä nieltyksi 13 p. Helmikuuta 1892. Hän lausui wiimeisiä sanoja, kuin muistutettiin, että wieraat taiwaasta tulewat noutamaan, että: se on mulle iloksi, mutta muille murheeksi, — tuhansia rakkaita weljiä ja sisaria on jäänyt hänen hautansa päälle Euroopassa ja Amerikassa wuodattamaan murheen ja kaipauksen kyyneleitä, sillä hän on myös saanut kaikki autuuden sanat koetella, — niin kuin Jeesus sanoo wanhurskaille tapahtuwan, — niin kuin tulemme näkemään tästäki wähäisestä kirjeestä, — Johanneksen sanat toteen, kuin hän sanoo rakkaalle Kajukselle, — niin on wanha Johannes ihastunut, samoin kuin aikakaudessamme wanha Johannes Ruotsin Lapin maalla. Ehkä monta tahtowat ja lot olla; — eikä ota taiwaallista todistusta wastaan aikakaudessamme, — jonka he on ensin lahjana taiwaasta saaneet, sen wanhurskauden hedelmän, joka rauhassa kylwetään niille, jotka rauhan pitäwät. Niin myös wuonna 1893 tuliwat taas, kutsuttuna ja lähetettynä Jonas J. Purnu ja Jöns E. Mänttywaara, ensin Calkmetiin 26 p. Helmik., lähteneet Jelliwaarasta 18 p. Tammik. 1893. Joita kallis weljemme Olof Matoniemi lähetettiin wastaan ottamaan Atlantin meren rantaan, niin he kolmen lähetettynä ja kutsuttuna kulit yli Amerikan maata, kaikkein suomalasten siirtokuntain läpi, — aina Tyynenmeren rantaan asti, josta palasiwat monien weljein seuraamina Calumetiin, jossa sitten tutkittiin ja koeteltiin riitain syitä ja syntyjä, — taiwaallisen isän edessä, joka oli kallis Jumalanki edessä, sieluimme onnen ja autuuden ylösrakennukseksi

jota sowintoa ei särje wallat eikä woimat, ei myös wirrat eikä tuulet likeltä eikä kaukaa — .

Niitä sowinnon liittoja tehimme Herran Jeesuksen ristin juurella riitaweljeimme kanssa, jossa oli todistuksen joukko aina Ruotsin Lapista asti, joissa suurissa sowintokokouksissa oli se ensimäinen esikoinen Herra Jeesus ruokana ja juomana, joka wahwisti liittoja köyhän morsiamen kanssa, joka ensin on hedelmälliseksi tullut Yljän rakkaudesta, Ruotsin Lapin maalla, — jossa on syntynyt morsiamelle lapsia Yljän rakkauden kautta, monta kymmentä tuhatta Euroopan ja Ameriikan maalla, joista on jo toinen pää kirkkaassa ilmassa, weisaamassa woiton wirttä Jumalan ja Karitsan istuimen ympärillä, jos toinen pää on wielä kynnelten korwessa, tulisten kärmetten purtawina. Sillä perkele, mailma ja oma liha on suurin este ja waiwa wanhurskailla tällä matkalla, wieläpä monta tulee hitaaksi uskomiseen, että epäuskon kätketty synti saapi niin suuren woiman ja rohkeuden, että alkaa äitin rintoja puremaan, wieläpä luottaa siipiensä päälle ylön warhain, ja niin putoawat sontatunkion päälle, jossa kylmän taiwaan alla menewät niin wihaiseksi, että purewat hampaitansa ja kiristäwät leipäweljiänsä kurkusta, ja niin tulee kuolema, josta Herra Jeesus kaikkia warjelkoon, ja nöyryyttäköön wäkewän käden alle, sillä Jeesuksen kynneleet wuotawat wieläkin niitten onnettomain tähden wanhurskasten silmistä. Woi Herra Jeesus, rakkaat weljet ja sisaret, kyllä on syytä pysyä pesässä, joka on rakennettu apostoolein ja profeetain perustuksen päälle, jossa Jeesus Kristus on kulmakiwenä ja perustuskalliona. Ei ole waraa liikkua ei oikealle eikä wasemmalle puolelle, mutta sen seurakunnan helmassa ja hengen yhteydessä, josta elämän ja hengen olemme saaneet, siinä me suojellaan ja korjataan Herran Jeesuksen pyhän nimen ja weren woiman kautta, wieläpä emme saata olla niin kiitolliset taiwaalliselle isälle, rakkaat weljet ja sisaret, kuin on Jumala aamuruskon koittaissa asiat niin laittanut hywin, ettei wihollisen woima eikä wiekkaus saanut lasta tappaa kätkyeeseen, wihansa wiinan kautta, sillä Lestadius oli oppinut oppineitten seassa, josta Jumala, rakas taiwaallinen Isä, Herran Jeesuksen kautta olkoon kiitetty ja ylistetty nyt ja ijankaikkisesti, wieläpä on se suuri armo meillä rakkaat weljet ja sisaret, että saamme lukea ja tutkia hänen taiwaallisia opetuksia, ja neuwoja Kirkkopostillasta, joka on painettu Luulajassa

w. 1876, osue yhtiön kirjapainossa, jota ei wiisasten kädet saaneet korjata, — ynnä niitä kirjoituksia, joita hän on lukukinkereillä ja kuolewaisille sairaille puhunut, joita rakas weljemme Albert ja sisaremme Selma Nilson on täällä Ameriikassa painattaneet yleisön luettawaksi, jotka on myös muutteettomat, niinkuin walitettawasti näemme sitä suurta kirja tulwaa, millä nyt kaikki kansat ja kielet upotetaan saatanan walkean waipan alle, jo nyt kelpaa, jo Juutaksen weljille, ja sisarille. Suuri huoli ottaa päälle wähän misäki asiassa, — niin kuin näemme Lutheruksen nimellä ulos annetuita kirjoja. — Parakoon Jumala, että tulisiwat töitänsä katumaan ajoissa, Isän huoneeseen, jossa on ruokaa ja juomaa, ettei saawuttaisi pimeä yö, — sentähden tarwitsemme pysyä weren korjaaja lauman helmassa, ettemme eksyis tällä waarallisella mailman lopun ajoilla sillä raamatut alkawat täytymään, kuin Jeesus sanoo wiimeisen ajan merkeistä, joita ewankelistat owat ylös kirjoittaneet, sentähden tarwitsemme walwoa Herran Jeesuksen ristin juurella, että lämpimät weren pisarat sulattaisi ja lämmittäisi meidän kylmiä sytämiämme ettemme katottais sitä mitä olemme saaneet taiwaallisen isän pohjattomasta rakkaudesta, ainoan poikansa kautta, joka on ensin tullut tulta wirittämään ja sytyttämään Ruotsin Lapin maalla, poron paimenille, jossa on esikoisten seurakunta, jota nyt siwistynyt mailma walkean, walkeutensa, kanssa, on alkanut wastaan sanomaan, ja wäijyilee tien osottajaksi uhraamaan sielunsa, ja ruumiinsa altiiksi antaen, josta ei itse pimeys, ja sen ruhtinas kiljumatta lakkaa ympäri käymästä, ennenkuin saa janonsa sammuttaa, — sentähden tarwitsemme rukoilla niitten edestä taiwaallista isää Jeesuksen nimeen, jotka sanassa ja opissa työtä tekewät Jumalan kunniaksi, ja meidän sieluimme ijankaikkiseksi onneksi ja autuudeksi, että Herra Jeesus wahwistais henkensä ja werensä woimalla työssä työläässä työtä tekemään autuudeksemme. Minä olen monen weljen ja sisaren sydämellisen toiwomuksen ja ikäwöitsemisen kanssa uhranut itseni siihen toimeen, että tulewa kansaki saisi nähdä mitä hywää Jumala on meidän hywäksi walmistanut tälläkin kalliilla etsikon ajalla, waikkapa emme nyt saata, emmekä kykene kaikkia lähetyskirjeitä ulos antaa, sillä Amerikan maalla on kallis työnansio, semminki käsityöläisten —. Calumet, Mich., kesäk. 11 p. 1898.

Johan Kieri,
Toimittaja ja kustantaja.

L. L. Laestadiuksen ikä oli 61 w. 1 k. ja 11 päiwää.

Johan J—p—ka Raattamaa on syntynyt 1811, 12 p:wä syyskuuta, siis tänään 86 w. 9 k. 12 päiwän ikäinen.

Johan Matinpoika Takkisen ikä oli 53 w. 3 k. 20 päiwää, syntynyt 23 p. lokak. w. 1838.

Henrikki Mutos-Lompolo eli Parkajoen ikä oli 80 w. 5 k. 13 päiwää, syntyi lokak. 6 p. 1814.

Ensimäinen englanninkielinen Frans Nathanael Prouty on tullut eläwään kristillisyyteen Poinsetissa, Hamlin Co., S. Dakotassa w. 1887, talwella, y. m. silloin englannin kielisiä tuli, joitten luku on nyt monta kymmentä monissa eri waltioissa.

Tarkastussaarna Kaaresuannossa Wuonna 1852.

L. L. Laestadius.

Apostoli Paawali waroittaa niitä, jotka alkawat Hengessä ja päättäwät lihassa, että heidän loppunsa on kuolema; ja hän sanoo wielä: joka lihassa kylwää, hän saapi lihastansa niittää turmeluksen.

Niin minä myös luulen tapahtuwan, jos kristitty, joka on ensinnä ollut eläwä kristitty, menee kuolleeseen tilaan ja rakentaa siten autuutensa toiwon sen entisen päälle, ajatellen, että se entinen eläwä sielun tila auttaa häntä aina edelleenkin; siitä jääpi häneen kuollut usko eli luulo-usko. Se palwelija, joka oli kymmenen tuhatta leiwiskää welkaa, sai kyllä silloin syntinsä anteeksi, koska hän sielunsa ahdistuksessa rukoili. Mutta ei se armo auttanut häntä enää, koska hän oli armoton kanssapalwelijallensa. Wissimmästi oli sillä palwelijalla silloin eläwä usko, koska synnin welka pyhittiin pois; mutta se eläwä sielun tila ei ole tainnut kauwan pysyä hänessä, silla koska hän kohtasi kanssapalwelijansa, osottaa hän työllänsä, että eläwä usko oli jo kadonnut pois.

Minä pelkään myös, että monelle on niin tapahtunut nyt, kuin mainitulle palwelijalle, että moni on alkanut hengessä, mutta päättänyt lihassa. Mailman rakkaus on warastanut monen sydämet, ja Wapahtajan täytyy seisoa ulkoisella puolella niinkuin

Hän sanoo Ilmestyskirjassa: Minä seison owessa ja kolkutan, joka awaa Minulle, hänen tykönsä tahdon Minä mennä ja pitää ehtoollista hänen kanssansa. Mutta kuinkas Wapahtaja pääsee sisälle, koska mailman rakkaus seisoo niinkuin herra keskellä sydäntä ja saarnaa aiwan uskosta ja rakkaudesta, waikka sillä ei ole kumpaakaan; ei ole uskoa, koska moni ei enää usko mitä eläwä kristitty sanoo; ei ole rakkautta, koska kristityt eiwät mahdu yhteen rukoushuoneeseen. Minä pelkään, että hengellinen kuolema on tulemassa tämän seurakunnan päälle, kussa ennen oli eläwiä ihmisiä. Ja se on käynyt niinkuin Wapahtaja on sanonut: ensimäiset tulewat wiimeisiksi.

Minun täytyy siis muistuttaa teitä siitä teidän entisestä tilastanne, kuinka te silloin olitte lapset, koska minä wielä olin teidän kanssanne, mutta nyt olette te suuriksi tulleet. Jos nyt tämä wäkewä kristillisyys merkitsee, että te olette nyt miehekši ja isäksi tulleet kristillisyydessä, niin minä en tarwitse enää neuwoa teitä; te olette tulleet niin wiisaiksi ja ymmärtäwäisiksi, ettei kukaan tarwitse teille sanoa: tuntekaa Herraa. Mutta jos tämä wäkewä kristillisyys merkitsee, että astia on rawistunut, että uusi wiina on uloswuotanut, että wanha leili on taas parattu, että wanha wiina on makeampi kuin uusi wiina, niin minä pelkään, että Wapahtajan waiwa hukkaan menee ja Hänen kyyneleensä hukkaan wuotawat teidän tähtenne ja Hänen werensä juoksee hukkaan maahan ja koirat nuolewat Hänen wertansa; mutta teille ei tule mitään apua niistä kalliista weren pisaroista. Ja minä, joka olen sen armon jälkeen kuin minulla on annettu, rukoillut taiwaallista Isää, että se suuri ristinkantaja ja orjantappuroilla kruunattu kuningas wieläkin kirkastaisi itsensä teille, jonka kyyneleet te olette sokeudessanne pilkanneet ja Hänen werensä jalwoillanne tallanneet. Minä olen sen huonon ymmärryksen jälkeen, kuin minulle annettu on, walwonut teidän tähtenne ja tehnyt työtä sen päälle, että te tulisitte johdatetuiksi pimeydestä walkeuteen, ja saatanan wallan alta Jumalan tykö. Minun omatuntoni todistaa, että ristiinnaulittu ja orjantappuroilla kruunattu Kuningas ei ole säästänyt yhtään ainoata weripisaraa, jota Hän ei ole antanut Hänen pyhästä ruumiistansa wuotaa. Omatuntoni myös todistaa, etten ole säästänyt aikaa ja waiwaa työtä tehdessäni keskellänne sen

päälle, että te tulisitte opetetuiksi ja johdatetuiksi meidän Herran Jeesuksen Kristuksen ristin juurelle, Yrttitarhaan ja Golgataan. Mutta nyt minä pelkään että Wapahtajan waiwat menewät hukkaan, ja myös minun työni hukkaan menee, koska te oletten tulleet niin suuriksi ja isiksi kristillisyydessä, ettette enää ota kenenkään neuwoa wastaan, waan mitä oma järki neuwoo, sitä te uskotte ja sitä pidätte jumalallisena wiisautena.

En minä kaikista teistä näin puhu, waan että Raamattu täytettäisiin, joka sanoo: joka syö leipää minun kanssani, hän tallasi minua jalallansa; ja te olette puhtaat, ette kuitenkaan kaikki. Minä pelkään, että jos teidän kristillisyytenne pääsee sinnepäin raawastumaan, kuin se on näinä kahtena wuotena raawastunut, niin woi käydä siten, että te, jotka ennen tätä aikaa olitte niinkuin lapset uskon yksinkertaisuudessa, tulette sadanajastaikaiseksi ämmäksi tulewana wuonna, ja wiimein kuolette hengellisellä kuolemalla, ja ei yksikään lapsukainen itke teidän hautanne päällä. Ja missä on nyt Marja Magdaleena, joka itkee taiwaallisen Wanhimman haudan päällä? Missäs nyt on Johannes, joka seisoo ristin kohdalla ja katselee, kuinka sotamiehet pistäwät keihään taiwaallisen Wanhimman sydämeen? Taitawat nyt olla haudassa kaiwamassa hikiliinoja; Joosep ja Nikodeemus owat nyt panemassa Hänen ruumistansa kuolleen uskon hautaan, ja kukatiesi, jos hän enää nousee, koska Hänen lapsensa ei ole itkemässä ja parkumassa; ei ole enää Marja Magdaleena itkemässä kaipauksen kyyneleitä haudan partaalla, ei näy Salomea ja Johannesta tulewaksi hywän hajuisilla yrteillä woitelemaan Jeesuksen ruumista. Ei ole enää semmoisia orpolapsia, jotka itkewät ja parkuwat Wanhimman haudan päällä. Ilmankin he owat jo suuriksi tulleet ja miehiksi ja isiksi kristillisyydessä, ettei he tarwitse enää itkeä ja huokailla Wanhimman perään. Kuinkapa lapset enää itkewät, koska Wanhin on aikaa kuollut, ja he owat itse miehiksi tulleet ja isiksi kristillisyydessä, etteiwät tarwitse enää Wanhimman holhoamista. Woi, woi! kuinka pian nämät raawaat lapset owat unhottaneet Wanhimman rakkauden; kuinka pian he owat unhottaneet, millä suurella waiwalla ja werenwuodatuksella Wanhin on heitä synnyttänyt, ja millä murheen pidolla Hän on ruokkinut ja kaswattanut heitä. Jopa nyt pääskysen pojat jaksawat itse lentää; mutta kuka

tiennee kuinka kauwan he lentäwät? Minä olen nähnyt muutamia pääskysen poikia putoawan tunkion päälle, koska he rupeawat ylön warhain woimiinsa luottamaan, ja lähtewät lentämään ulos pesästänsä ennenkuin siiwet kantawat; ja koska he putoowat tunkion päälle, tulee lumisade ja rajuilma ja wilu ja nälkä. Ja koska heillä ei ole enää woimaa lentää ylös suojaan wanhimman pesään, niin täytyy heidän tunkiolle kuolla wiluun ja nälkään.

Woi, woi teitä! te onnettomat pääskysen pojat, jotka ylön warhain rupesitte luottamaan woimainne päälle; miksi te läksitte ulos Wanhimman pesästä ennenkuin siiwet kantawat? Nyt katsoo Wanhin surkeudella teidän päällenne, kuinka te makaatte lumisateessa ja rajuilmassa tämän maan päällä; mutta ei Hän jaksa teitä enää ylösnostaa maasta, ja kantaa takaisin pesään, koska te olette niin suuriksi tulleet ja niin raskaiksi, ettei hän enää jaksa teitä nostaa ja kantaa. Ja kuitenkin olette te niin huonot ja woimattomat, ettette jaksa itsekään lentää ylös ilmaan; ja nyt taidatte jäädä onnettomat raukat kuolemaan tähän kylmään ilmaan, koska toiset pääskysen pojat, jotka owat pysyneet pesäsjänsä siihen asti, että heidän woimansa wahwistuu, lähtewät lentämään lämpimään ilmaan, joka on toisella puolella maata, kussa aurinko paistaa pään päältä ja ei enää laskeudu, mutta teidän täytyy silloin jäädä kuolemaan tähän kylmään ilmaan, kussa ei ole ruokaa eikä juomaa pakkasen aikana. Niin se käypi niille pääskysen pojille, jotka ylön warhain lähtewät ulos wanhimman pesästä, ennenkuin siiwet kantawat.

Mutta ne harwat sielut, jotka wielä owat elämässä, joitten sydämessä on eläwä henki, jotka eiwät wielä ole sokeaksi tulleet, jotka wielä näkewät, mistä tie menee taiwaasen, astukaat ylös Siionin wuorelle ja katsokaat kuolleitten luita, jotka makaawat hajallansa. Kuka niille hengen antaa, jotka niin hajallansa makaawat maailman kedolla? Ne owat ne synnissä kuolleet maailman lapsukaiset suuren awaruuden alla, ne lapsukaiset, joita taiwaallinen Wanhin on polwillansa kerran werisaunassa suurella tuskalla ja werenwuodatuksella synnyttänyt. Mutta rietas on niitä tappanut, ja Wanhemmalle on tullut suuri murhe niistä lapsista, jotka niin nuorena kuolewat. Nyt täytyy Hänen istua niitten lasten haudan päällä ja itkeä niinkuin Raakel, joka ei

anna itseänsä lohduttaa. Waikka somempi olisi, että lapset istuisiwat wanhimman haudan päällä ja itkisiwät kaipauksissa Hänen armollista läsnäoloansa. Mutta nyt täytyy wanhimman murehtia lapsiansa, jotka niin nuorena owat kuolleet. Ei Hän taida enää saada nähdä niitä lapsia, jotka owat wajonneet kuolleen uskon hautaan, siellä he mätänewät ja ainoastansa luut jääwät.

Mitäs meidän pitää sanoman niistä lapsista, jotka niin nuorena owat kuolleet? Että Wanhimmalle tulee suuri murhe niistä, että Hän kaipaa niitä ja huutaa heidän nimeänsä wielä heidän kuolemansa jälkeen. Woi minun poikani! huusi Daawid poikansa kuoleman jälkeen, woi minun poika Absalom! Mutta mitä kuolleet lapset tietäwät siitä, waikka murheellinen Wanhin huutaisi kuinka: woi minun poikani! ei kuolleet raukat kuule enää rakkaan Wanhimman huutoa, ja waikka wielä Wanhin wuodattaisi katkeroita kyyneleitänsä heidän hautansa päällä, ei ne tiedä niistä mitään. Ja koska ei ole enää monta lasta elämässä, jotka Hänen nimeänsä huutawat ja Häntä Isäksi kutsuwat, niin minä surkuttelen niitä lapsia, jotka niin nuorena owat kuolleet, ja minusta on surkea nähdä, kuinka suuri murhe on tullut Wanhimmalle. Mutta minä en saata Häntä lohduttaa, enkä saata minä niitä kuolleita herättää, waan minun täytyy sanoa niille harwoille sieluille, jotka wielä owat elämässä, että he warottaisiwat itseänsä käymästä waarallisia paikkoja, kussa wihollinen on wartioitsemassa ja kiljumassa ja ärjymässä niinkuin karhu eli jalopeura, joka luolastansa tulee. Amen.

Kirjeitä Pajalasta.

II.

Weljilleni ja sisarilleni Herrassa Jeesuksessa, niille harwoille sieluille, jotka elämäntietä waeltawat.

Armo ja rauha lisääntyköön teille ylhäältä walkeuden Isältä, Joka meitä kaikkia on kutsunut walkeuden osallisuuteen, ehkä harwat kärsiwät sitä nähdä!

Minä olen jo kauwan aikaa aikonut kirjoittaa teille siitä asiasta, joka meillä oli wiimein arweluksessa nimittäin, mikä on

ehdollinen synti, mutta minulla ei ole ollut soweliasta tilaa, kun mailman herrat myös kantawat minun päälleni sekä ylimmäisten pappien edessä, että maaherra Pontius Pilaatuksen edessä, että minä olen sekoittanut koko tämän seurakunnan ja ahneuden tähden ottanut rahaa ihmisiltä ja kristillisyyden warjon alla pannut laiskoja kulkemaan ympäri maailmaa ja wääriä protokollia kirjoittanut sekä tehnyt konsistorion sokeaksi ynnä muita senkaltaisia walheita on kirjoitettu maaherralle ja konsistoriumille. Mutta ehkä minä en pelkää semmoisia herroja, jotka tyhmyydessänsä kirjoittawat senkaltaisia walheita, joita ei mailman esiwaltakaan usko, tulee kumminkin tämä lyhyt ja arwaamaton armon aika paljon kulutetuksi kamppaellessa mailman herrain kanssa, koska minun täytyy kirjoittaa yhtä ja toista selitystä maaherralle ja konsistoriumille, jossa kuluu aika ja myös paperia sekä postirahaa, puolustaessa itseäni näitä wastaan, etteiwät ne kääntäisi oikeutta ja saattaisi minua wahinkoon sielun ja ruumiin puolesta. Minun täytyy enemmän walittaa sitä, että meidän kristillisyytemme on kowin kallistunut pensyteen, maailma tahtoo warastaa heränneiden sydämet ja Wapahtajan kallis ansio jääpi siwupuolelle. Minä käwin wasta Tärännössä antamassa Herran Pyhää Ehtoollsita eräälle sisarelle, joka on neljättä kuukautta sairastanut rintatautia. Hän oli kyllä iloinen Herrassa ja pysywäinen hänen kalliimmassa uskossansa, waikka ruumiin woimat oliwat loppuneet. Muille oli siellä minusta uneliaisuus tullut ja pensys kristillisyydessä, paitsi niitä harwoja sieluja, jotka wielä eläwät ja owat totuudessa riippuwaiset ja jotka myös sanowat paljon terweisiä teille ja muille uskowaisille siellä teidän seuduillanne.

Nyt minun pitäisi kirjoittaman ehdollisesta synnistä, josta on tullut Muonion seurakunnassa kysymys. Minun ymmärryksseni jälkeen oli ehdollinen synti kaikki se paha, joka tulee ulos tai tehdään jäsenien kautta, sillä kaikki ulkonaiset jäsenet owat ihmisen tahdon alla niinkuin kädet ja jalat, suu, kieli, silmät, korwat ja muut jäsenet. Kaikki ne jäsenet, joita ihminen saattaa tahdollansa liikuttaa, saattaa hän myös tahdollansa estää liikkumasta. Jos hän nyt liikuttaa yhtä pienintäkään jäsentä synnilliseen tekoon, niin on hän jo tehnyt ehdollisen synnin. Esimerkiksi, jos päästää yhden pahan sanan suustansa; jos ihminen irwistelee, wilkuttaa

Ehdollisista synneistä

eli iskee silmää pahalla tarkoituksella; jos hän nauraa, kun häntä puhutellaan kristillisyydestä eli heittää pilkka-sanoja tai muilla käytöksillä näyttää ylenkatseensa; jos hän tekee itsensä mykäksi, kun häntä muistutetaan kristillisyydestä, sillä ei se ole usein ymmärtämättömyys, mutta pahankurisuus, joka estää häntä wastaamasta, waan kristitty woipi olla ilman synnittä mykkä, jos mailman lapset rupeawat häntä kiusaamaan wäärillä sanoilla ja häwittömillä puheilla; jos ihminen lainaa korwiansa niille, jotka puhuwat ryöttiä ja mailman turhuutta eli kamaloita juttuja ja jotka johdattawat kewiämielisyyteen; jos hän kurkistelee sinne, jonne hänen ei pitäisi silmiänsä kääntämän, sillä se on myös ehdollinen synti; jos hän ei tee sitä hywää kuin hän saattaa; jos hän waikenee, silloin kun hänen pitäisi totuutta puhuman eli jos hän puhuu, kun hänen tulisi waijeta; nämä kaikki owat ehdollisia syntiä. Sanalla sanottu ehdollisia syntiä on kaikki se paha, jota ihminen tekee niillä ruumiin jäsenillä, jotka hänen tahtonsa ala annetut owat. Mutta se riippuu siitä, missä tarkoituksessa hän ruumiin jäsenet liikuttaa; jos hän pahankurisuuden tähden on mykkä, niin se on ehdollinen synti. Jos hän pahankurisuuden tähden puhuu, niin se on ehdollinen synti myöskin. Mutta jos kristitty wastoin tietoansa ja tahtoansa tekee jollekulle wahingon, se on heikkouden synti, jos hän sen katuu, kun hän huomaitsee sen; mutta ellei hän kadu, muuttuu se ehdolliseksi synniksi. Pahoja ajatuksia ei taida yksikään kristitty estää tulemasta, waan jos niihin suostutaan, tulewat nekin ehdollisisynneiksi. Walwomattomuus sen tekee, että pahat ajatukset pääsewät pitemmälle juoksemaan, ennenkuin huomataan, minne ne wiewät. Tästä ymmärretään, että yhdessä makaaminen ennen wihkimistä on juuri ehdollinen synti, sillä ei ole awioliitto wielä Jumalan edessä wahwistettu, ennenkuin pariskunta on wihitty, jonka wuoksi warhaisesta yhdessä makaamisesta on määrätty sakko. Jos suruttomuuden tilassa on tehty awioliitto ja toinen herää ennenkuin he owat naineet, niin ei pidä kristityn tulla awioliiton rikkojaksi. Jos he suruttomuuden tilassa owat huorin tehneet lihallisesti, niin he owat welkapäät ottamaan toinen toisensa awioksi, sillä he owat jo tulleet yhdeksi lihaksi; waan ei moni mies tahdo ottaa huoraansa awioksi, sillä se sotii wanhan Aatamin tahtoa wastaan. — Minun täytyy tällä ker-

ralla lopettaa tämä kirjoitus toiwotuksella, että te olisitte pysywäiset teitän kalliimmassa uskossanne ja urhoolliset sotimaan totuuten puolesta sekä wastustamaan kaikki sen ruman tuliset nuolet. Muistakaa myöskin minua rukouksissanne.

L. L. Laestadius.

III.

Rakkaalle sisarelle Kristuksessa. Armo ja rauha lisääntyköön sinulle.

Minä olen saanut sinun kirjeesi, jossa olet muistellut piispan tutkintoa. Kohta arwasin minä, että ylimmäiset papit, kirjanoppineet ja wariseukset piti panetteleman kristityitä, sillä ei semmoiset saata olla kantamatta niiden päälle ja wainoomatta Jumalan lapsia, niinkauwan kuin Herran henki liikkuu kristityissä. Minä arwelen muutoin kristittyin olewan liian laiskat puhumaan suruttomille, kussa heidän parhaiten sopisi ja kukatiesi sentähden he saawat wähän kärsiä ruumiin puolesta. Mutta heidän omatuntonsa kuitenkin todistaa, ettei he ole Jumalaa wastaan olleet, waikka mailman laissa on monta wäärää kannetta heidän päällensä tehty. Mailman laissa mailman suruttomat herrat saattawat heitä wäärin tuomita ja solmuin punoa, waan taiwaallisen tuomarin edessä täytyy oikeus tapahtua.

Täsä seurakunnassa on kristillisyydessä rupipilkkuja etenkin nuoressa wäessä, sillä he owat kristityt olewinansa, tunnustawat uskoa ja owat liikutuksissa, mutta wähän ajan peräsẗä he owat huoraamassa.

Minä olen paljon tutkinut tätä asiaa, mutta en ole woinut käsittää, mikä siihen on syynä ollut. Kun huora on saanut lapsen ja huorakumppani jo aikaa jättänyt hänen, niin muutamat tulewat katuwaisiksi ja toiset toiwowat huorakumppania wielä awioksensa. Sentähden Jumala sallii, että minuakin pilkataan sanomalehdissä ja niinpä on taas eräs mailman herra koonnut kaikkea walhetta, mitä hän on saanut kuulla suruttomilta sekä pannut omiansa lisää, kirjoittaen pitkän walhekertomuksen Lulajan sanomalehdissä Laestadiuksesta ja heränneistä. Minä en ole wielä

kehannut wastaan kirjoittaa, koska siinä on aiwan walheita. — Sano terweisiä kaikille kristityille yhteisesti, että heidän pitää paremmin walwoman yrttitarhassa, ettei synnin uni nukuttaisi heitä ja niin waeltaman, ettei Kristuksen nimi tulisi heidän tähtensä pakanain seassa pilkatuksi.

L. L. Laestadius.

IV.

Rakas weli Herrassa.

Onpa se ilahuttawaa kuulla, että entisille juomarille ja huorille on tullut halu kuulla Jumalan sanaa. Minä toiwotan ja rukoilen, että se halu pysywäinen olisi, ettei keweämielisyys ja koreus tulisi luwalliseksi, warsinkin kuin koulu on jo päättynyt siellä, ja etteiwät ne enää lankeaisi pois armosta samaan jumalattomaan menoon. Minä moitin, ettei tässä kristillisyydessä ole niin arka tunto, kuin alkuheräyksen aikoina on ollut, waikka en tiedä, kuinka teidän seassanne on kristillisyyden laita. Minä neuwon teitä rakkaat weljet, että te katsoisitte ensimäisten kristityin waellusta mailmassa, kuinka ne owat olleet suuressa hartaudessa, rukouksessa, pelwossa ja wapistuksessa, walmiit wastaanottamaan Jumalan Poikaa ja ilolla sekä riemulla owat ne myöskin menneet kuoleman enkeliä wastaan. Niiden lamput owat warsin syttyneet palamaan, koska huuto on tullut: Ylkä tulee! Olkaat hywästi Herran hallussa, muistaen, että tämä armon aika on lyhykäinen ja waiwaloinen; pian on loppu tulewa.

L. L. Laestadius.

Yksi Kansapuhe Kristilliselle Seurakunnalle.

Kirjoitettu Nattawaarassa

Johan Raattamaalta, Wuonna 1859.

Ensiksi niille, jotka wäkewät owat, joitten tulee heikkoin woimattomuutta kärsiä.

Kutkas nyt owat ne heikot? Owatkos ne heikot, jotka tekewät ehdollisia syntiä, taikka puollustawat niitä, jotka syntiä te-

kewät? taikka owatkos ne heikot, jotka seisowat uskonsa puolesta waikka sydän ei ole särjetty? ja se, jolla sydän ei ole särjetty tietään siitä, ettei siihen sydämeen koske armon eikä lain sana. Tämmöinen on nyt sen uuden kuolleen uskon tuntomerkki; ja eikä ne tahdo liikkua, jotka owat nyseht yneet siihen uskoon, joka opetuslapsilla oli ennen Wapahtajan kuolemaa, ja niillä on wahwa sydän kuin Pietarilla ennen Herran kuolemaa, joka ei ruwennut itkemään waikka Jeesus sanoi, mene pois saatana. Eikä taitanut paljon koskea niille kahdelletoistakymmenelle, waikka Jeesus sanoi: Tänä päiwänä te kaikin pahenette minusta, se näkyy että niillä oli linjat sydämet.

Waikka heillä oli kristillisyyden alku, kuinkas nyt Jeesus johdatti heitä? Hän näytti heille, ja käski katsoa hänen tuskaansa yrttitarhassa, mutta ei sekään wielä koskenut heidän sydämiinsä, mutta koska werisuonet awattiin pääkallonpaikalla taiwaalliselta Isältä, sitte wasta koski se sydämeen, ja tämän mailman toiwo meni hukkaan, mutta ei anna tällä ajalla moni kuollut raato itsiänsä johdattaa pääkallon paikalle. Ilmanki pelkäämät, että mailman onni ja kunnia menee kokonaan hukkaan, ja he tulewat sontatunkioksi, niinkuin opetuslapsetkin, jos te winkumaan wielä rupeatte pääkallon paikalla. Mutta Muonionjoella on niin wahwa usko muutamilla, ettei olekaan tarpeellinen mennä sitä ristiinnaulittua katsomaan, mutta te, jotka olette wäkewät Herrassa, johdattakaat niitä uusia kuolleita uskoja Golgatan mäelle katsomaan kuinka he wertä laskewat taiwaallisen Isän suonista, ja jos niitä sinne saatais johdattaa, niin kiwisydämet täytyisit särkyä, kuin Jeesus senkaltaisella huudolla henkensä antaa. Ajatelkaa nyt perään te wäkewät Herrassa kuinka teidän pitää nyt johdattaa näitä edellä mainituita särkymä paikalle. Te olette jo monta wuotta Herran woiman kautta ruokkineet rautaisella ruoskalla, mutta paljon on wielä, jotka ei ole totelleet mennä sille punaiselle mäelle, on niitäkin, jotka owat Taborin wuorelta menneet siwutse ahdasta porttia taiwaaseen, ja niillä se on paljon rakkautta ja wihaa, — miksis niillä ei mahda olla paljon wihaa, koska sydän ja maksa ei ole puserrettu ahtaasta portista, ja semmoisiin ei taida pystyä sana. Ja minä en tiedä semmoisten

kanssa muuta neuwoa, waan seisoa Pääkallon paikalla, ja huutaa heitä katsomaan, — — — — — — — — — — — — — *).

Ja muutamat täytywät olla niinkuin lampaat, joilla ei paimenta ole. Niin täytyy niitten, jotka teitä ennen rawinneet owat jättää teitä uskossa sen ylimäisen Paimenen haltuun, joka teitä johdattaa eläwäin wesilähteitten tykö, ja ruokkii teitä elämän leiwällä, ja te lapsukaiset ja pikku tiaiset, jotka olette koulupaikassa iloineet ja rakkauden tulessa palaneet. Seuratkaat teidän rakastajaanne Jeesusta, ja muistakaa aina sitä oppia josta te hengen saaneet olette, että se on se oikia ja autuaaksi tekewäinen oppi, joka on täyttänyt teidän sydämenne. Näitä puhun minä teille waroituksexi, sillä jos mailman kylmä tuuli ensinnä puhaltaa teidän rintoihinne, niin opetuksen wahingolliset tulet saattaa wihollinen nostaa pohjattomuudesta, sentähden pitäkää lujasti kiinni Jeesuksen ja apostoolein opista, ettei se kylmä itä tuuli teitä turmelis, joka näinä aikoina on kowimiten puhaltanut, Herran wiinamäkeä kohti niin woimallisesti että horjuwat puut itä syrjässä wiinamäkeä owat kaatuneet, ja niitä kaatuneita puita on taas wiinamäen työmiehet täytynyt suurella waiwalla wierittää ulos Herran wiinamäestä, ja moni on walittanut rintojansa niitä wasta kaatuneita puita wierittäissä, ja nyt täytyy koko Herran lauma walittaa sen turmeluksen tähden, joka on itäpuolella tätä piiskuista laumaa, emmekä tiedä koska tämä onnettomuus lakkaa. Taitaa olla parasta että kaikki kaikissa seurakunnissa, jotka kantawat Jeesusta sydämessänsä rukoilisit Muonion seurakunnan enkelin edestä että Herra hänen nöyryyttäs, ja antais hänelle woiman uskoa Maria Magdaleenan sitarten puheita, jotka owat Herran ensimäiseksi haudalla nähneet, Hän on pitänyt edesmenneinä aikoina Maria Magdaleenan weljien ja sisarten puheita taitamattomuutena ja ylpeytenä niinkuin opetuslapset pidit Maria Magdaleenan puheita houraksena. Woi, kuinka raskas on ollut Siionin tyttärellä wartioita itä syrjää tästä wiinamäestä, koska seurakunnan enkeli wielä rupeisi ryöstämään kalliteräisiä miekkoja heidän käsistänsä sokeutensa tähden, rukoilkaa siis Muonion seura-

*) Kirjoittajan kirjeestä on kadonnut yksi lehti, jota ei mistään löydy, ja sentähden jää johtoon ikäwä katkelma.

kunnan enkelin edestä, että Herra wäkewän woimansa kautta johtais häntä tähän lammashuoneeseen; sillä jos hän tulee owen kautta sisälle, niin monta tulee perässä, ja metsäwuohet joutuwat nälkymään, sillä metsäwuohet ruokkiwat itsensä eli syöwät niitten kanssa, jotka ei ole tästä lammashuoneesta. Kyllä owat Israelin wäkewät Herrassa lyöneet miekalla itä syrjään alkaen Muoniosta aina Karesuantoon asti, mutta ei ole wielä waikuttanut sitä murhetta heissä, joka oli Jumalan mielen jälkeen. Nyt täytyy wielä armon lasten rukoilla heidän edestänsä, kuka tiesi jos joku Jeesuksen kynnelistä putoaisi heidän tuntonsa päälle, niin täytyisit sydämet ruweta itkemään, jospa nyt Jeesuksen huokausten kautta tulisit kristittyin huokaukset Jiä edessä, kuitenki tapahtukoon Herran tahto, joka tuntee kutka owat mahdolliset, — — — — minä muistutan wielä kaikkia, jotka owat walkeudessa; ottakaat tarkka waari sen tohtorin neuwoista, joka on Göngäisissä, sillä hän saattaa parhaiten ymmärtää ylimäisen Tohtorin kirjasta mikä teille terweellinen on, ja te näette nyt kuinka se on käynyt, itä puolella niille, jotka owat sitä oppia ja sitä armon järjestystä wastaan nousseet itsenden ja paisumisen kautta. Seuratkaa siis sitä oppia josta te hengen saaneet olette, ja muistakaa mitä Apostoli sanoo, että „wähä hapatus pilaa koko taikinan", se on jos oppiin tulee wika, niin tulee myös kristillisyyteen wika. Ei nyt tätä kristillistä seuraa wihollinen woita waikka hän tulee wanhan nahkan kanssa, mutta koska hän pukee uuden nahkan päälensä, se on, koska joku niistä, jotka ennen on olleet kristittynä ja muita neuwoneet, jos sitte wihollinen niitä saattaa wäärälle tielle, niin ne wiewät muita peräsjänsä, ja jos papit wähän heräawät, ja kuitenkin pysähtywät kuolleesen uskoon, niin ne owat perkeleelle parhaat palwelijat, sillä ne estäwät pyhän hengen waikutukset, ja opettawat muita kuolleesen uskoon, ja katsowat eläwän kristillisyyden wääräksi ja armon warkaat oikiaksi — ja he saarnaawat joka paikassa heidän kirjainsa kautta, waikka heidän luunsa owat aikaa lahonneet; ja kyllä niitten weliä on wielä elämässä, jotka heidän oppiansa woimassa pitäwät, ja net owat ylimäiset wääristämään ewankeliumia Raamatusta, ja lain ne wääntäwät sinne. Woi tätä wiimeistä aikaa! Woi! kuinka lujaksi on wihollinen wahwistanut hänen muurinsa, että wäsyä täytywät Israelin sotamiehet murtamasta.

Rukoilkaat siis Israelin Sankaria te wäsynneet sotamiehet, että hän herättäis wäkewiä, jotka jaksaisit kaataa saatanan sankaria tällä wiimeisellä ajalla. Mutta kustas tulee wäkewiä? Sillä Ateenalaiset ei tottele Paawalin saarnaa, waan pitäwät hänen lipilaarina; kuitenki kiitä Herraa sinä Pohjanmaa, sillä Hän on teille herättänyt yhden Ateenalaisen, joka jo monta wuotta on tätä ennen alkanut huutamaan, niitä eksyneitä metsälampaita, jotka olit hajoitetut kaikille wuorille, ja waikka mailman tuli oli kaikilta korwat pilanut; että olit kuuroiksi tulleet, täytyi heidän kuitenki kuulla, koska huutajalle oli annettu niin suuri woima huutamaan, ja nyt on huutajan ääni piiskuisen lauman kokoon saanut, kiitä nyt Herraa sinä piiskuinen lauma, joka hengellisestä Ateenasta walitsi sinulle yhden paimeneksi; hengellisen Ateenan wäkewistä, mutta missäs muut hengellisen Ateenan wäkewät owat? — He owat jääneet sikoja paimentamaan ja itsiänsä ruokkimaan, sillä maidolla, joka Baabelin porton nisistä wuotaa, mutta sinä yksinäinen mikäs saattoi sinun jättämään weljes? waikka sinä tiesit että he wihastuwat sinun päälles, sinä tiesit että sinulle tulee suuri waiwa huutaa yötä ja päiwää, ja nyt saat olla yksinästi tämän piiskuisen lauman wartiana, ja koska sinä niin yksinäinen olet, ja kukatiesi tulet sontatunkioksi, on kuitenki se sinun lohdutukses! että Herra, jonka ääntä sinä kuulit ja tottelit, koskas weljes jätit, on sinulle antanut kunnian kruunun, jonka Siionin tyttäret näkewät, koska he ilolla täytetään, mutta woi meitä jos met ehdollisesti saatamme ylimäisen paimenen murheelliseksi, niin met saatamme myös sen murheelliseksi, jonka hän on käskenyt meitä ruokkia ja paimentaa. Älkää enää lähtekö metsään, niin kuin tähän asti, muutamat owat aiwan metsän pakanat, ja tehneet suuren waiwan paimenille ja koiville. Pysykäät nyt koossa, tet jotka jääneet olette; ja älkää haistelko sitä ruokaa jota tet ennen saitte metsässä, mutta älkäät tetkään Ananian weljet ja Saphiran sisaret tulko lammasten sekaan, jotka salaatte willanne sillä tietäkäät se, että Pietarin kiiwaus eroittaa teitä, ja tet saatte itse pitää willanne, sillä ei ylimmäinen paimen huoli walehteliain ja warkaitten willoista; mutta sinä piiskuinen lauma, jotka lämmitätte hengellänne ja willoillanne toiset toisianne wasten sillä rakkaus on teitä niin yhteen sitonut toiset toisianne wastaan, ja

te annatte ilolla teitänne keritä, että paimen sais waatteita, joka pani henkensä lammasten edestä, ja koska paimen ruokki teitä, ja juottaa sillä eläwällä wedellä, joka hänen sydämestänsä juoksee, niin tet laskette maitonne ja rakkaus lypsää teidän nisänne tyhjäksi, ja se maito on makea paimenen suussa, niinkuin se maito on makea, joka weri yljän rinnoista wuotaa, teidän sytämeenne, tet wiisaat neitset walwokaa pian tulee ylkä. Amen.

Toinen Kansapuhe Kristuksen Seurakunnalle.

Kirjoitettu Ullatissa, Gelliwaaran seurakunnassa Ruotsin Lapissa, 28 p. Helmikuuta 1854,

Johan Raattamaalta.

Tässä on myös waroituksia huolimattomille.

Armo ja rauha lisääntyköön kaikille katuwaisille ja uskowaisille ylhäältä walkeuden isältä, — koska minä en tiedä jos minä saan armon ajassa suullisesti puhutella kaikkia teitä, joita läpi minä olen waeltanut, jotka meidän Herran Jeesuksen ilmestystä odotatte, että het walwoisit ja ennen kaikkia uskoisit meidän Herran Jeesuksen päälle, sillä ette tiedä päiwää eikä hetkeä, jona Ihmisen Poika tulee; ja koska Hän tulee, löytäneekö Hän uskoa maan päältä, ja muhdelkaa urhoollisesti epäuskon ja omanwanhurskauden perkelettä, sillä nämät kauniit perkeleet awaawat muille perkeleille tien sydämeen niin siis teidän wihollisenne perkele käypi ympäri niinkuin kiljuwa jalopeura, sitä te seisokaa wastaan wahwat uskossa, ja koska päällekantaja kantaa teidän päällenne, niin katsokaat uskon alkajan ja päättäjän Herran Jeesuksen päälle, niin Hän wastaa teidän puolestanne, ja sanoo: Se on täytetty!! se on lakiraamattu on täytetty, ja katuwaisten ja uskowaisten welka on maksettu, ja päällekantajan suu on kiinni tukittu, ja werinen risti on welkakirjan päälle wedetty ja pyhän hengen todistus on annettu, ja orjantappuroilla kruunattu kuningas on kirkastettu, ja rakkauden merkkiä on näytetty, joita hän kantaa ruumiinsa päällä, ijankaikkisesti. Walwokaat siis, mutta ennen kaikkia uskokaat, että te aina saisitte niitä rakkauden merk-

kiä nähdä, joita se hywä paimen on saanut sotiessansa sutten ja sen julman lohikäärmeen kanssa, Golgatan mäellä. Nämät rakkauden merkit todistawat, ettei synnin tulwat eikä mailman wedet saattaneet sen tulen sammuttaa, joka paloi pääkallon paikalla Siionin tyttären kuninkaan sydämmessä. Tahdotkos wielä elää uskotoinna sinä Siionin tytär Pohjan maalla? Olet kuitenkin sinä saanut rakkauden merkkiä, waikka sinä olit muinoin yksi häwitöin huora, joka makasit juopuneena Baabelin porton helmassa, jonka rintoja sinä olet myös imenyt nuoruudessas. Muista nyt nuoruudes aikaa sinä Siionin tytär, jonka Jumalan Pyhä on puhdistanut, ja ijankaikkisen rakkauden merkin sinun sytämees sulannut. Ihmettele nyt ja lewitä sydämes sinä kunniatoin, joka kuitenkin kunnialliseksi olet tullut, että sinä olet kihlattu Drotninkiksi kuningasten kuninkaalle ja Herrain Herralle; kuitenki ole uskollinen ja uskowainen kuolemaan asti, ettei kenkään sinun kruunuas ottais; — — — Minä sanon myös niille, jotka uskoa tunnustawat, ja kuitenki on sydän täytetty epäuskolla; — — — kuitenkin tuttaan heitä heidän hedelmistänsä, sillä epäuskon sikiöt tulewat näkywille, joka on suusta ulos tulewa itseys ja salhainen parhaan kristityn luulo itsestänsä, jota hän ei itse tunne sinä pimeydessä, jonka salattu epäusko myötänsä tuopi, kyllä nämät sentähden luulewat, että heillä on kirkas omatunto, waikka heille owat tuntemattomat kateuden waikutukset, ja itsewiisaus myös tulee ulos suusta, kuin kristityt waativat parannusta wioista, ja armolle awointa sydäntä. Kuitenki he waativat eli saarnaawat lujat welwollisuudet, eläwiltä kristityiltä, jos het jonku hiiren saisit, ja sydän on heillä uskotoin, ettei het usko monta kristityksi, mutta itse het kyllä luulewat tulewansa autuaaksi, waikka eriseuraisuuskin on luwallinen synti. Paljon on myös muutaki pimeyttä semmoisessa kristillisyydessä, joka omanwanhurskauden ja epäuskon kautta on lain woimissa eli orjallisessa sieluntilassa, waikka wielä wälimiten armoaki tuntewat, kuitenki puolella sydämellä, ja puolinaisessa sydämen uskossa on puolinainen wanhurskaus ja puolinainen walkeus näkemään syntiä. Jos nyt ne, joita jonakin pidetään joutuwat tähän edellämainittuun sieluntilaan, niin net matkaansaattawat eriseurat, sillä waikka Johannes heitä tuntee, ei kuitenkaan heitä tunne kaikki hänen opetuslapsensa; sentähden täytyy Johannes huokata heidän tähtensä: O, josko ne julki tulisit!! Ja P. Paawali selittää Galattialaisille, mikä wika niissä oli, jotka tulit Paawalin uskon saarnaa wastaan, ja tahdoit seurakunnan kääntää pois uskosta, etsimään wanhurskautta laista ja niistä pyhistä welwollisuuksista, jotka Mooseksen kautta oli annettu; ei kuitenkaan näillä welwollisuusten saarnaailla ollut ainoastansa se tarkoitus, että saada seurakunta oikialle tielle, waan he tahdoit woittaa rakkautta Galattialaisilta ja kääntää sydämet pois Paawalista, joka saarnais siitä wanhurskaudesta, joka tulee uskosta meidän Herran Jeesuksen päälle; mutta ei Paawali saarnannut kuolleesta uskosta, niin kuin tämänaikaiset suruttomat papit ja kirjanoppineet tekewät; waan Paawali saarnasi eläwästä uskosta, josta tulee henki ja elämä ja hengen hedelmä on rakkaus, jota laki myös waatii, mutta ei laki waikuta rakkautta, waikka, hän sitä waatii. Kuitenkin pitää laki saarnattaman suruttomille herätyksekssi, ja ewankeliumia ja uskosta pitää meidän saarnaaman, koska laki on täydellisesti selitetty ja saarnattu. Jos nyt ei pruukattais päästö-awaimet niinkuin site-awaimet, niin ei päässis wangit irralle; ja kuitenkin pitää saarnattaman wangeille lunastusta ja sidotuille päästämistä, sokioille näkönsä saamista jälleen. Kuitenkin täytyy Johannes kastajan käydä edellä, ja huutaa kyykäärmeen sikiölle, jos tie pitää tuleman Herralle Jeesukselle. Ei kuitenkaan Johanneksen sanan kuulioilla tullut reikää sydämeen ennenkuin elämän pääruhtinaan weri wuosi, eikä myös ole kalliot särkyneet Sinain wuoren jylinästä, mutta Golgatan mäellä owat kalliot haljenneet, sentähden ei saata tulla sydämet särjetyksi ennenkuin saatan nähdä kuinka Jumalan karitsa henkensä antaa; mutta ei yksikään saata nähdä ilman uskotta, sentähden pitää woimallisesti saarnattaman uskosta Johanneksen opetuslapsille, että het uskoisit wiimeinkään, ja saisit nähdä sitä Jumalan karitsata, joka pois ottaa mailman synnit, josta het ennen owat kuulleet Johannes kastajalta. — — Mutta nyt löytyy semmoisia hurmahenkiä, jotka soimaawat Johannesta lain saarnaamisesta, mutta ei P. Paawali soimannut, waikka hän näki että Johanneksen kasteella kastetut olit tietämättömät Pyhästä Hengestä. Apostoli tiesi, ettei hänen uskon saarnansa olisi waikuttanut ellei Johannes olisi edellä saarnannut. Ei myös sowi lain

saarnaajan soimata eläwän uskon saarnaajata, ja eläwän uskon saarnaaja on se, jonka sanan kuuliat saawat Pyhän Hengen, niinkuin Pietarin sanankuuliat Korneliuksen huoneessa, joka tohtii saarnata niin woimallisesti kastamattomille pakanoille, että Jeesuksesta kaikki profeetat todistawat, että jokainen kuin uskoo hänen päällensä pitää hänen nimensä kautta synnit anteeksi saaman, — waikka ei Pietari eikä muut apostolit ole saarnaneet ainoastansa ewankeliumia waan lain ja ewankeliumin: — kuitenkin laki niille, joille se tulee. Ei kuitenkaan tässä meidän kristillisyydessä yksikään saarnaaja saarnaa ainoastansa lakia, waan lain ja ewankeliumin, kuitenki saarnaawat muuttamat enemmän lakia ja muutamat enemmän ewankeliumia ja uskosta meidän Herran Jeesuksen päälle. Kuitenki pitäisi het yhteen sopia, ja seisoa lujasti eriseuraisuuden perkelettä wastaan, sillä juuri niistä saarnamiehistä, joita jonakin pidetään, tahtoo wihollinen repiä eriseuraisuuden rakentajaksi muutampia, niinkuin se on tapahtunut itä syrjässä tätä kristillisyyttä. Kuitenkin pitäisiwät kaikki kristillisyyden saarnaajat ja rakentajat saarnaaman koko Jumalan sanan. — Täydellisen lain ja täydellisen ewankeliumin. Ja totisesti pitää meidän myös niin sitoman syntein katumattomia ja Jeesuksen ristin wihollisia. Niin myös syntiä anteeksi antaman Jeesuksen nimen ja weren kautta katuwaisille ja uskowaisille. Mutta uskottomilla ja pelkureilla on osa tulisessa järwessä. — — — Wieläki minä sanon kaikille kristillisyyden patsaille: jos päästöawaimet ei pruukata samalla woimalla kuin side-awaimet, niin epäusko ja omanwanhurskauden perkele pääsee herraksi tulemaan ja wajottaa wiimein helwettiin katuwaisiakin. Eikä jakса yksikään sotia syntiä wastaan ilman uskotta, niinkuin seisoo: meidän uskomme on se woitto, joka mailman woittaa!! Ja ennen kaikkia ottakaat uskon kilpi, ja niin myös kaikki Jumalan sota-aseet, että woisimme perkeleen kawalia päällekarkauksia wastaan seisoa. Ja aina walwokaat ja rukoilkaat ettette kiusaukseen lankeis; ja apostoli sanoo: laittakaat pelwolla ja wapistuksella, että tet autuaaksi tulisitte!! Ei kuitenkaan ole apostolin tarkoitus että kristityt pitäisi rääkkymän lain orjuuden alla. Waan että heidän pitäis walwoman ja aina rukoileman; sillä hän sanoo toisessa paikassa, mitä teidän pitäis wielä pelkäämän, sillä ette ole saaneet orjuuden henkeä, että teidän wielä

pitäis pelkäämän, mutta te olette saaneet walittuin lasten hengen, joka meissä huutaa Abba, Rakas Isä! Ja profeeta sanoo: älä pelkää Siionin tytär, katso sinun Kuningas tulee!! Ja kuningas tultuansa on wahwistanut Profeetan ennustukset. Koska hän sanoo: älä pelkää piiskunen lauma, teidän Isällänne on hywä tahto antaa teille waltakunnan, ja kaikkein suurimpain waiwain alla käskee itse Herra Jeesus hänen lapsensa iloita ja riemuita, sillä teidän palkkanne on suuri taiwaissa. Mutta uskottomat sydämet ei saata itkeäkään, kuinka het sitte saattawat iloita ja riemuita? Niin, siis walwokaat ja rukoilkaat minun rakkaat weljet ja sisaret, mutta ennen kaikkia uskokaat meidän Herran Jeesuksen päälle, mutta nyt tekee epäuskon perkele rintarynnäkön wastaan, sillä hän tietää että Jumalan karitsan weri tippuu uskowaisten sydämeen, ja se on häntä kuolettawainen myrkky, mutta kyllä perkele wahwistaa suruttomille ja Jeesuksen ristin wihollisille sitä uskoa että Jumala on armollinen, koska he katumuksen tekewät, mutta heränneillä jotka tuntewat syntinsä ja Jumalan wihan tunnossa, niitä wihollinen estää uskomasta, jotka pitäisit uskoman ja jos heräneet ei usko wastoin järkeänsä, wastoin omaa sydäntänsä ja wastoin omanwanhurskauden perkelettä, niin menewät helwettiin heräneet niin kuin suruttomatkin. Uskokaa nyt harmiksi wiholliselle perkeleen kaltaisena, kaikki jotka työtä teette ja olette raskaalla tunnolla, niin teidän sydämenne pääsee itkemään katsella sitä werta joka taiwaallisen Isän suonista juoksee, ja uskominen se liikuttaa kaikkein enimmän Jeesuksen sydäntä armahtamaan ja Jumalan sanan uskominen ja sydämeen kätkeminen waikuttaa murheen ja katumuksen, ja uskon kautta saattawat katuwaiset tulla niille paikoille, jossa Jumalan karitsan weri on wuotanut, jos het walwowat ja aina rukoilewat, ja tahtowat luopua mailmasta ja niistä mykistä Jumalista, joita nyt kaikki kastetut pakanat palwelewat täällä Pohjan maalla, mutta ei tahdo mailman orjat luopua wanhoista Jumalista, waikka muutamat tahtoisit autuaaksi tulla, sillä se on sonta mailman ja taiwaan autuuteen ja sanat kuuluwat heille: joka ei kiellä itsiänsä ei se ole minun opetuslapseni sanoo Jesus, ja muistakaamme nyt kaikki mitä Jeesus sanoo: suuren waiwan kautta pitää teidän elämään sisälle mennä! ja se on yksi suuri waiwa että uskoa synti-

senä meidän Herran Jesuksen päälle, ja tie on myös kaita, joka wiepi elämään! kuitenki on uskowaisille Jeesuksen ijes sowelias ja hänen kuormansa kewiä!! ja koska emme tahdo muusta tietää kuin ristiinnaulitusta niin me myös woitamme kaikki hänen kauttansa! waikka synnin myrkylliset pistimet tuntuwat lihassa ja weressä; on kuitenki meillä edeswastaaja Isän tykönä joka wanhurskas on Jeesus Kristus, hän saattaa kyllä meidän heikkouttamme armahtaa, sillä Hän on kaikissa kiusattu, kuitenki ilman synnittä, ja Hän rukoilee Isän tykönä meidän edestämme niin sanomme totuutessa; kuka on joka tahtoo Jumalan walittuin päälle kantaa? Jumala on joka wanhurskaaksi tekee, kuka on joka tahtoo kadottaa? Kristus on kuollut ja hän on myös ylös herätetty ja on Jumalan oikialla kädellä!! on hän kuitenki uskowaisten tykönä hänen tulemisensa päiwään asti, mutta koska hän tulee löytäneekö hän uskoa maan päällä? kuitenki on meillä se usko että pohjan maalla löytyy piiskuinen lauma joiden lamput syttywät palamaan!! jos nyt ihmisen poika tulee, ja minä sanon wielä seisokaat eriseuraisuutta wastaan ja rakastakaat teitänne keskenänne, se on Herran wiimeinen käsky, ja kantakaat toinen toisenne kuormaa, ja niin Kristuksen lakia täyttäkäät, Amen.

Merkillinen Näkö,

nähty Kristiina Helena Laurin-tyttäreltä Ponojärwellä, Gelliwaaran seurakunnassa; on ollut näyssä 31 päiwä Joulukuuta w. 1851. Joka näkö on tämän Ponojärweläisen oman suullisen kertomisensa mukaan ylös otettu L. L. Laestadiuksella, Gönkäisissä, 1 p. Tammikuuta Wuonna 1852.

Lukioille ylöswalaistuksekssi tarwitaan mainita, että Kristiina Helena Lassin eli Laurin tytär on lappalaista lähtöä, noin 25 wuoden wanha, warustettu Kolerialaisella luonteellisuudella ja Hysterialaisella luonnolla. Hän on jotain mustakalwainen, joka tiettäwäksi osoittaa sen mustan weren ulkomuotoa, ja sen seurauksena on omawanhurskaus, joka on suurin niissä mustankalwaisissa

ihmisissä. Hänen sielunsa murheen alla oli hän waeltanut pitkiä matkoja etsien walkeutta pimeydessä ja lohdutusta murheessa. Hän ei ollut oikeassa liikanossa kuin hänellä oli tämmöinen merkillinen näky, se oli oikeimmiten niin kuin uni, jonka hän kertoi seuraawalla tawalla:

Minä näin unessa yhden suuren huoneen minun edessäni, joka oli ulkopuolelta walkiaksi maalattu, eli walkiaksi tahwottu kalkilla, ja tässä huoneessa oli katto niinkuin yksi kirkon katto, tässä huoneessa oli yksi pienoinen owi, niin että minun täytyi kumartaa itseni ennenkuin minä saatoin tulla sisälle; ja kun minä tulin sisälle tähän huoneeseen, niin minä huomasin kolme läjää. Siinä ensimmäisessä läjässä oli ainoastansa tomua, ja siinä toisessa läjässä oli kaunoja eli ruumenia. Mutta se kolmas läjä oli jywistä. Minä nousin ylös siitä tomuläjästä, jossa minä ensin makasin, (ne oliwat ilman epäilemättä ne seulotut nisut, joista Wapahtaja sanoo: Siimon! Siimon! katso saatana on teitä pyytänyt seuloaksensa niinkuin nisuja. Tomuläjä, jonka hän näki oli niinmuodoin ne seulotut nisut, yksi syntinen, jota perkele saapi käsitellä niinkuin tahtoo, se tahtoo sanoa, yksi ihminen, joka elää hänen omain pahain himoinsa jälkeen, waikka omatunto päälle kantaa)!! ja siellä oli yksi ihminen, joka sanoi, että minun silmäni on tomua täynnänsä. Sen jälkeen minä istuin sen kauna eli ruumen läjän wiereen, ja kokoisin siitä muutampia jywiä minun suuhuni!! (Arwattawasti oliwat ne tyhjät jywät jotka hengellisessä tarkoituksessa ja katsannossa merkitsewät armon warkaita). Mutta minulle sanottiin että net (tyhjät jäänös jywät), owat minun äitini rätinkiin. Waan minä lausuin että se on parempi hänelle, että olla jywä läjässä, mutta se jywäläjä sanottiin olewan minua warten walmistettu, ja minä wastasin: olkoonpa se niin! — — sen jälkeen menin minä ulos tästä huoneesta, ja näin suuren puutarhan, ja tässä puutarhassa kaswoi wiheriäinen ruoho. Tässä puutarhassa näin minä kaksitoistakymmentä owea, joitten läpitse ihmiset saattoiwat tulla sisälle. Mutta se kolmastoistakymmenes owi oli lukittu. (Ilmestyskirjan 21 luwussa puhutaan niistä 12:sta portista, jotka merkitsewät osittain 12:sta Israelin sukukuntaa, ja osittain myös niitä 12:ta apostolia; mutta että se 13:ta portti oli lukittu, näytää tarkoittawan, eli osottawan

sen päälle, että sen 13:ta, apostoli Paawalin, oppi sowinnosta on wieläkin yksi salaisuus enemmistölle kristillisyydessä). Keskellä tätä puutarhaata oli yksi melkoinen suuri puu, moniailla oksilla, ja tämä puu oli latwasta kolmihaarainen (Kolmiyhteisyys), mutta oksat olivat moniwärisiä, ja niissä olivat erinkaltaiset marjat. Pohjoisen puolella puusta olivat mustat marjat ja mustat lehdet, mutta lännen puolella olivat ruusun punaiset marjat ja lehdillä oli sama wäri, muutamissa oksissa olivat ainoastansa kukat; Pohjan puolella olivat mustat kukat. Mutta lännen puolella olivat walkeat kukat; mutamat kukkaiset olivat keltaiset ja loistawaiset!! (tässä näyttää olewan Pohjoisen heräys kuwattuna. Koutokeino on Pohjan puolella. Mutta Jukkasjärwi ja Gellivaara on länsipuolella, sitä paikkaa josta heräys on ulos lähtenyt. Koutokeinossa on kristillisyyden puu kantanut mustia hedelmiä, jos lienewät jo kristillisyyden alussa olleet puun kukat mustat, (Koutokeinossa). Mutta niissä pitemmissä oksiissa puussa olivat kukat ja niissä lyhemmissä olivat marjat!! (Pitemmät oksat owat epäilemättä senkaltaiset, joitten kristillisyys enempi loistaa mailmalle)!! Tämän puun latwa kantoi loistawia kukkia, ja minä kuulin puun nimen! Se oli omena puu, ja parkki siinä oli harmaja niinkuin haapapuun parkki!! (Kaarasjuwanto on se paikka, josta heräys on alkanut). Puutarhaassa oli myös paljon kansaa, jotka seisoiwat puun edessä! Ja minä olin Pohjoisen puolella puuta, (kussa omanwanhurskauden kylmyys on hallitsewaisena). Mutta aurinko paistoi puuhun, ja puun hedelmiin, ja aurinko paistoi marjain läpitse; ja minä otin yhden niistä mustista marjoista, jotka olivat Pohjan puolella, ja rupesin maistamaan sitä, mutta yksi ääni sanoi: syötkö sinä niitä marjoja? Silloin minä hämmästyin, ja en syönyt sitä. (Omanwanhurskauden hedelmät owat aina mustat ja eikä suinkaan makuisat. Kuitenkaan ei ole yhtään koko kristikunnassa, jolla ei ole halua maistaa omanwanhurskauden hedelmää: epäuskoa ja epäilystä; Room. 7, 8, 9, 10, 11). Sitte näin minä että puun kukkaset ja marjat kuiwasiwat ja warisiwat kedon päälle!! Se kristillisyys, joka kehittää ainoastansa kukkia ja marjoja, ei ole kauwan pysywäinen. Net oliwatkin ainoastansa net pitkät oksat, joissa olivat kukat ja lehdet. Se oli senkaltainen kristillisyys, jota myös mailma näkee ja hywäksyy. Mutta se kristillisyys jota mailma wihaa ja wainoaa on enempi

pysywäinen; se on net lyhyet oksat, jotka kantawat hedelmiä. (Joh. 15: 2). Ja se kansa, joka seisoi Pohjoisen puolella puuta, koskiwat niitä mustia hedelmiä heidän astioihinsa ja rupesiwat menemään ulos siitä kolmannentoista portin kautta, joka edeltäpäin näytti lukittuna olewan. (Paawalin seurakunnallinen oppi on ollut aina lukittu eli käsittämätöintä niille, jotka tahtowat omaawanhurskauttansa ylös rakentaa; kuin het eiwät ymmärrä Jumalan wanhurskautta; nämät seisoiwat myöskin aina heränneessä tilassa Pohjan puolella, sitä totista wiinapuuta eli elämän puuta. Heidän kristillisyytensä heräyksen alla on mahtanewaisesti yksi todenmoinen ahkeruus. Ja sen tähden näyttäwät net niin kuin olisiwat kiinnitettynä puuhun. Mutta heidän sydämensä ei ole tullut eläwäksi siitä lämpimästä, joka tulee armon auringosta, koska het owat aina sen kylmän pohjatuulen edessä, se on omawanhurskaus painaa heitä, ja kun het eiwät ole saattaneet tulla Edeniin, sille sen 13:ta portin kautta, niin het menewät ulos tästä portista — yksi sokia eli sala owi — se tahtoo sanoa: sitten kuin het omaltawanhurskaudelta owat wäsytetyt niin het antawat ylön koko kristillisyyden, kuolleen uskon kautta, joka eroittaa heidät eläwän kristillisyyden yhteydestä. Se on totisesti näin tapahtunu monelle, jotka owat aikansa olleet heräyksessä, että owat ylön antaneet kristittyin kokoon tulemiset. Ja owat etsineet itsellensä toista tietä taiwaaseen). Mutta minä sanon näkiä ehkä ne pääsewät ulos tämän portin kautta. Minä myös koetin käydä ulos tämän portin kautta, waan se oli lukittu. (Se joka kerran on totuudessa tullut pohjallisesti herätetyksi, ei saata niin huokiasti ottaa kuollutta uskoa wastaan). Mutta se kansa, joka oli lännen puolella, eiwät tahtoneet mennä ulos puutarhasta, waan het kokosiwat marjoja, jotka kaswoiwat puun länsi puolella heidän astioihinsa. Se oli yksi walkia nenäliina, johonka het kokosiwat. Mutta lännen puolella oli harwempaan ihmisiä, ja harwempaan marjoja; ja minä menin ulos yhden owen kautta, joka oli länsi seinällä. Ja minä seisoin lännen puolella puutarhata. Sen jälkeen näin minä taiwaan eli sade kaaren joka ulottui pohjoisesta hamaan etelään. Ja tämän kaaren sisäpuolella näin minä auringon ja kuun. Aurinko oli lännen puolella ja kuu pohjoisen puolella. — Net lännen puolella olewaiset ihmiset tanssasiwat au-

ringon edessä. Mutta net ihmiset, jotka oliwat pohjoisen puolella tanssasiwat kuun edessä. Net jotka oliwat länsi puolella puhuiwat ainoastansa walkeudesta; mutta net jotka oliwat pohjan puolella puhuiwat patsaista, (Lothin waimo muutettiin suolapatsaaksi). Mutta aurinko ja kuu liikkuiwat tykönänsä, ja tanssasiwat. Muunmuassa läheniwät het toisiansa, wälistä meni kuu auringon eteen, ja taasen toisinaan meni aurinko kuun eteen. Niinmuodoin meniwät aurinko ja kuu wähitellen toiset toisensa eteen, yhden wähäisen aikaa seisoiwat het alallansa, ja taasen meniwät yhteen — toinen toisensa eteen —. Tässä on olento järjen ja ilmoituksen wälillä, armon ja omanwanhurskauden waiheilla, tuntemisen ja käsityksen waiheilla, uskon ja tiedon waiheilla, sydämen ja ymmärryksen waiheilla kuwattuna yhtäpitäwäisesti. Kaikkein Raamattuin selittäjäin ymmärrys on aurinko Raamatun sanassa: eläwä kristillisyyden walkeus, jota wastaan kuu tarkoittaa Raamatun sanassa: järjen waloa, niinkuin kirkas taito armon järjestyksessä, ja korkeissa tuntemisissa owat harwoin yhdistettyinä. Niin on myös huomattu, että se jolla on usiasti ne korkeat tuntemiset on wähempi selwästä taidosta; mutta se jolla on taasen se kirkas eli selwä taito, wailuu niitä korkeita tuntemisia. Ja juuri tässä yhdellä haawaa tulee riita järjen ja ilmoituksen wälillä, uskon ja tiedon wälillä, jolla on yksi ahdas käsitys, eli wailuu sitä omaisuutta että jaoittaa eli eroittaa tuntemiset. Se saapi usiasti haparoida pimeydessä ja tietämättömyydessä eli taitamattomuudessa, että mikä lienee se oikia; kuin hänellä ei ole sitä eroittamisen lahjaa eli omaisuutta, jota waaditaan, että koetella henkiä jos net on Jumalasta; — j. n. e. Hänellä ei saata olla aina kirkkaana eli selwänä edessä, josko sillä eli sillä tuntemisilla, sillä eli sillä taipumisella, sillä eli sillä toimella on hywä eli paha perustus; hän ei saata aina tehdä eroitusta oikian ja wäärän wälillä päiwällisessä elämässäkään. Siitä tapahtuu, että se jolla on kirkkaampi taito, täytyy tulla johdattajaksi niille, joilla on net korkeat tuntemiset, mutta puuttuwat sitä kirkasta taitoa eli eroituksen omaisuutta. Tämä on yksi omaisuus järjen ja ilmoituksen wälillä, uskon ja tiedon wälillä, joka usiasti tulee heränneillä. Mutta mitä on taito ilman uskotta? Mitä on kuu ilman auringotta? eli mitä on järki ilman ilmestystä? Kuu on itsessänsä yksi musta

eli pimeä ruumis, ja ei ole hänellä yhtään walkeutta jakaa muille. Mutta koska aurinko saapi paistaa kuun päälle, silloin tulee kuu walaistetuksi ja on wieläki ainoastansa yksi himmi walo muille jakaa, — niinkuin kuu on ilman auringotta kokonaan pimeä, niin on myös järki ilman ilmestyksettä pimitetty, sokeunut ja perkeleellinen; ja yksi tieto ilman uskotta, on yksi wäärä tieto. Sentähden täytyy aina jokun ilmoitus sydämessä, ennenkuin kirkas taito saattaa tulla ymmärryksseen. Mutta wälittäin sattuu että tuntemiset katoowat ja ainoastansa tieto, ja muisto entisistä tuntemisista jääpi, ja yksi senkaltainen saapi myös pian huomata, että mikä eroitus se on walkeuden ja pimeyden wälillä, järjen ja ilmoituksen wälillä, uskon ja tiedon wälillä. Hänen tiedollansa ainoastaan ei hän taida tulla autuaaksi. Jos wielä hänen tietonsakin olis oikia tiede, eli yksi totinen tiede hengellisissä koettelemuksissa. Kuin hänellä ei ole yhtään autuaallista tuntemista wastarinnaksi, niitä onnettomia tuntemisia wastaan. Niin täytyy hänen joko langeta epäilykseen, tahi myös täytyy hän ylönantaa kaiken toiwonsa autuuden woittamisesta siltä tieltä, johon hän heräyksen alla alkoi. — Ja heittäytä itsensä lihallisten huwitusten pyörteisiin, eiköpä hän wielä saa wälittäin perkeleeltä sen wäärän ylöswalaistuksen, että kaikki mitä hän oli heräyksen alla koetellut, oli ainoastansa luuloittelemista, joku taudin laatu sielussa, eli yksi hermoin heikkous, josko oikeimistaan sydämen heikkous, joka tulee tarpeettomasta sureksimisesta. Ja ne jotka on langenneet tälle syrjätielle, owat saaneet jälleen wanhan oman järkensä, ja nyt het katsowat heidän entisen heräyksensä yhdeksi hulluudeksi. Heidän sielussansa on kuu mennyt auringon eteen, ja yksi kokonainen auringon pimeys on tapahtunut, niin että kaikki pienet lintuset täytywät kontata heidän pesiinsä, ja peljätä tätä pimeyttä. Kumminkin löytyy monta, jotka tuntewat heidän onnettoman mielensä laadun, jälkeen kuin het owat takaisin palaneet, eli langenneet pois siltä oikialta tieltä. Näillä on yksi rauhaton, paha ja päällekantawainen omatunto, mutta ei saata itseänsä rewäistä irti mailmasta. Koska perkele wanhan syntihimoin on saanut wallan heidän ylitsensä. Het heittäytwät itsensä mailmallisten huwitusten pyörteisiin sisälle, niinkuin hetkeksi eli silmänräpäykseksi kuollettaa kalwaawan omantuntonsa sillä lihallisella juopumuksella. Nämät owat ne, jotka tans-

saawat kuun edessä. Net eiwät ole kadottaneet wielä muistoa siitä edesmenneestä, ja tuomitsewat itsensä, koska joku kristitty kysyy heiltä heidän sielunsa tilan ympäri. Mutta net joilla tunteminen ylitse wuotaa, ehkä taito ja käsitys on ahdistettu ja kuwataan näyssä auringon menneen kuun eteen. — Tässä pyyhästään kuu pois auringolta. Se on yksi wäkewä usko ja wähän tietoa; se on yksi ilmoitus ilman järjettä, joka paitsi johtajitta saattaa kehketä haaweksimiseen. Se paras olento auringon ja kuun wälillä on se, koska het seisowat alallansa, eli tanssaawat toinen toisensa ympäri, niin että het kumpasetkin owat yhtä haawaa näköisellä. Net, jotka ei näe aurinkoa, eiwät myös saata nähdä sitä kaitaista tietä kuun walolla; ainoastansa eli sillä luonnollisella järjen walolla; ja net jotka eiwät näe kuuta, waan ainoastansa auringon saattawat myös erehtyä tieltä, kuin heillä ei ole kyllin wäkewyyttä ymmärryksessä; että kaikissa tapauksissa eroittaa sen totisen petollisesta, sen oikian wääräsẗä, ja sen pahan hywästä. Het wailuwat sitä omaisuutta, että kirkkaasti eli selwästi nähdä kaikki omanwanhurskauden kunnian himot, ja oman woiton pyynnön siinit waikutukset —). Wiimeiseksi näin minä että kuu tuli punaiseksi syrjästä; — ja wiimein tuli koko kuu mustaksi ja katosi. (Niitten seassa, jotka tanssaawat kuun edessä j. n. e. seuraawat luonnollisen järjen innoituksia. Ei tapahdu harwoin että hengellinen wiha nousee niin kuin weren jano, ja sitte ei kestä enää kauwan ennenkuin kokonainen kuun pimeys tapahtuu, eli yksi täydellinen pimeus, josta perkele saapi senkaltaisen wallan järjen ylitse, että kristillisyys muuttuu yhdeksi hirwittäwäksi haaweksimiseksi sille häwittömälle wapaa-ajattelialle. Ja sen kaltaisia — järki uskolaisia — ei puutu myös täällä pohjoisessakaan). Mutta aurinko paistoi wielä ja net ihmiset, jotka ennen oliwat tanssaneet auringon edessä, pitkittiwät heidän tanssiansa, helisewäisellä soitannolla. Ja ne jotka tanssasiwat auringon edessä, niillä oli yksi sauwa kädessä, joka ylimäiseen päähän oli kiinnitetty yksi kolmihaarainen tupsu, joka oli myös kullattu. Mutta minä en ollut kummassakaan näissä joukoissa, jotka tanssasiwat auringon ja kuun edessä. Minä kysyin olenko minä yksi ihminen, tahi olenko minä perkele? Mutta wastattiin: Sinä se ensimäinen. Se oli yksi pimeä lukea. Mutta ne, jotka tanssasiwat auringon edessä huusiwat auringon kunniaksi. Wiimeiseltään alkoi aurinko pyörimään eli wieriämään ympäri, niinkuin yksi tortin ratas. Ja sitten minä heräsin. Minä muistan wielä, että kuun ympäri oliwat niinkuin haaraiset pyrstötähdet. (Ne wiimeiset tarkoitukset owat jotain pimiät ja kankiat ymmärtää, mutta kometeilla — kiertotähteillä — kuun ympäri, ymmärretään kierto opettajia, jotka haparoitsewat järjen walossa, ja hajoittawat heidän willityksiänsä. Sen kaltaisia löytyy myös joitaki pohjoisessaki, joilla on yksi pitkä pyrstö eli häntä perässänsä, s. t. s., niillä on yksi kaino ehkä wielä pienoinenkin. Ne ei saata sopia yhteen sen suruttoman joukon kanssa, eiwätkä myös kristittyinkään kanssa. Mutta mitä se merkitsee, että aurinko wierisi ympäri niinkuin yksi tortin ratas? Sillä saatetaan tarkoittaa senkaltaisen kristillisyyden wääntymistä, jos heränneet jätetään ilman järjellistä johdatusta. Niinkuin Koutokeinossa, että se saattaa kehketä haaweksimiseen, mutta ei se saata kuitenkaan tulla pahemmaksi kuin se haaweksuminen, joka oli ennen heräystä Pajalassa! Kuinka monta ihmistä on juoneet itsensä kuoliaaksi, ja ei wähemmän kuin seitsemän persoonaa on miesmuistoon owat ottaneet itseltänsä hengen itsemurhan kautta. Yksi semmoinen haaweksiminen herättää kuitenki wähemmän huomiota kuin heräys, koska se muinainen juoppouden haaweksiminen oli niin tawallinen ettei ollut yhtään joka siihen loukkaantui. Ja se suuri waltiollinen haaweksiminen, joka nyt uhkaa puhjeta ulos koko Euroopassa, jonka kautta moniaat tuhannet ihmiset saattawat tulla panemaan henkensä. Se ei katsota miksikään kauhiaksi haaweksimiseksi, sillä kuin se on niin tawallista. Se on niinkuin perkele ja mailma tahtoo sen olemaan. O tempora! O mores!*) Pitäisi kuitenki se suuri armahtaja säästää meitä ja meidän maatamme tainkaltaisesta hirwiästä haaweksimisesta!

Tämän merkillisen näyn on L. L. Laestadius selwittänyt, jonka sen suuren hyödyn tähden käyttänyt hältä ulosantamasta „Huutawan ääni“ nimisestä ruotsinkielisestä lehdestä. Tässä on sen oikian kristillisyyden juoksu kuwattuna, ja on sangen tarpeellinen wielä nytkin tarkastella kristillisyydessä seuraawaisesti P. Raamatun jälkeen wihollisen kawalia juonia ja päälle karkauksia wastaan, näinä waarallisina aikoina. Amen.

*) Oi aikaa! Oi tapoja!

Minä olen kertonut tämän merkillisen näön sanasta sanaan Johan Takkisen omistamasta käsikirjotuksesta, wuonna 1889, 7 k.

Johan Kieri.

Elämäkerta,

jonka on ylöskirjoittanut L. L. Laestadius. Tämä on ensimmäinen kristitty, joka on kuollut Laestadialaisesta heräyksestä, Toukokuun 9 p. w. 1849.

Meidän kristillisyytemme sisar, Maria Pietarin tytär Mattila, joka on jättänyt tämän katoowaisuuden mailman menneenä keskiwiikkona, joka oli yhdeksäs päiwä Toukokuussa 1849, ja on antanut meille yhden merkillisen esimerkin kuinka yksi kristitty, joka on saanut sen wakuutuksen, että hänen syntinsä owat anteeksi annetut, saattaa ilolla ja riemulla kuolla, koska mailman lapset sitä wastoin lähtewät pois kauhistuksella epäilemisen kautta. Se on merkittäwä että tämä meidän kristillisyytemme sisar, jonka kirkastettu henki nyt on paremmassa ilmassa oli nuoruudessä niinkuin Maria Magdaleena himoilta ylitse woitettu ja mailman perään ankara, että hän tähän seurakuntaan tultuansa ei tiennyt muusta hywästä, kuin ainoastansa siitä mitä mailma antaa. Ja sitä mailman hywyyttä freistas hän monella tawalla woittaa ehkä ei hänen kauppansa tahtonut menestyä, sillä hän on itse omalla suullansa tunnustanut jälkeen, että wiinakauppa weti enemmän takaisin ja että hän tämän kalun tähden sai kärsiä monta surua ja mielikarwautta. Mutta tämä luonnollinen köyhyys ja luonnollinen wastoinkäyminen, joka mailman ristiksi kutsutaan, ei saattanut wielä taiwuttaa hänen sydäntänsä etsimään parempaa tawaraa ennenkuin näinä wiimeisinä wuosina rupesi Jumalan sana tunkemaan hänen sydämeensä ja siellä waikuttamaan yhden hengellisen surun, joka on Jumala mielen jälkeen koska hän rupeis tuntemaan synän turmeluksensa ja täydellä todella katumaan syntiänsä, heitti hän pois sen entisen wiinakaupan, joka tuli hänelle kauhistuksexi ja rupeis huokauksilla ja kyynelillä kolkuttamaan taiwaan owen päälle. Ja se armollinen Wapahtaja, joka ei heitä ketään pois tyköänsä, jotka

Hänen tykönsä tulewat särjetyllä sydämellä, antoi hänen tuta senkaltaisia armon merkkejä, joista hän sai sen autuaallisen waikutuksen, että hän oli armoitettu. Ei hän kuitenkaan saattanut wälttää sitä epäilystä, joka tulee monelle armon merkkien jälkeen. Kuitenkin oli hänen sydämessänsä suuri hartaus ja ihmeellinen wahwa luottamus Wapahtajan päälle, niin että hänen rukouksensa kuuluit taiwaaseen asti, waikka hän niinkuin Dawid olis huokanut helwetin sywyydestä. Ja tästä ihmeellisestä rukouksen woimasta sai myös tuta ihmeellisiä ja woimallisia armon liikutuksia, niin että sydän hyppäsi ilosta, ja hän tuli ruumiillisen heikkouden alla wahwistetuksi hengessä. Usein ilmoitti Wapahtaja hänelle tulewaisen mailman woimaa ja makeutta monenkaltaisella armon merkillä, joita met emme tarwitse luetella, sillä ei mailman ihmiset usko kuitenkaan, että yksi armoitettu kristitty näkee ihmeellisiä tapauksia ja ilmoituksia, joitten kautta Jumala wahwistaa hänen uskonsa. Mutta muut kristityt, joille semmoiset korkiat armonliikutukset ei ole annetut, saattaisit kukatiesi ruweta epäilemään, että ei he ole oikialla tiellä, koska niin suuret armonliikutukset ei ole heille suotu. Mutta me mahtamme ainoastaan kiittää sitä suurta ristin kantajaa, joka jakaa itse kullekin sen kuin hän jaksaa kantaa. Jaksaisitkopa kaikki kantaa niin woimalliset armon liikutukset, niin korkiat ilmoitukset, niin äkkinäiset sydämen muutokset kuin tämä kristillisyytemme sisar, jonka sydän tuli wiimein heikoksi ruumiin puolesta, jota wahwemmaksi hän tuli hengen puolesta. Niinkuin muitten kristittyin usko tulee wahwemmaksi, jota likemmäksi he tulewat taiwaan porttia, niin tuli sen kirkastetun hengen usko wiimein niin wahwaksi, että ei hän huolinut koko mailmasta. Ja koska monella luonnollisilla wanhemmilla on murhe niistä pienistä lapsista, jotka wanhemman kuoleman jälkeen jäämät orwoiksi ja turwattomiksi, ei kuitenkaan tämä korkeammasti armoitettu sielu pitänyt wähintäkään muretta niistä pienistä lapsista, jotka nyt owat jääneet orwoiksi wanhemman kuoleman kautta. Niin wahwa oli hänen uskallutksensa Jumalaan, että hän pitää parhaiten murheen lapsista, joka hengen antanut on. Ole siis kiitetty rakas wanhin! Sinä suuri ristin kantaja, joka olet antanut meidän elää siihen päiwään asti, että me olemme silmillämme saaneet nähdä kuinka yksi kristitty kuolee. Ole kiitetty ra-

kas wanhin, joka niin runsaasti olet wuodattanut armos yhden köyhän ja mailmalta ylönkatsotun waimon päälle, että me häuessä olemme saaneet nähdä eläwän uskon tuntomerkit, ja sinä kirkastettu henki ennen olet sinä huokanut, nyt sinä lewität sydämmes ilosta. Ennen olet sinä kontannut maan tomussa, nyt sinä olet päässyt lentämään. Ennen olet sinä itkenyt, nyt olet sinä ilossa ja riemussa sinun Armahtajas, sinun Lunastajas tykönä, jonka jalkoja sinä wiheliäisyyden tilassa halanut olet, ja kastellut katumuksen kyynelillä. Hän on nyt pyyhkinyt sinun kyynelees. Et sinä rakas sielu enää kaipaa sinun pieniä lapsias ja puolisoas, joitas olet jättänyt tänne itkemään ja kaipaamaan äitiänsä. Kyllä sinä rukoilet kuitenkin heidän edestänsä. O, kirkastettu henki! siinä suuressa awaruudessa, siinä kirkkaassa ilmassa, kussa nyt weisaat kiitosta ja ylistystä ja kunniata sinun Wapahtajalles. Mutta me waiwaiset madot ja matkamiehet me olemme wielä huokausten ja kyynelten ilmassa, me olemme wielä konttaamassa maan tomussa, emme ole wielä wiimeisen kilwoituksen siunauksia kuulleet. Kuitenkin on meillä se toiwo ja uskallus Jumalaan, että me wiimein kostumme jos me ainoastansa pyrimme, riistämme ja ikäwöitsemme, huudamme, ahkeroitsemme, huokaamme ja rukoilemme, että rauhan Jumala antais meille woiman kilwoittelemaan urhoollisuuteen, kärsimään, hartauteen, rukoilemaan woimaa uskomaan, että me elämme Wanhemman turwissa! Amen.

L. L. Laestadius.

Mikon Maria wainajan Elämäkerta,

joka kuoli lapsen wuoteessa, Pajalassa, w. 1850.

(Ilmestyskirjan 18: 18): — — — — — — — — —
Ja toinen enkeli tuli alttarin alta, jolla woima oli tulessa ja hän huusi korkialla äänellä sille toiselle enkelille, jolla se teräwä sirppi oli kädessä, ja sanoi: Leikkaa sirpilläs wiinapuun oksat maan päältä, sillä hänen marjainsa owat kypsyneet. Me kuulemme tässä paikassa walkian enkelin huutawan enkelille, jolla on se teräwä sirppi kädessä, leikkaa sirpilläs wiinapuun oksat, sillä heidän marjansa owat kypsynet, ja kuoleman enkeli leikkais wiinapuun oksat, pani

marjat wiinakurnaan, ei ole tässä paikassa mainittu minkä laitaiset marjat ne olit, jos ne olit muikiat eli makiat. Mutta me kuuleme Johanneksen Ewankelijumista mitä Wapahtaja sanoi opetus lapsillensa: minä olen se totinen wiinapuu ja te olette oksat. Jos oksat imewät nestettä wiinapuusta, niin pitäis heidän kantamaan hedelmän ja siitä hedelmästä pitäis makiat marjat tuleman, jotka kelpaawat wiinamäen isännälle. Mutta jos oksat ei ime nestettä siitä totisesta wiinapuusta, niin kantawat ne karwaita marjoja. Jos ne karwaat marjat pannaan Jumalan wihan wiinakuurnaan ja puserretaan siellä hirmuisesti. Johannes näki että ne karwaat marjat kannettiin Jumalan wihan wiinakurnaan, joka oli kaupungin eli sen uuden Jerusalemin ulkoisella puolella. Ja weri wuosi siitä wiinakuurmasta niin paljon, että se nousi hewoisen kuolaimiin asti. Nyt on se enkeli, jolla on se teräwä sirppi kädessä, hän on taas leikannut yhden oksan, joka oli istutettu siihen totiseen wiinapuuhun ja niin kuin me toiwomme, oli tämä wiinapuun oksa tullut hedelmälliseksi kewäällä ja syyspuoleen kypsyit marjat, niinkuin wapahtaja sanoi opetuslapsillensa: Jokainen oksa minussa, joka hedelmän kantaa, hän puhdistaa että se runsaamman hedelmän kantais. Niin oli totin wiinamäen isäntä puhdistanut tämän nuoren oksan, joka oli kewäällä otettu metsästä ja istuttanut wiinapuuhun puhdistuksen kautta, jolloin pääsi paremmin aurinko paistamaan hänen päällensä, ja sen kautta rupesit wiinamarjat hänessä kaswamaan ja aiwan hopusti kypsyit nämät marjat, niin että walkia enkeli huusi kuoleman enkelille, jolla se teräwä sirppi oli kädessä: Leikkaa sirpilläs tämä wiinapuun oksa, sillä hänen marjansa owat kypsyneet. Mutta siitä oksasta puhkeis wielä yksi pikkuinen oksa, ja sen marja kypsyi wielä pikemmin. Arwatkaa nyt te wiinapuun oksat, kumpiko näistä kahdesta wiinapuunoksasta on paremman hedelmän kantanut. Arwatkaa te punaiset wiinamarjat kumpiko marja on makiampi wiinamäen isännän suussa, se joka ennen on kypsynyt eli se joka jälkeen. Me toiwomme että molemmat owat makiat. Me toiwomme että ei kumpikaan marjoista ole wiskattu Jumalan wihan wiinakuurnaan. Me toiwomme että se kuoleman enkeli, joka näitä oksia on leikannut ei ole eroittanut toinen toisestansa. Me toiwomme että pieni oksa on yhdistetty isomman kansa ja että se enkeli, joka niitä on poiminut

on kantanut molemmat taiwaallisen Wanhimman tykö, kussa hän näyttää kaksi punaista wiinamarjaa taiwaalliselle Wanhemmalle ja sanoo, katso rakas wanhin tässä minä olen löytänyt kaksi punaista wiinamarjaa sinun wiinamäestäs, jotka owat näin pian kypsyneet. Maista rakas wanhin kumpiko näistä on makiampi; ja wanhin ottaa ne marjat enkelin kädestä, ja panee niitä Aurinkon paisteeseen ja sanoo, nämät punaiset wiinamarjat owat ensimäiseksi kypsyneet, siinä wiinamäessä, jonka minä olen istuttanut Pohjanmaalle. ei ne ole tosin niin makiat kuin ne wiinamarjat, jotka owat kaswaneet Kaanan maalla, mutta on se kuitenkin outoa, että sen wertaiset marjat owat kaswaneet Pohjan maalla, kussa on niin lyhykäinen kesä, ja niin harwoin aurinko paistaa, ja niin kylmä tuuli puhaltaa mailmasta. Katsokaa tekin Siionin tyttäret kuinka kaunis kuori on jäänyt niistä kahdesta wiinamarjasta, joita kuoleman enkeli on leikannut warhain, että he niin pian kypsyneet owat. Tämä on meidän kristillisyyden sisar Maria Isakin tytär Mikko, jonka Herra on katsonut mahdolliseksi kantaman elämän kruunua. Hän on ollut niinkuin muut ihmiset, pimeydessä siihen asti, että tämä pikkuinen walkeus tuli mailmaan. Silloin rupeis hänkin näkemään sokeutensa. Me olemme hänen omasta suustaan wastaan ottaneet sen tunnustuksen, että hän oli kewäillä tuntenut merkkiä Jumalan armosta. Hän walitti myös tauti wuoteellansa, että nuokkuminen oli tullut kesällä, mutta koska nyt käsky tuli ylhäältä, että hänen piti pois lähtemän tästä murheen laaksosta, rupeis hän suuremmalla ahkeruudella walmistamaan lamppuansa. Ja Herra kuuli myös hänen huokauksensa, niin että hän Herran Ehtoollisen jälkeen tuli tuntemaan Jeesusta leiwän murtamisesta ja sai sen autuaallisen paikan, jonka Herra oli hänelle walmistanut ijankaikkiseksi majaksi. Mutta meidän toiwomme on että hänen kirkastettu henkensä näkee nyt lakkaamatta sen suuren kirkkauden, jonka Herra hänelle näytti. Ja se pikkuinen wesa, joka hänestä puhkeis, jonka kuoleman enkeli oli ennen leikannut makaa nyt hänen rinnoillansa ja iloitsee äidin kanssa ijankaikkisesti. Niin on siis tämä meidän kristillisyyden sisar päättänyt sen hywän kilwoituksen. Mutta me waiwaiset olemme wielä jääneet tänne itkemään ja parkumaan, ei kateuden tähden, mutta meidän oman wiheliäisyyden tähden, ettemme wielä ole mahdolliset

näkemään sitä suurta kirkkautta, jonka Herra on walmistanut niille, jotka wahwana pysywät loppuun asti. Me waiwaiset olemme wielä waeltamassa ijankaikkisuuteen, ja meidän waelluksemme on niin hidas, että me tuskin konttaamisella pääsemme armoistuimen eteen. Jos nyt huuto tulis: katso ylkä tulee, menkää ulos häntä wastaan, niin olis monella uneliaisuuden tähden lamppu walmistamatta. Walmistakaa lampunne te morsiamen tyttäret ja älkää nuokkuko. Kukatiesi pian tulee huuto: menkäät ulos häntä wastaan. Amen!

L. L. Laestadius.

Hietasen Heikin Elämäkerta

ja wiimeiset sanat, jotka hän on puhunut kuoliuwuoteellansa jälkeen eläwäisille warotuksiksi.

Koska he näkiwät, että Hän senkaltaisella huudolla henkensä antoi, peljästyiwät he suuresti, kunnioittiwat Jumalaa ja sanoiwat: Totisesti oli tämä hurskas ihminen ja Jumalan poika. — Me otamme näistä sanoista kun ewankelista muistelee yhden ylösrakentawaisen esimerkin, joka osottaa kuinka suruton kansa pelästyy, koska hän näkee kuinka Jumalan poika kuolee, — waikka ei sentähden tämä suruton kansa uskonut ennen eikä jälkeen, että se mailmalta wihattu, ylenkatsottu ja willihenkenä pidetty Natsarenus oli totisesti Jumalan poika, ainoastansa Hänen kuolemansa hetkellä he sanoit niin, koska he näkiwät että Hän senkaltaisella huudolla henkensä antoi.

Ei ole nimittäin se suruton kansa nähnyt kuinka yksi hurskas kuolewainen ja wanhurskas ihminen on Jumalan lapsi, waan owat pitäneet häntä wääränä profeettana ja willihenkenä, ja owat sanoneet: „Sinä olet Samarialainen ja sinulla on perkele.“ Ja waikka he silloin juuri sanowat, kun he kuulewat että Hän senkaltaisella huudolla henkensä antoi: „Totisesti tämä oli hurskas ihminen ja Jumalan poika.“ Ei se kuitenkaan pysy kauwan muistossa mitä tämäkin kuolewainen on puhunut eläissänsä surutoille warotuksiksi.

Yksi nuorukainen, nimeltä Henrik Henrikin poika Hietanen on kuolinwuoteellansa puhunut paljon jälkeen eläwäisille waroituksekſi. Hänen sananſa owat niin merkilliſet, että ne ansaitſewat laweammalta tulla tutuikſi, ſillä mitä yksi kuolewainen ihminen puhuu, ei ſe ole nimittäin uskottawa että yksi kuolewainen ihminen ſaattaa olla ulkokullattu, waan koska kuolema on juuri tuossa owen edessä, ſilloin täytyy jokaiſen puhua totuuden juuri tuntonſa jälkeen. Se mainittu nuorukainen, joka tänä päiwänä lasketaan maan poween oli ennen heränyt kun tauti hopitti häntä, mutta kun hän toiwoi parantumista kääntyi hän mailmaan ja lankeſi penſeyteen, niinkuin eſim. menneenä keſänä. Wiimein tuli kuoleman sananſaattaja tänä wuonna keſällä. Kun hän tunſi loppunſa lähenewän, täytettiin hän Pyhällä Hengellä erinomattain kuolemapäiwänänſä, ja ſaarnaſi woimalliſesti uskosta kaikille yhteiſesti ja itſekulleki erinäiſesti. Minä luulen olewan kaikille hyödyllistä kuulla, kuinka yksi kuolewainen ihminen ſaarnas kuolinwuoteellansa. Näin kuuluwat hänen sananſa ſinä päiwänä, jona hän antoi henkensä. Enſiksi ſanoi Hän: „Nyt tulewat Sionin matkawirret weiſattawiksi.“ Ja hän rupeſi hyräilemään. Wielä ſanoi hän: „Wiinmäen aita on lahonnut ja kaatunut maahan, ſe merkitſee että ne, jotka aitaa rakentawat wiinamäessä eiwät jaksa hollata lampaita aidan ſiſällä, ja pukit ja keiturit pääſewät lahonneesta aidasta wiinamäkeen, kuſſa he syöwät wiinamäen puun oksia ja puskewat lampaita.“ Ja kuolewainen ſanoi: „Haluatteko ruweta rakentamaan wiinämäen aitaa, wai tahdotteko ruweta kaswattamaan ohdakkeita, jotka niſuja turmelewat. O, Jeſu elämän Herra, anna ſanas paistaa wielä kerran. Täſſä paikaſſa ei ole muu kuin Jumalan huone ja taiwaan owi.“ Ja hän puhui niistä tikapuista, jotka ulottuwat maasta taiwaaſeen, joita myöten enkelit käwiwät ylös ja alas. „Jakob paineli tuntematttoman miehen kanſſa, että hänen jäſenenſä horjahtui.“ — Ja ſe kuolewainen waroitti ſiitä ſuuresta koreudesta, joka nyt on mailmaſſa. Ja laweammalta ſanoi hän: „Minä olen käynyt Sioniſſa, ja minä halpa mies olen pantu näitä ſaarnaamaan, joita Jeeſus itſe puhui. Minun nimeni on elämän kirjaſſa kirjoitettu ja Jeeſuksen werellä wahwiſtettu, ſinetillä ja ſormuksella lukittu, jota ei muut ymmärrä kun kristityt.“

Ja kuolewainen kutſui tykönſä waarin (yksi ſokea äijä ſiinä talosſa) ja ſanoi: „Tule tänne ſinä kallio, että minä ſaan ſinua neuwoa. Sinä aſut korkean kallion päällä ſiinä laiwaſſa, josta pohja on rikki keskeltä pohjaa.“ Ja iſänſä ſanoi hän purjehtiwan ſiinä laiwaſſa, josta pohja on rikki ja Jumalan ſanan warjolla peittää hän pahoja töitänſä ja opetuslasten tunnon hän kirween terällä halkaſee ja ſiinä laiwaſſa on perkele tyyrmannina. Hänen iſänſä ei ollut ſilloin kotona, mutta kuolewainen käski ſanoa hänen iſällenſä terweiſiä, että häuen köyhä poikanſa on näitä puhunut kuolinwuoteellansa.

Sitten näki hän neljä kultapatſasta ja kauniin wiheriäiſen rannan ja hän söi hengellistä ruokaa ja ſanoi että ſe on hengellinen ruoka kuolemata wastaan. Hän näki kaksi enkeliä wieressänſä ja ſanoi: „Nyt Mamertus istuu kuoleman juhlawaunuun, waikka ei ſe ole minun nimeni, mutta ſyntymäpäiwäni. Nyt hopea ſide katkee ja kultalähde juokſee ulos.“ Kuolewainen istui kun hän näitä puhui ja käski laskea hänen maahan antamaan henkensä. Hän pani kädet ristiin ja ſanoi: Jſä, käſiis annan minä henkeni.“ Wielä ſanoi hän: „Nyt alkaa ijankaikkinen uusi wuoſi.“ Mutta hän ſanoi taas ja nouſi istumaan: „Wielä on niinkun silkki lanka oliſi pidättämässä.“ Taas ſanoi hän: „Jſä, jos ſinun tahtoſi on, niin kosketa miekan terällä.“ Ja ſitte ſanoi hän: „Jo nyt katkeſi.“ Sitte käski hän olla hiljaan ja rupeſi antamaan henkeänſä.

Nämät oliwat nyt ſen kuolewaiſen nuorukaiſen wiimeiſet ſanat. Pankaa ne muiſtoonne nuorukaiſet, jotka juokſette ſuruttomuudeſſanne kadotuksen laweallа tiellä, ylpeydeſſä, koreudeſſa mailman iloſſa ja turhuudeſſa, hekumaſſa, haureudeſſa, irstaiſuudeſſa, tanſſiſſa ja kortin lyömiſeſſä, kriſtittyin pilkaamiſeſſa ja Jumalan lasten ylenkatſomiſeſſa. Kuka tieſi mitä teillä on ſanomiſta kun te kostutte haudan partaalle, antaneeko Pyhä Henki teille puhumawoimaa niinkuin tälle nuorukaiſelle, joka täytettiin Pyhällä Hengellä kuolinwuoteellansa. Kuka tieſi owatko teidän ſananne niin woimalliſet, että jälkeen eläwäiſet ſaawat niistä ylösrakennusta. Ne ſuruttomat, jotka tällä ajalla owat kuolleet, eiwät ole jakſaneet kuolinwuoteella puhua mitään, josta ympäri ſeiſowat oliſiwat ymmärtäneet, että heillä on eläwä usko, mutta

sitä wastaan owat useimmat sanoneet: „Ei Jumala kuule minun rukouksiani ja huonolla tiellä olen, paratkoon Jumala.“ Ja muutamat sanowat: „Se on hiljainen, koska ei ennen ole haettu.“

Kuulkaa nyt suruttomat minkäkaltaisen tuomion teidän uskonne weljet langettawat itse päällensä kuolinwuoteella. Omatunto tuomitsee heitä helwettiin ja tämä omantunnon tuomio ei taida muuttua kuoleman jälkeen, „sillä mihinkä puu kaatuu, siinä se makaa.“

Kuulkaa tekin wanhat kuolewaisen wiimeiset sanat. „Tule tänne kallio, että minä saan sinua neuwoa“ sanoi hän sille sokealle äijälle, joka makaa yöt ja päiwät kuolinwuoteella, eikä ole wielä alkanut pelätä kuolemaa, tuomiota ja ijankaikkisuutta. Niin sanoi hän, jonka silmät aukeniwat näkemään neljä kultapatsasta ja wiheriäisen rannan ja tikapuita taiwaasen, „tule tänne kallio, että minä saan sinua neuwoa.“ Mutta ottawatko wanhat kalliot kuolewaisen nuorukaisen neuwosta waaria? Minä luulen, ettei wanhat kalliot taida liikkua paikaltansa.

Kuulkaa tekin puoliheränneet kuolewaisen wiimeiset sanat: „Sinä istut siinä laiwassa, josta pohja on rikki, Jumalan warjolla sinä peität syntiäs ja opetuslasten tunnon sinä halkaset kirween terällä.“

Kuulkaa tekin murheelliset ja epäilewäiset sielut kuolewaisen nuorukaisen wiimeiset sanat. Mitkä owat ne tikapuut, jotka ulottuwat maasta taiwaasen, joita myöten enkelit käywät ylös ja alas. Eikö muut kun enkelit käy näitä tikapuita myöten taiwaaseen? Minä luulen, että ne on pantu matkustawaisille ijankaikkisuuteen turwaksi. Jakob näki niitä tikapuita, koska hän pakeni wanhemman weljensä wihan tähden, koska hänen täytyi jättää rakkaat wanhemmat ja paeta pois siitä rakkaasta mailmasta, joka oli kotona luonnollisten wanhempain tykönä. Silloin Jumala osotti hänellen ne tikapuut, joita myöten murhelliset, katuwaiset ja epäilewäiset pääsewät kiikkumaan ylös, koska mailman lapset rupeawat heitä wihaamaan sen sinunkaan tähden, joka heille on luwattu, nimittäin: Kaste taiwaasta ja maan lihawuudesta ja walta weljesten ylitse. Teitä warten on ne tikapuut ylös nostettu, jotka oletten matkustawaiset ijankaikkisuuteen, jotka olette jättäneet maalliset wanhemmat ja syntymäpaikkanne sen wanhemman

weljen wihan tähden, joka uhkaa teitä häwittää. Kiikkukaa hopusti taiwaaseen, ennenkuin te heräätte tähän mailmaan ja ne tikapuut ei näy enää.

Kristityt, teille owat kuolewaisen nuorukaisen wiimeiset sanat ylösrakennuksexi, jos te seuraatte Jesuksen werisiä askeleita Golgataan asti. Mutta muistakaa nämä sanat: „Wiinamäen aita on lahonut ja kaatunut, tahdotteko ruweta rakentamaan wiinamäen aitaa; wain tahdotteko ruweta kaswattamaan ohdakkeita, jotka niisuja turmelewat. O Jesu elämän herra,“ niin huokasi hän, „anna sanas paistaa wielä kerran. Täsä paikassa ei ole muu kun Jumalan huone ja taiwaan owi.“ Hän näki neljä kultapatsasta ja kauniin wiheriäisen rannan, johon kaikki uskowaiset pyrkiwät, rientäwät ja ikäwöitsewät, että he kostuisiwat siihen ijankaikkisuuden ihanalle rannalle, koska „hopeaside katkee ja kultalähde juoksee ulos.“ „Nyt alkaa ijankaikkinen uusi wuosi ja jos sinun tahtos niin on, kosketa miekan terällä?“

Kuolewaisen wiimeiset sanat pitää julistettaman hänen muistoksensa. Amen.

L. L. Laestadius.

Johan Raattamaan kansanpuheita,

eli wastauksia kysymyksiin.

I.

Mistä tiedätte, että teillä on Pyhä Henki?

Siitä, että on Jumalan halaawainen sydän, hengen huokaukset ja weljellinen rakkaus. Usein tunnet sydämesi niin kylmäksi, ettei tunnu mitään rakkautta, waan kun kristitty tulee, niin ihastut.

Saako kristitty käydä kirkossa, jossa saarnaa uskotoin pappi?

Saa ainakin. Kuinka kristityt puhuttelewat pappia kun eiwät kuuntele heidän saarnojansa. Me tarwitsemme käydä kirkossa myös rukoilemassa, koskemme ole kirkosta erkaantuneet niinkuin meitä syytetään. Uskotoin pappi saarnaa kyllä osaksi Jumalan sanaa, waan ei puhdasta Jumalan sanaa. Raamattu on se totinen Jumalan sana, joka on jalkaimme lyhty, ja walkeus teillämme.

Pyhä henki waikuttaa uskottomissa sanan kautta, sekä saarnatun että luetun sanan kautta.

Mikä on kristityn oikea walwominen?

Katsokaa uskon alkajan ja päättäjän Herran Jesuksen päälle, j. n. e., Hep. 12 luku. Sinne on opetettu meitä walwomaan ajatustemme yli. Onkin tarpeellinen, että oikian walwomisen kautta pahat ajatukset käsitetään synniksi ja woitetaan. Muuten ne puhkeawat synnillisiin töihin. Walwoa ajatuksissansa on paimentaa sikoja — sikamaisia ajatuksia. Kristityn ihmisen tarwitsee pitää epäilewäiset ajatukset syntinä. Goljatilla oli wähäinen pilkka otsassa paljas. Siihen Dawid kiwellä nakkasi. Muutamilla herroilla on rinta warustettu raudalla. Heille täytyy aluksi ymmärryksen kirkastaa, kristillisyyden oppia ja hedelmiä.

Raattamaan puheita yhdelle opettajalle.

II.

Pitääkö Rowanniemiläisten y. m. olla niinkuin met Lappalaiset? kysyi Raattamaa.

Mies: Ei suinkaan, Raattamaa.

Kuinka sinä sitte waadit, että wirkamiehet ja herraswäki pitäwät olla yhden näköiset kuin köyhä työwäki ja talonpojat?

Raattamaa: Apostoli ei kuitenkaan tee eroitusta herrain ja talonpoikain wälillä.

Tekeepä Lutherus ja sanoopa apostolikin: Olkaat alamaiset kaikelle inhimilliselle säädylle Herran tähden. Pitäisi heidän kuitenkin saada pitää net waatteet, jotka heillä owat olleet, koska het kristityksi owat tulleet, sillä se tulisi ylön suuri wahinko, jos net pitäis häwittää kuin waan heistä turhuus ja ylöllisyys otetaan pois. Jos heiltä kowin paljon waaditaan, niin het pelkäämät kristillisyyttä.

Pitää meidän se sallia, että het föräämät, käyttämät itsensä erilailla kuin me, warainsa (mukaan) jälkeen. Mie panen niin wähän arwoa sen ulkonaisen päälle. Kun het wain sydämen kautta owat tulleet kristityiksi.

Raattamaan puheita yhdelle miehelle.

III.

Raat.: Oletko sinä puhunut muille niitä asioita, joita sinulle on salaisuudessa tunnustettu?

Mies: En minä ole heitä läksynä pitänyt, waan olen minä jotakin joillekin puhunutkin.

Raattamaa: Se ei ole oikein että salaisuudet ilmoittaa.

Maria Feetun sisar: Eihän sitä pitäis omatunto kärsiä, että salaisuudet ilmoittaa.

Raattamaa kertoi yhden opettajan puhuneen palwelioista: Että se ei ole kyllä, että tekee mitä on käsketty, waan pitää tehdä enempi. Esimerkiksi metsässä käydessä tuoda tarwepuuta, ja olla alamainen niinkuin Raamattu sanoo palwelioista: Joka palwelee Herraa työdessä (Luukkaan 17 L. 7, 8, 9 w.) Sanokaa Suomen saarnaajille, että riita-asiain ilmestyissä kristittyin wälillä ei pidä jyrkkiä tuomioita tehtämän, toiselle eli toiselle puolen ettei kaksi joukkoa tulisi, ja horjuwat sielut pois warisisi.

J. Raattamaa.

Johan Raattamaa wanhimman lähetyskirja Sopperon uskottomille ja kristityille.

Saiwossa, 20 p. Toukok. 1873.

Rakkaille weljille ja sisarille: Jumalan armo lisääntyköön teille Herramme Kristuksen kautta.

Ensinä: manaus uskottomille. Wielä nytkin muistan kun wiimein olin Sopperossa, woimalla toimitettuja prowasti Laestadiuksen niitä woimallisia saarnoja, kuin myöskin totisten kristittyin neuwomisia ja wastaan sanomattomia Raamatun selityksiä. — Ihmeteltäwä on, kuinka mahtawat uskottomat wastaan seisoa, waikka profeetat, ja Kristus ja apostolit saarnaawat niin paljon siitä wedettömästä kuopasta; josta ääni, ulina ja ulwominen kuuluu ijankaikkisesti, niinkuin Kristus sanoo: „kowin waiwataan

siinä liekissä". — En usko Lapin maalla monta löytyvän, jotka ei usko helvetin kadotuksen semmoiseksi olevan kuin se on pyhässä Raamatussa maalattu. Mutta sen ne puolittain uskovat, erinomattain oman parannuksen tekijät, „etteivät he helvettiin joudu, vaikka eivät tässä tilassa tule autuaaksi", niin sanovat muutamat. He ilmanki aikovat hypätä autuaalliseen tilaan kuoleman hetkellä, mutta Jeesus sanoo: „ettes tuntenut sinun etsikon aikaas", Ja vielä hän sanoo: „ei taida kenkään tulla Minun tyköni, ellei Isä, joka Minun lähetti, vetä häntä". Kuka ties, jos etsikon aika loppuu, ja Isä ei enää vedä Pojan tykö?

Malttakaa mielenne, te kristillisyyden halpana pitäjät, ja kätkekää Jumalan sanat teidän sydämiine, että Isä saattais Henkensä kautta waikuttaa ja vetää teitä ainoan Poikansa tykö! Hävetkää teidän kauhistawaista epäuskoanne, mutta älkää hävetkö Jeesusta tunnustaa maailman edessä, Wapahtajaksenne ja autuaaksi-tekiäksenne.

En minä häpeä Sopperon kristittyin kanssa saarnata teille Jeesuksen nimen kautta synnit anteeksi. Uskokaatte ja tulkaa sydämen harttaudella niin likelle Jeesusta, että weri priiskuu sieluinne ja sydämiine. — Ojenna Herra käsiwartes ja kuule seurakuntasi rukous, ja wahwista sanas, että se käwisi läpi luiden ja ydimen. — Näitä olen puhunut omanparannuksen tekiöille, jotka oman wanhurskauden ja epäuskonsa tähden owat maailman yhtäwät ja Jumalan wiholliset. Tunnustawat ne muutamat uskoakin kristityille, muut eiwät mailmalle saarnaamisen kautta, owat wielä yhtäpitäwäiset pahoin puhumaan kristityistä maailman joukon kanssa.

Mutta, mitäs pitää meidän sanoman riiwatuille ihmisille, jotka owat alkaneet kristillisyyden walkeuden aikana ryöwäämään, huoraamaan, warastamaan ja wäärin wannomaan? Mutta tietäkäätte se, ett'ei Herra pidä teitä, te walapatoiset, rankaisematta! Ja kaikkein riiwattuin ihmisten seurakumppanit, Jumalan wihan tulessa pikaisesti palawat. Älkäät eksykö! Ette wiekkautenne kautta wältä ajallisetkaan rangaistukset. Ei Jumala anna ylen kauwan itseänsä pilkata. Silloin kuin te wähimmän luuletta, niin rangaistus lankeaa teidän päällenne. Kirwes on jo pantu hedelmättömäin puiden juurelle. Kyllä Jumalan käsi wiekkaimmat warkaat kiini ottaa, jos ette tee parannusta pikaisesti. Malttakaa mielenne, ja tuntekaa teidän etsikonaikanne, ennenkuin ijankaikkisuuden pimeys teitä käsittää. Nouskaat ylös unesta, ja tuntekaat teidän kauhiata epäuskoanne ja älkää pitäkö itsiänne mahdottomana Jumalan armoon, sillä Jumalan isän sydän halkeaa laupeudesta, ja Hän tulee juosten teidän kaulaanne. Malttakaat ainoastansa mielenne: te tuhlaja pohjat ja tyttäret. Ettekös näe, että Isän huoneessa on kyllä leipää? Ettekös näe, että kristityt nautitsewat iloa ja rauhaa Pyhässä Hengessä? Malttakaat tekin mielenne — ennenkuin palatte Jumalan wihan tulessa. Tehkää parannus ja uskokaa ewankeliumia, että teidän syntinne pyhittäisi pois!

Woi suruttomia, suuren walkeuden keskellä Sopperossa! Huomatkaa jo teidän kauhea epäuskonne ja ottakaa synninpäästö Jeesuksen nimessä wastaan. Jeesus on osotettu silmäimme etteen itkewäisenä ja wertahikoilewana Getsemanin yrttitarhaassa; orjantappuroilla kruunattuna, maastaylennettynä ja weripunaisena Golgathalla. Rohwaiskaa itsenne, Sopperon kristityt ja todistakaa Jumalan puolesta minun kanssani synnit anteeksi niille, jotka parannuksen aikomuksella uskowat. Rakas ja laupias Jumala, on ainoan Poikansa werellä teidät lunastanut. Ottakaat Jumalan lahja te epäuskoiset uskolla wastaan. Mutta, jos ette usko, niin saatte wihaisen Jumalan kirousta ijankaikkisesti kärsiä. Hywästi, kalliisti lunastetut — uskottomat tällä kertaa!

Te Sopperon kristityt rukoilkaa Jumalaa Isää, Jeesuksen nimessä minun kanssani, että hän herättäis suruttomia ja walaisis epäuskoisia, että he käsittäisiwät uskon Herran Jeesuksen Kristuksen päälle, sillä pian armon aika loppuu.

Minä katselen teitä Sopperon, Lannanwaaran ja Silkkimutkan kristityitä niinkuin ijankaikkisuuden kukkaisia, jotka olette Karitsan werestä ylöskaswaneet, ja täst'edes teitä ja meitä istutettaan ijankaikkisuuden ihanalle rannalle! Ette suinkaan muuta wäriänne, waan pysytte hedelmällisenä ja tuoreena oksana totisessa wiinapuussa loppuun asti. Amen!

Mie ja Eewa, lapset ja Kaisa-Stiina sanomme sydämmellisiä terweisiä kaikille Sopperon, Lannanwaaran ja Silkkimutkan kristityille. Ole hywässä turwassa Keskitalon J. Henrikki ja

Anna Briita poikais kanssa, Lannanwaaran ja muut puhuwaiset kristityt. Ei hiuskarwaakaan pidä päästänne putoaman, ilman Herran tahtoa, waikka pakanat uhkaawat. — Pyydän rukoilla edestäni.

Johan Raattamaa.

Kirjeitä Kaaresuannosta.

III.

Rakkaalle weljelle ja uskolliselle työntekijälle Herran wiinamäessä.

Jumalan armo lisääntyköön sinulle ja sinun huoneellesi Herramme Kristuksen kautta!

Kiitoksia kirjeesi edestä, jonka olen saanut tänä kewänä. Mitä sinä kirjoitit M—n rowastista, että hän on aikonut piispalle kirjoittaa, se ei ole ihmeellinen eikä outo asia; sillä papit owat ennenki Jeerusalemin temppelistä ulosajaneet niitä miehiä, jotka saarnasiwat parannusta ja syntein anteeksisaamista Herran Jeesuksen nimeen. Eipä ihme, että muutamat tahtoisiwat koristaa Luteeruksen kirkkoa, että se tulisi weripunaiseksi maalatuksi, niinkuin Roomalais kirkkokin, marttyyrein werellä; mutta se on ihme, että ne, jotka tuliwat sisälle lammashuoneesen weripunaisen owen kautta mailman waltakunnasta, eiwät enää näe seiniä eikä Sionin muuria. Suuri juopa ja waiheaita on Kristuksen ja mailman waltakunnan waiheella, ja nämä kaksi waltakuntaa sotiwat toinen toistansa wastaan päiwäin loppuun asti: sillä Jumalan sana ei pidä hukkuman kuin hän sanoi paratiisissä: „Minä panen wainon waimon siemenen ja käärmeen siemenen wälille.“ Ei ole tämä waihe-aita otettu pois, waikka kääntyneet juutalaisista ja pakanoista tuliwat yhdeksi Kristuksen waltakunnaksi, ja aita otettiin pois juutalaisten ja pakanain waiheilta, joka wanhassa testamentissä pantu oli. — Te Kristuksen waltakunnan miehet ja Herran Seepaotin enkelit: astukaat ulos mailman waltakunnalle julistamaan lain kiroukset, sillä laki on pantu jumalattomille, ja nuhdelkoon Pyhä Henki teidän suunne kautta wanhurskasta mailmaa epäuskon ja tuomion tähden. Mailma tahtoisi hajottaa ja särkeä

wiinimäen aidan; mutta astukaamme särjettyin paikkain eteen, koska mies on löydetty Taawetin suusta, joka pani aidan ja itse seisoi weräjällä Herran edessä weripunaisessa puwussa, sanoen: „Se on täytetty“, mitä Jumala wanhurskaudessaan waatii. Seisotkoon wiinamäen työmiehet Herran edessä weräjällä, etteiwät lain kiroukset kuuluisi Herran seurakunnassa: Kristuksen laki on hänen waltakunnassansa ojennus-nuorana, ja niitä nuhdellaan, jotka syntiä tekewät. Synnit annetaan anteeksi katuwaisille ja uskowaisille. Seurakunnalla on siis walta sitoa ja päästää, awata ja sulkea, Herralta Kristukselta annetulla wallalla ja Pyhän Hengen woimalla Jesuksen nimen kautta. Jos nyt Pyhän Hengen saanut kristitty jollekin mailman waltakunnasta tulleelle kolkuttawaiselle awaa ja synnit anteeksi antaa Herran nimen kautta, niin tuokoon ja ilmoittakoon seurakunnalle, niinkuin Samaritaanus toi ryöwäriltä raadellun majaan. Mutta jos seurakuntaan otettu alkaa wääntelemään Herran oikeita teitä, taikka kiristää kurkusta ja on anteeksi antamatoin eli muutoin tahtoo lihan jälkeen elää, silloin kanssapalweliat ilmoittawat Herralle, se on: sanowat seurakunnalle, ja koska Pyhältä Hengeltä ylöswalaistu seurakunta sitoo, niin sen täytyy olla sidotun, ja joutua ulkonaiseen tiedonkin pimeyteen. Me kuulemme Mat. ew. 18 l., että anteeksi anomisen ja anteeksi antamisen kautta pysytään Kristuksen seurakunnassa, ja niitä Kristus saattaa hallita, mutta jotka seurakuntaa eiwät tottele, niitä täytyy sitoa, sillei Kristuksen seurakuntaa sowi tehdä ryöwäritten luolaksi. Ehkä se on raskas työ palwelijoilla, sillä ne, joita ulos suljetaan, niitä on lohikäärme jo ennen wetänyt pyrstöllänsä alas taiwaasta, ja ne sotiwat Mikaelia ja hänen enkeleitänsä wastaan. Wanhoille on sanottu, että taiwaan waltakunnan awaimet owat annetut saarna-wiralle erinomattain. Mutta jos saarnamies ei ole saanut Pyhää Henkeä, niin hänellä eiwät ole muut kuin kirkon awaimet, eikä hän niillä pääse itsekään taiwaasen. Mutta ne saarnamiehet, jotka owen kautta owat tulleet seurakuntaan, ja owat Pyhän Hengen saaneet, niillä owat taiwaan awaimet, ja ne seurakunnan kanssa yhdistettyinä awaawat ja sulkewat. Olkaa siis walmiit syntiä anteeksi antamaan Jumalan palweliat Jumalan puolesta Jeesuksen nimessä, mutta hitaat sitomaan, sillei Kristus hylkää morsiantansa kaikkinaisten

syitten tähden. Sana seurakunnalta saarnattu pitää saaman wähän aikaa waikuttaa, kukatiesi rikollinen alentaa itsensä ja ottaa uskolla wastaan syntein anteeksi saamisen seurakunnalta. Mutta ne uskontunnustajat, jotka erkaantuwat Kristuksen laumasta, sentähden että Kristuksen ies ja hallituksen muoto on heille sopimaton, ne sanowat luopuwansa pois ihmisistä ja uskaltawat sanaan, mutta jos sinä oikein ymmärrät Jumalan sanan, niin sana sitoo sinun seurakuntaan (eikä ole puhdasta Jumalan sanaa ulkona seurakuntaa, waan semmoista moskaa kuin perkele selittää, että tulee luwalliseksi hypätä kirkon päältä alas). Woi niitä eriseuran rakentajia, jotka monta pienimmistä pahentawat, saarnattakoon heille myllyn kiwestä. Minä toiwotan, että Herran seurakunta pysyisi rakkaudessa ja hengen yhteydessä. Pysykäämme siis koossa, niinkuin Herramme Kristus on käskenyt ja kaikki synnit owat niille, jotka seurakunnassa pysywät, anteeksi annetut Karitsan weren kautta. Ole kirkas sinä weripunainen lippu kaikessa maassa. Morsian katselee Yljän kuninkaallista pukua, ja Henki ja morsian sanokoon: Amen. Woitto on tullut Karitsan weren kautta, amen. Ne ohdakkeet, jotka wihamies kylwi, meidän täytyy antaa kaswaa elon aikaan; koska niitä eiwät muut näe kuin ainoastansa palwelijat, mutta ne joita palwelijat saattawat muillekin näyttää, niin ne saadaan ulos pellosta, eikä tule niisut temmatuiksi. Sydämellisiä terweisiä minulta ja waimoltani sinulle ja sinun huoneellesi. Sano minulta juuri sydämmellisiä terweisiä niille nuorille papeille ja kaikille alapuolen kristityille. Rukoile edestäni, sitä pyytää wiimein weljesi.

Juhani Raattamaa.

IV.

Rakas sisar Herrassa. Jumalan armo lisääntyköön sinulle Herramme Kristuksen kautta.

Kiitoksia kirjeesi edestä, jonka sain warsin jälkeen kuin palasin Kainuusta. Pikkuinen walkia se paloi Prännissä ja Lainisjärwen kylässä on yksi talonwäki pysywäisiä kristityitä; on wielä muissakin kylissä joku heikkohenkinen ahdistettuna willihengiltä.

Ei niillä ole Jumalan sanaa, mutta äänen tohulla ne tahtoisiwat estää raamatun selityksiä ja pauhaten lukewat Lutheruksen nimellä ulosannetuita kirjoja, ettei Lapinmaan willitys pääsisi waikuttamaan kansassa. Tosin minä sain tilan selittää armon järjestystä raamatun jälkeen, mutta huonosti he saattoiwat tulkita. Lapinmaa on nyt minun kautta wiimeisen kerran kustantanut Kainuuseen, eikä ne ole turhaa lähettäneet, sillä enemmin pyhiä kuin Jumala etsei Sodomasta löytyi Yli-Kainun seurakunnasta ja paljon heränneitä ja molemmille puolille ontuwaisia, joita emme wielä kutsu pyhiksi. Minä olin kaksi wiikkoa Kainun pitäjässä, jona aikana tuli muutamia horjuwaisia sieluja ryöstetyksi willikoin kynsistä. Mutta hellällä sydämmellä mieleeni johtui, katsellessa tätä piiskuista pyhää walkeaa, jonka Herra on sytyttänyt: jospa tuulispää puhaltaisi Torniolta liekkinä palamaan, että sydänten kalliot sulaisit ja wahingolliset linnut polttaisit siipiänsä. Te kielen taitawaiset, katselkaa peltoa Kainuun pitäjässä, jos teidän seuduillamme löytyy semmoisia kielen taitawia, joita sopii lähettää; ei Suomalaiset saata tulkin kautta täydellisesti woittaa wastaanseisojia, sentähden ei auta eli sowi heitä lähettää. Jos teidän kutsumisenne myöten antaisit, niin te saattaisitte walkiaa wirittää ruotsalaisen kansan sydämihin. Kyllä tarwitsewat ensin leimaukset ja sanain ääni kuulua Sinain wuorelta, että armon warkaat pelästyisit Kainun pitäjässäki ja rientäisit Sionin wuoren tykö, jossa rakas ja laupias Jumala hallitsee rauhan ewankeliumilla. Peljättäköön wanhurskas Jumala ijankaikkisen tulen kiwaudella kaksimieliset ja molemmille puolille ontuwaiset, joita on Lapinmaassa ja Suomen ja Ruotsin rannalla, jotka eiwät usko helwetin kadotusta semmoiseksi, kuin se Pyhässä Raamatussa maalattu on, waikka suuri osa luulee uskowansa, mutta epäuskon kauhea synti makaa kätkettynä, joka on syy mailman suruttomuuteen, niinkuin nähtäwä on, kun jollekin tulee heräyksen kautta omantunnon kauhistus, niin eiwät enää tahdo uskoa ewankeliumia. Kyllä tiedätte, jotka Jumalan temppeliä rakennatte, että epäuskon synti on suurin este ja tahtoo wälistä rakentajatki wäsyttää. Sentähden katselkaamme Sankaria, Joka wereen kastetussa waatteessa käypi edellämme ja suustansa käypi ulos teräwä miekka,

jolla Hän lyöpi wallat ja woimat ja kaikki, jotka heitänsä asettawat Herraa Kristusta wastaan. Pitäköön woimalliset neuwoa tätä oppia wastaan, mutta ei sekään seiso, sillä tässä on Immanuel: tässä on Se, jota Johannes katselee Ilmestysraamatun 19 luwussa wereen kastetussa waatteessa wapauden woittawan kaikille uskowaisille, että saawat suuren Jumalan Ehtoollista pitää ja nantita ulkonaistaki rauhaa, waikka tunnustetaan Jeesusta mailmalle ainoaksi autuudeksemme. Mailma kyllä häwäisee eläwän kristillisyyden, mutta koska Kristuksen oppi on walaissut hallitsijat niin ne estäwät weristä wainoa, ettei pyhä isä saa pyöweliä Roomissa eikä Matarengissä, waikka oliski werta janoowainen wiha. Jospa kuninkaat olisiwat eläwän kristillisyyden holhojat ja trotningit sen imettäjät. Minä olin horroksissa menneenä kesänä wiimeisinä Elokuun päiwinä ja näin, että ruskea käärme ajoi ilmassa ruskealla orhilla etelästä pohjoiseen hirmuisella huumulla ja jyrinällä, että ihmiset hämmästyit ja ruskiat suomut warisit maan päälle. Tämä on uusi muistutus meille, ettei lohikäärme ole kärpänen, waan kiljuwa jalopeura. Sen jälkeen minä näjin kirkon kirkkauden lämmen puolella taiwasta, joka yhtäkkiä lewitti itsensä ja tuli uusi taiwas, ei aurinko, waan yhtä kirkas kaikki ja suuri paljous lauloi suurella äänellä heliästi hallelujaa. Minä myös lauloin yhteen ääneen heidän kanssansa ja kun horroksista heräsin, niin sydämeni iloisena lauloi hallelujaa. Ääni oli suuri, niinkuin taiwas olisi ollut uruilla täytetty. Tämä näkö selitti minulle Pietarin, Jaakopin ja Johanneksen näön kirkastamisen wuorella. Minä tämän uskon Jumalan ilmoitukseksi, sillä se sopii yhteen pyhän Raamatun kanssa. Joeli rohweetta sanoo: sinun nuorukaisesi pitää näkyjä näkemän ja sinun wanhimpasi unia uneksiman; ja Pietarille myös näytettiin näky horroksissa Jopessa. Nyt lopetan puheeni siinä toiwossa, että yhteen ääneen sanomme hallelujaa ijankaikkisesti uuden ilman kirkkaudessa. Soita Herralle Sionin tytär Ruotsin ja Suomen rannalla. Ole priiskotettu Karitsan werellä, että pukusi pysyisi walkeana. Tottapa omanasi on Jeesuksen täydellisyys ja taiwaallinen Jerusalemi, aamen. Uskokaamme syntein anteeksisaaminen loppuun asti. Minä ja waimoni sanomme terweisiä kaikille rakkaille weljille ja sisarille Torniolla.

Sano minun terweisiäni Kainuuseen kristityille, jos olet heille kirjoittamassa. Rukoile edestäni; weljesi.

Juhani Raattamaa.

IX.

Rakkaille weljille ja sisarille ja kaikille totuuden apulaisille, Jumalan armo lisääntyköön teille. Ikuisessa muistossa pysywäiset rakkaat weljet ja sisaret, wielä toiwotan onnea kaikille, jotka kilwoittelewat kallista uskon kilwoitusta. Se usko ja toiwo meillä on, että riemulla yhteen tulemme ijankaikkisuuden kirkkaassa ilmassa. Herra Jumala isällisestä rakkaudesta etsiskeli langenneet lapset; paratiisissä julisti ennen sanotun kuoleman, mutta Isän rakas sydän samoten lupasi Lunastajan, joka lupaus on täytetty. Ei Häntä wihollinen woittanut ehkä kiusattiin, sai kuitenkin wihollinen joukkonensa Hänen tappaa; senpä on ensimmäisen äitin wiettelijä woittanut. Mutta samalla werisellä tantereella on lapsi-lauma syntynyt, ja sydämen ja mielenmuutos on tapahtunut kaikissa, jotka owat erkaantuneet mailman joukosta, niinkuin näemme, että uskottomat owat eri joukossa ja eri mielellä. Jos joku heistä tulee owen puoleen eli porstuaan koulun aikana, niin he katsowat ylön saarnaajat ja Jumalan sanan; mutta uskowaiset kuulewat hartaudella Jumalan sanaa ja saawat aina uudet woimat waeltaa kaidalla elämän tiellä. Miksi pitäisi teidän ja meidän epäilemän, sillä täydellisesti olemme lunastetut. Rohwaiskaamme meitämme aina enempi uskomaan, katsellen Hengessä sydämen hartaudella uskon alkajaa ja päättäjää Herraa Jeesusta, joka elää ja hallitsee sieluissamme lohduttajan Pyhän Hengen kautta. Puhalla Herran henki palamaan suitsuwaiset kynttiläin sydämet, että wanhat nuorten kanssa riemuitseisiwat Hengessä. Ole wapaa, wapaaksi ostettu lauma. Esiwanhemman perintö on peitetty Herran Jeesuksen puhtaudella. Pitäkäämme usko ja omistakaamme synnit anteeksi Karitsan weren kautta; wielä todistan Jeesuksen nimen tähden kaikille epäilewäisille synnit anteeksi. Omistakaamme tämän sanan kanssa priiskuwaiset weren pisarat, että päästettynä pahasta omastatunnosta saatte ja saamme riemuita

hengessä Jumalan uudistetusta armosta. Te kristillisyyden wanhemmat, eroitettuna olemme ruumiillisesti, mutta hengessä tykönä Sionissa, se on eläwän Jumalan seurakunnassa, uuden testamentin wälimiehen Jeesuksen tykönä, priiskoitettuna uskon kautta werellä, joka on wuotanut syntein anteeksiantamiseksi. Synnit teille ja meille owat anteeksiannetut. Pian yhteen tulemme tapetun Karitsan häissä, aamen, hallelujaa. Minä ja waimo sanomme rakkaudesta terweisiä kaikille kristityille, wieläpä wanhoille tuttawille, joitten kanssa olemme rakasta kanssakäymistä pitäneet lähes neljäkymmentä wuotta. Pyydän rukoilla edestäni, rakkaat weljet ja sisaret.

Juhani Raattamaa.

X.

Rakas weli. Jumalan armo lisääntyköön meille.

Kaikki heräykset pitäisiwät yhteen sulaman, ehkä paljon on työtä koota taikinaa monesta wakasta ja sotkea yhdeksi taikinaksi. Saattakoon Herra sanansa jälkeen kaikkia muita lampaita yhteen lammashuoneesen ja tehköön Kristuksen palwelijat työtä sen päälle, että kaikki heränneet yhdistyisiwät ja pysyisiwät yhteenliitettyinä Kristuksen lain siteellä, joka on täydellisyyden side. Paljon on työtä Jumalan pellolla, että walaistuita waimojakin tarwitaan, ehkä niitä löytyy, jotka tahtoisiwat sulkea waimonpuolten suuta Paawalin sanoilla Korinthon waimoille, jotka astuiwat miesten eteen, eiwätkä tainneet sanan wuoroa antaa miehille. Sentähden Paawali heitä nuhtelee. Mutta Raamattu osoittaa, että Hanna on puhunut lapsesta Jeesuksesta samoten kuin Simeon kaikille Israelissa, jotka lunastusta odottiwat. Wieläpä Herra lähettää waimoja ilmoittamaan, se on saarnaamaan epäuskoisille opetuslapsillensa, että Hän on jälleen eläwäksi tullut, wieläpä waimoin sydämissäkin. Jospa waimot yhdistettyinä miesten kanssa saarnaisiwat eläwän Herran Jeesuksen tuntemisesta seurakunnassa! Paawali on tarwinnut Weepeä awuksi kirjoittaessaan lähetyskirjoja, joka on Kristuksen seurakunnan palweluspiika.

Owathan waimot Jumalan wälikappaleet ja äitit Israelissa (2 Sam. 20: 16—19, 22), että saattawat sanaakin selittää, kun ymmärrys on awattu Pyhän Hengen kautta, erinomattain wähemmissä seuroissa, kun miehiltä lahjat puuttuwat etteiwät osaa eiwätkä ymmärrä kieliä, erinomattain sitä kieltä, jota Pyhän Hengen koulussa opitaan. Estäköön Paawalin puhe waimoja piispan ja papin wirkoja etsimästä. Emme tahdo waimoin kanssa astua saarnatuolille eli alttarille, waan puhumme Jumalan waltakunnasta kaikille, joilla korwat owat kuulla. Wieläpä Pyhä Henki nuhtelee mailmaa kaikkein suun kautta, joissa Hän asuu ja waikuttaa.

Jo on alku neljättäkymmentä wuotta kulunut siitä ajasta asti, kuin kointähti koitti harwoin sydämiin, wieläpä päiwä on waljennut aikakaudessamme ja Kristuksen kirkkaudesta aurinko paistanut, että suuri joukko kristillisyytemme weljiä ja sisaria owat ilolla päiwänsä päättäneet ja kunniaan kostuneet. Kiitos Jumalalle ja Karitsalle, Jonka weren kautta wielä seisoo piiskuinen lauma woiton päällä, katsellen hengessä uskon silmillä Karitsaa, Joka tapettu on, ja on meitä Jumalalle werellänsä ostanut. Aina walwokaamme ja rukoilkaamme, warustettuina uskon kilwellä ja hengen miekalla mailmaa ja omaa lihaa wastaan, että pysyisimme woiton päällä Karitsan weren kautta, aamen.

Sydämellisiä terweisiä minulta ja waimoltani teille ja rouwallenne. Sano minun terweisiä kristityille. Pyydän rukoilemaan edestäni ja toiwotan, että Herra antaisi teille woimaa ja rohkeutta seisoa mailman joukkoa wastaan, toiwottaa wanha.

Juhani Raattamaa.

XI.

Minun rakkaalle weljelleni Herrassa.

Minä olen saanut teidän kirjeenne ja kiitoksia sen edestä, ja olen myös antanut lukea kirjeesi suurissa kokouksissa, ja kaikki oikeat kristityt owat todistaneet minun kanssani, että teidän kirjeessänne on oikea oppi. Ja mitä sinä olet kirjoittanut niistä,

Kahvirta

jotka kieltäwät kristityille kahwia ja kailenlaista ruokaa antamasta niin me ihmettelemme, että niin sokeita löytyy, että he kieltäwät kristillisen rakkauden töitä pois niinkuin Juutas Iskariot nuhteli sitä waimoa, joka woiteli Jeesusta kalliilla woiteella, mutta Jeesus wastasi waimon puolesta ja sanoi: sallikaa hänen olla rauhassa, hän teki hywän työn minua kohtaan. Kuulettekos nyt Juudaksen weljet ja sisaret, että Jeesus on niitten waimoin ja miesten puolesta, joiden sydämiin Kristuksen rakkautta on wuodatettu; ja sen werran on meillä aina rakkautta erittäinki uskon weljille ja sisarille, että me kahwikupin annamme, koska se jo joka paikassa tapana on; ja jolla on waraa, niin syöttäköön waika maan ytimen uskon weljillensä, mutta jolla ei ole waraa, niin antakoon wettä janoowaisille. Ja me uskallamme syödä kaikkia kohtuullisesti, mitä eteemme pannaan, paitsi palowiinasta ja wäkewistä juotawista emme huoli ne owat perkeleen lasten juotawia ja heidän uskonsa hedelmiä.

Mutta uskon hedelmiä on ruokkia Jeesuksen lampaita ja karitsoita elämän sanoilla ja ruumista wahwistaa ruualla, niinmyös saarnata parannusta kaikille kansoille ja katuwaisille ja uskowaisille syntein anteeksisaamista Herran Kristuksen nimeen. Seisokaa siis ristin kohdalle katsellen Herraa Kristusta Hänen kuninkaallisessa kaunistuksessansa murtawan sisälle Jumalan paratiisiin. Pysykäämme siis wapaina, iloisina ja rakkaina katsellen armonaurinkoa, joka paistaa kirkkaasti awatusta kyljestä ylösnousemisen ihanalla kedolla uskowaisten sydämiin. Ette te ole turhaan seuranneet Jeesusta ja seisoneet ristin kohdalla werta-wuotawalla sydämellä, te walitut Suomen rannalla ja kaikkiaalla: te olette saaneet kaksinkertaisesti Herran Jeesuksen kädestä. Jeesus otti syntimme päällensä, kuoli niiden tähden ja antoi teille wanhurskautensa puhtaat hääwaatteet. Ja nyt teidän pitää syömän ja juoman Herran Jeesuksen pöydällä ja juopuman uudesta wiinasta Herran Jeesuksen kanssa Jumalan waltakunnassa. Ja pysykäämme woiton päällä Karitsan weren kautta, että saamme kohdata toiset toisiamme ijankaikkisuuden ihanalla rannalla, siinä suuressa hääsalissa, jossa ei hääjoukko tarwitse paastota ijankaikkisesti.

Mutta emme saa täällä aina istua hääpöydässä, waan seisoa ristin kohdalla warustettuna kaikilla Jumalan sota-aseilla.

Ja Herran kuoleman kautta tulee lihamme kuoletetuksi ja uskon kautta Herran Kristuksen päälle olemme wapaat lain ja synnin orjuudesta. Mutta epäuskoiset, jotka lain pitäwät kurittajanansa ja woimanansa pyhään elämään, ne owat Kristuksen karttaneet ja armosta luopuneet; ja niiden täytyy huorata, warastaa, juoda, kirota ja tapella, jos waan rietas tahtoo heitä niitä kauhistuksia tekemään, mutta warjelee se kunnian ja omanwanhurskauden perkele muutamia törkeistä synneistä, mutta eiwät epäuskoiset tule warjelluiksi helwetistä. Minä sanon wielä: saarnattakoon laki herätyksekši suruttomille ja kurittakoon laki epäuskoisia pakenemaan Kristuksen työhön, ja ne, jotka hänen työnsä tulewat, synnyttää Hän uudesti lapsiksensa kärsimisensä, kuolemansa ja ewankeliuminsa kautta. Ja niinkauwan kuin uudesti-syntyneet pysywät uskossa, niin taiwaallinen Isä warjelee pahasta ja Mooseksen lain pitää Kristuksessa lakkaaman. Mutta Jeesus on Hänen lakinsa julistanut uskowaisillensa, sanoen: rakastakaa teitänne keskenänne, ja apostoli sanoo: kantakaa toinen toisenne kuormaa ja niin Kristuksen lakia täyttäkää. Olemmepa siirtyneet Sionin linnaan, jossa rauhan kelloja soitetaan; kaikki owat walmistetut ja Karitsan häät owat tulleet, tulkaa Karitsan häihin. Weljenne

Juhani Raattamaa.

XII.

Rakkaille uskonweljille ja sisarille Herrassa.

Herran armo ja laupeus olkoon teille kaikille Kristuksen Jeesuksen tunnustajille ja johdattakoon teitä kaikkeen hywään ijäisiin aikoin asti aamen.

Sydämeni rakkaudella toiwotan minä, että me kaikki uskowaiset pysyisimme koossa yhtenä laumana ja ettemme erkaantuisi toisistamme susien syötäwäksi. Tehkäämme me saarnaajat työtä kärsiwällisyydessä, ollen laumalle esikuwana ja anteeksi anokaamme sekä anteeksi antakaamme meidän puutteemme toisillemme, sillä se on ainoa waellussauwa matkalla taiwaalliseen kotiin. Katsokaamme aina uskon alkajaa ja päättäjää Herraa Jeesusta Kristusta, Jonka

werellä me priiskotetut olemme. Niemnitse hengessä Herran lauma, jonka Pyhä Henki on Jeesuksen sowinto-armon osallisuuteen kutsunut sanan ja sakramenttein kautta. Eipä ole ihme, jos ilon ja riemun äänet kuuluwat Isän huoneesta, kun niin monet tuhannet tuhlaajapojat ja tyttäret tuodaan sinne sisälle ja lammashuone on kaikkein kristittyin yhteinen, jotka osalliset awat Jumalan armosta ja syntein anteeksi saamisesta Kristuksen kautta wieläpä kastetut Pyhällä Hengellä ja tulella, kun katuwaisina owat kärsimisen osallisuutta ylösnousemisen woimaa tunteneet ja wielä tuntewat. Älä luota suruton mailma siihen, jos armon wälikappaleita nautitset, tai siihen että olet kasteessa uudestisyntynyt. Herran opetuslapset saiwat molemmat sakramentit, joittenka kautta ynnä Herralta saarnatun sanan woimalla Pyhä Henki ristiinnaulitun katselemisessa waikutti murheen heidän sydämissänsä ja siten kiwulla uudestisynnytti heitä. Jeesus sanoi Nikodemukselle, että hän yletään ristin-puuhun, niinkuin käärme ylettiin korwessa, että jokainen, kuin uskoo hänen päällensä, ei pidä hukkuman, waan ijankaikkisen elämän saaman. Tässä on siis uudensyntymisen paikka: tule sinne kiwinen sydän ja seisahda ristin juurelle rukoilemaan, että Herran henki kirkastaisi sinun sydämmessäsi, miten sinä olet synneilläsi ristiinnaulinnut Jumalan ainoan pojan ja awannut hänen werisuonensa wuotamaan syntikeihäälläsi. Mutta epäusko tulee tämän katselemisessa monen sydämeen niinkuin Kalilean miehille ja waimoille ja silloin täytyy Herran lähettää äänelliset saarnaajat. Selittipä Herra itse raamatuita kärsimisestänsä ja ylösnousemisestansa sekä lähettää selittäjiä wielä nytkin nimessänsä ja woimallansa heränneille omilletunnoille raamatuita oikein selittämään ja todistamaan Jeesuksen weressä kaikille syntiä anteeksi. Hän käskee nytkin katuwaisille saarnaamaan parannusta ja syntein anteeksi saamista, niinkuin kaikki olette sen sydämissänne tuta ja koetella saaneet, jotka olette uskon kautta Herran Jeesuksen eläwään tuntemiseen tulleet. Ilon ja riemun ääniä on teidän huuliltanne kuulunut, kun olette saaneet maistaa Herran armon makeutta ja silloin on mailman joukko teitä hihhuliksi haukkunut, samoinkuin muinoin Herraamme häwäistiin Samarialaisen nimellä. Suomessakin häwäisewät ylimmäiset papit hengellisiä liikutuksia ja nimittäwät uskowaisia williuskoisiksi, waikka elämän parannus ja

hywät hedelmät seuraawat Jumalan armon kautta heränneiden ja armoitettujen joukkoa. Woi pimeyttä ja jumaluus opin tohtoreja! Herra awatkoon heidän korwansa, että he tuntisiwat Jeesuksen lampaita äänestä. Älä sentähden pelkää Herran Jeesuksen piiskuinen lauma Suomessa, sillä Isällä Jumalalla on hywä tahto antaa sinulle waltakunnan, ehkä mailman joukko raiwoaa sinua wastaan eikä ole totuuden wihamiehet lewossa; he eiwät kumminkaan taida sammuttaa sitä tulta, jonka Jeesus on sytyttänyt. Wielä nytkin wiheriöitsee Herran pelto ja paikoin on se jo waljennut elon ajaksi. Tuhansittain on ilolla kuollut Ruotsin ja Suomen Lapissa ynnä monessa muussa maan osassa, jotka nyt owat rauhan asunnoissa. Samaa Laestadius wainajan alkamaa työtä jatketaan uusilla woimilla pyhän raamatun totuudella ja Herran armon ja siunauksen awulla. Saarnatun ja raamatusta luetun sanan kautta on Herran Henki waikuttanut monissa ihmissydämissä katumuksen, parannuksen ja eläwän uskon, waan kumminkin haukutaan meitä hihhuleiksi. Tämän on jo Herra ennen ennustanut, sanoen: jos se walkeus, joka sinussa on pimeys kuinka suuri on itse pimeys. Mutta älkäämme oudoksuko mailman häwäistystä, sillä kaikkina maailman aikoina on eläwä kristillisyys ollut suruttomille tuntematon, niinkuin Jeesus sanoo: ei mailma teitä tunne. Sentähdenpä owat kaikkina aikakausina niinhywin wirallliset kuin wirattomat wanhurskauden saarnaajat olleet wainotut, kun he saarnaawat siitä wanhurskaudesta, joka saadaan uskon kautta Herran Kristuksen päälle. Tutkikaamme raamatuita näillä wiimeisillä etsikko-ajoilla, ettemme eksyisi pois elämän kaidalta tieltä ja katselkaamme uskossa weripunaista sankaria, joka kulkee lauman edellä. Ole kirkas orjantappuroilla kruunattu kuningas, joka lyöt wihollisesi Suomenki rannoilla suusi kaksiteräisellä miekalla. Ole myös rohkea Herran lauma ja tunnusta pelkäämättä Kristusta mailman edessä, sillä Kristus Jeesus on sinun Herrasi, wiisautesi, wanhurskautesi, pyhityksesi, lunastuksesi ja autuutesi. Jos sinä tämän tunnustuksesi ja liikutuksesi tähden suruttomilta papeilta kirkon pannaan sidotaan, päästää sinun kyllä itse Ylipaimen taiwaan iloon wapaana pappein kiroustuomioista ja pannaan panemisesta. Ei kyllä pappein kunnia

kärsi maallikkosaarnaajia, waikka niiden kautta on suuri muutos seurakunnissa tapahtunut uskossa ja elämässä. Enimmäksi osaksi on maallikkosaarnaajain kautta sieluja autuuden tielle kääntynyt, warkaat ja wäärintekijät owat takaisin maksuja tehneet, huorat ja wiinakauppiaat, juomarit ja tappelusmiehet owat parannuksen tehneet, luonnosta siweät ihmiset owat heränneet ja nähneet, että heilläkin oli kymmenen tuhatta leiwiskää synnin welkaa, waikka ennen he omalla wanhurskaudellansa ja kuolleella uskolla luulotteliwat autuaaksi tulewansa kuolemansa jälkeen. Mutta paljon on wielä niitä ihmisiä, jotka eiwät ole parannusta tehneet, ja joista muutamat owat tiukkuiset totuuden wihamiehet, puhuen kaikenlaisia walheita ja pahuutta tapahtuneista muutoksista. Näitä panetuksia uskowat ylimmäiset papit ja jumaluus-opin tohtorit, hkä löytyneehän joku kristitty ja Jumalan lapsi niidenki joukossa joka ei syö eikä haaskaa Kristuksen laumaa, waan warjelee sitä hengen miekalla ja Herran Seepaotin sotaaseilla. Rukoilkaamme siis rakkaat kristiweljet ja sisaret Isää hänen ainoan Poikansa nimessä, että me saisimme esiwallan suojeluksen alla wapaasti palwella meidän Jumalaamme mailman wainon pauhatessa. Rukoilkaamme myöskin sekä wirallisten että wiraittomain opettajain edestä, jotka se Ylipaimen on walinnut lampaita kaitsemaan, että hän antaisi woimaa ja wäkewyyttä ruokkimaan Jeesuksen lampaita ja warjelemaan Sionin muuria tai pyhäin ihmisten yhteyttä henkeen ja wereen asti, ettei metsäwuohet tallaisi Herran wiinamäkeä. Seuratkaamme uskollisesti Jeesuksen werisiä askeleita yrttitarhasta Kolkatalle, katsellen uskon silmillä maasta ylettyä kunnian kuningasta werisessä kaunistuksessa, jonka kautta me olemme tulleet Sionin wuoren tykö, eläwän Jumalan kaupunkiin ja taiwaalliseen Jerusalemiin monen tuhannen enkelitten joukon tykö, yhteisen kokouksen ja esikoisten seurakunnan tykö. Jumalan kaikkein tuomarin tykö, täydellisten wanhurskasten henkien tykö ja uuden testamentin wälimiehen Herran Jeesuksen tykö ynnä sen priiskotusweren tykö, joka parempia puhuu kuin hurskaan Aapelin weri. Riemuitse siis sydämessäsi Herran puhtaaksi pesty lauma, sillä sinun syntisi owat sinulle anteeksi annetut Ylkäsi Jeesuksen weren woimalla ja iloitse sielusi sywyydessä ihana Sionin tytär,

kohta on hääpäiwäsi wiimeinkin walkenewa. Karitsalle olkoon kunnia ja kiitos seurakunnassa nyt ja aina amen.

Juhani Raattamaa.

XIII.

Rakas weli Herrassa!

Jeesus Kristus on puhtaudellansa peittänyt kaikkein katuwaisten ja uskowaisten synnit. Sentähden heittäkäämme rakkaat weljet ja sisaret pois pelko ja olkaamme rohkiat kaikkialla sekä te siellä Kalumetissa ja Minnesotassa, sillä taiwaan waltakunnan awaimet on seurakunnalle annettu niin hywin Europassa kuin Amerikassa, niin että meidän Herraltamme Jeesukselta annetulla wallalla ja woimalla saarnataan syntiä anteeksi ja tottelemattomia sidotaan synnin tähden, tai niitä jotka eiwät seurakuntaa tottele. Se on Pyhän Hengen wirka, jota seurakunta toimittaa Herran nimessä eikä ainoastaan saarnawiran kautta. Hallitkaat rakkaat weljet Kristuksen opin ja asetusten jälkeen, niin seurakunta pysyy koossa, olkaat nopiat syntiä anteeksi saarnaamaan, mutta hitaat sitomaan ja neuwokoon seurakunta siweyden hengessä sekä hallitkoon saarnaajat, että Kristuksen lauma pysyisi koossa ja oikian seurakunnan helmassa, sillä kalliilla eikä halwalla hinnalla on Kristus lauman itselleen lunastanut perkeleen, kuoleman ja synnin wallan alta. Ette ole katoowalla kullalla tai hopialla ostetut, waan Jumalan Karitsan werellä, sentähden waeltakaa hänen lippunsa suojassa. Jumalan kaikkiwaltiaan isällinen armo suojatkoon teitä uskon kilwoitusta sotiessanne.

Juhani Raattamaa.

Saiwonmuotkassa 3 p. Lokak. 1871.

Rakas sisar Tilda Fogman!

Jumalan armo lisääntyköön teille. Minä kiitän kirjais edestä, joita olen teiltä saanut, wiimeisen Syyskuussa. Erkki Anterus weli on myös lähettänyt minulle kopion kirjoistans, jonka hän on

kirjoittanu Ameriikaan. Se oli mieleni jälkeen hywin kirjoitettu, saman sisälle pidon olisin jo ennen kirjoittanut, jos Korteniemen asiat olisin niin hywin tiennyt kuin Erkki Anterus, ja Kraatari Isakki Pellosta. Gustaf Kraatari on kans minulle lähettänyt Rowaisen kirjan Tärännöstä. Abram Tapanin tykönä on nyt teidän kirjan kopio. Aapo on kirjoittanu Amerikaan saman mielen kuin te olette Takkisesta kuulleet „ja tiedätte“. On kuitenkin tyhmiä kerskauksia löytänyt Salmon Korteniemen ja hänen puolustajansa kirjoissa. Nyt saatte tet ja met olla wapaat, niinkuin kelwottomat palweliat. Tehneet olemme mitä meidän tekemän piti. Ajakoon Jumala itse asiansa Ameriikassa ja Euroopassa. Olkaamme ja pysykäämme wiinamäen wartiana loppuun asti. Koska teitä ja meitä kutsuttu on walwomaan Sionin muurilla. Wieläpä hengen miekalla ja Herran Sebaotin woimalla. Warjelkaamme Jeesuksen lampaita ja karitsoita. Ja tehkäämme sen päälle töytä, että Herran lauma pysyisi koossa, ja hengen yhteydessä. Wieläpä toiwokaamme, että kaikki heräykset wiimein yhdistywät, sekä waltakirkosta erkaantuneet, että uudestakastajat, metodistit, Hedbergit, wieläpä mailman joukosta erkaantuneet Kirkon yhteydessä olewaiset eläwät kristityt. Että kaikki rakastaisit keskenäns, nimitettäköön millä nimellä tahansa, että kuin kaikissa wakoissa on yhdenkaltainen hapatus, niin sotkekoon leipojat yhdeksi taikinaksi. Herran sanan jälkeen näitä olen esitellyt. Sano Tornion rakkaille weljille ja sisarille minulta terweisiä. Katsellen weripunaista orjantappuroilla kruunattua kuningasta, joka kuoli edestämme, ja jälleen eläwäksi tuli, että saamme elää ijankaikkisesti. Rohwaiskaamme meitämme uskomaan, että waatteet pysywät walaistuna, Karitsan werellä, joita ylkä on laittanut morsiamelle kolmeneljäkymmentä wuotta. Tällä kalliilla liinalla olkoon pyhyytemme, ja pahuutemme peitetty, tässä on kaita tie. Tässä kilwoitus tarwitaan, että woimme uskolla omistaa Herran Jeesuksen puhtauden puhtaudeksemme, wieläpä lihan työt kuolettaa hengen kautta. Ole wapaa Herran lauma Tornion rannoilla, synnit Jeesuksen nimen tähden owat anteeksi annetut. Puhalla Herran henki palamaan suitsewaiset kynttilän sydämmet, että walkeus pysyis Sionissa. Kiitos Jumalalle ja karitsalle, jonka weren kautta pysytään woiton päällä. Amen.

Sano minulta rakkaita terweisiä huoneines Huhtasaarelle, Rautiolle, Lampiselle, Laurille, Akkulan prowastille ja pruustinnalle, koministerille ja rouwalle, Porwareille ja kaikille kristityille. Ole itse enin minulta ja minun waimolta terwehdetty. Pyydän rukoilla edestäni. Wanha weljes

Johan Raattamaa.

Terweys on ihmisillä, ehkä halla pellot leikkas.

Saiwonmuotkassa 15 p. Heinäk. 1872.

Rakkaille weljille ja sisarille Herrassa Erkki Antti ja wanha talon isäntä Juhonpietistä. Jumalan armo lisääntyköön teille Herramme Kristuksen kautta. Minä kiitän teitä kirjeen edestä! Sofia Wilhelmiina Lestadius, sinä kysyt minun ajatuksiani Erkki Antista ja mainitset kirjeessäsi Juhon Pietin ja Erkin kristityistä. Sen pitäisi kaikkein kristittyin tietää, että met pidämme Erkki Anttia hywänä opettajana ja Wanhantalon isäntä on ollut kristillisyyden alusta ja on wieläki kristittyin kestikiewari; niin siis owat Erkki Antin ja Juhonpietin kristityt hedelmälliset oksat totisessa wiinapuussa, joita aina Isä Jumala puhdistaa, että net runsaaman hedelmän kantaisiwat. Mutta hedelmättömistä tunnustajista emme saata todistaa, sillä Kristus sanoo, että hywä maa kantaa hedelmän kärsiwällisyydessä, ei se ole saarnaajain syy, että huono maa kiwistö ja orjantappurain kansa kaswawa kristillisyys menee takaisin. Löytyy kuitenkin kansain seassa hywä maa, joka kantaa hedelmän kärsiwällisyydessä, sentähden saarnatkoon kaikki saarnaajat uskossa, että Jumalan sana waikuttaa. Ompa se waikuttanut meidän kristillisyytemme suurimman opettajan Prowastin lapsisaki ynnä muissa hänen kuolemansa jälkeen, ja waikuttaa hänen oppinsa tästäkin edes, niin lawialle kuin tämä kristillisyys lewenee. Sinä kirjoitat, että muutamat Erkheikin ja Juhonpietin kristityt tuomitsewat Erkki Anttia; Se on ikäwä kuulla, rientäkää anteeksi anomaan, jotka owat tuomineet Erkki Anttia. Ei ole waltaa koko Pohjolan seurakunnalla tuomita häntä kuin Kristuksen opin jälkeen. Sillä Erkki Anttia suojellaan Kristuksen seurakunnan helmassa, Idässä, Lännessä, Etelässä ja

Pohjasessa. Kristuksen oppi sisällänsä pitää Matheuksen 18 luw. — ettei seurakuntakaan saa ensin tuomita, waan neuwoa rikollisia. Mutta koska ei ole minkään acwosta rikosta, niin minä sanon teille rakkaat weljet Erkki Antti ja Wanhantalon isäntä Kristuksen seurakunnan puolesta ottakaat toinen toistanne ympäri kaulan ja anokaat anteeksi toinen toiseltanne, kyllä muut seuraawat teitä. Herramme Kristus on antanut waellussauwan meille käteen, joka on anteeksi anominen ja anteeksi antaminen, sillä emme ole synnittömyyten tähden kristityt, waan että meillä syntein anteeksi saaminen on Hänen weressänsä. Sinä kirjoitat, että teillä yksimielisyys on muitten harwain kanssa, jotka Prowastin aikana jo owat yksimieliset olleet, mutta kuinka tet saatatte yksimieliset olla niitten kanssa, jotka Prowastin aikana owat eriseuraiset olleet, ja jälkeen Prowastia owat olleet wastaan seisowaiset eriseuraisella opillansa. Ja minulle owat sanoneet Tärännön ja Muonion kappelin kristityt, että ei ole moni Pajalan nuorista kristityistä tulleet anteeksi anomaan waikka ne owat suruttomana irwistelleet kristityitä. Ei se ole ihme, että net porstuasta takasin pyörtäwät, kun ette ole jaksaneet kantaa majaan. Lotta anoi Daalinmäen kokouksissa moneen kertaan anteeksi ei ainoastaan minulta, waan Ylitornion kristityiltä, ja sillä lailla tullaan seurakuntaan. Koska minä olen Esikoinen monen weljen seassa, niin sanon wielä warottawaisia terweisiä kaikille Pajalan ja Juhonpietin kristityille, että ahkeroitkaamme pitää hengen yhteyttä, etteiwät rakkauden siteet katkeaisi, ja tehkäämme työtä sen päälle, että seurakunta pysyisi koossa, meidän kristillisyytemme suurin opettaja L. L. L. prowasti oli ensimmäinen wiinamäen rakentaja Pohjanmaan läänissä. Warjelkaamme siis wiinamäen aitaa ja Sionin linnaa, henkeen ja wereen asti. Ja olkaa hywässä turwassa Sofia, Erkki Antti, ja Wanhantalon isäntä, Karitsan weren kautta olemme woiton päällä, ja ijankaikkisuuden ihanalla rannalla tulemme yhteen. Rukoilkaat edestäni. Minä ja minun waimoni sanome sydämmellisiä terweisiä wanhalle mammalle, papille ja rouwalle, ja kaikille kristityille, ja olkaat itse ensin terwehdetty.

Juhani Raattamaa.

Toinen kirja E. A—lle.

Rakkaalle weljelle ja uskolliselle työntekijälle Herran wiinamäessä. Jumalan armo lisääntyköön sinulle Herramme Kristuksen kautta. Minä etsin sinua Erkki Antti, minä etsin sinua Sionin wuorelta ja eläwän Jumalan kaupungista, minä uskon sinun olewan uuden testamentin wälimiehen tykönä, ja sen priiskoitus weren tykönä, joka parempia puhuu kuin Aapelin weri Wastaa jollaki riwillä oletko saanut minun kirjeeni, ja mitä sinä siitä pidät, ja mitä se on waikuttanut? Kyllä täälläki muonion ja Kaaressuannon seurakunnassa on semmoisia pyhiä, jotka tahtowat jalot olla, ja pullikoitsewat pahoilla sanoilla meitä wastaan. Mutta wähän sinä ja minä Erkki Antti siitä tottelemme jos joku meitä tuomitsee, sillä meillä on paljon ystäwiä, jotka meitä korjaawat koska tarwitsemme ja aina met tarwitsemmekin, että Herran lauma pitää käsiämme ylhäällä, että woisimme warjella wiinamäen aitaa, ja Sionin laumaa hengen miekalla jo Herran Sebaotin woimalla. Pian saammekin lakata sotimasta sillä elämämme ehto joutuu, ja ijankaikkisuuden syrjällä olemme seisomassa, mutta siinä uskossa että saamme laulaa Amenta ja hallelujaa. Woitto on saatu Karitsan weren kautta. Pois kaikki sekaseuraisuus Herran seurakunnasta, että Herran lauma pysyisi koossa, ja Kristuksen seurakuta pysyykin koossa, koska Kristuksen opin ja ojennusten jälkeen hallitaan. Minä ja minun waimoni sanomme Erkki Antille rakkaita terweisiä. Sano minun terweisiä Erkheikin ja Juhonpietin kristityille, ja ole itse enin papinfrouwan ja wanhan mamman kans terwehdetty, ja pyydän rukoilemaan edestäni. — Saiwonmuotkassa 24 p. Syyskuuta 1872.

Juhani Raattamaa.

Saiwosta 1 p. Elok. 1873.

Rakkaalle sisarelle ja Kristuksen seurakunnan palweluspiialle Matilda Fogmanille. Jumalan armo ja rauha lisääntyköön teille Herramme Kristuksen kautta. Minä kiitän preiwin edestä, jonka olen saanut kesäkuussa teiltä, jossa kaiwattawan weljen ja työntekiän Pränströmin kuoleman sanoman saimme, joka murheutti

meitä ynä teidän kanſanne, että hän niin warhain ja äkkinäiſesti temmattiin pois ruumiillisten ſilmäimme edestä, kuitenki katſeleimme häntä hengessä ſuuressa paljoudessa wanhurskasten henkein kanſa yhteen ääneen heliästi laulawan hallelujaa. Ei ne ole kaukana meistä, ſillä kirjoitettu on: Te olette tulleet täydellisten wanhurskasten henkein tykö. Herättäköön Pränſtrömin äkkinäinen poismeno nukkuwaiſia, että lamput palaiſit koska ylkä tulee. Rohwaiskaamme meitämme Pränſtrömin murheelliſen lesken kanſa, ſillä wanhurskas otetaan pois onnettomuudesta. Eipä ole Herran opetuslapſet eläneet moni wanhaksi, ehkä niitä olis tarwittu mailman walkeudeksi. Wielä kiitän rakkaan ja lohduttawaiſen preiwin edestä. On ſekin iloista, että Kainuussa kyſytään teiltä autuuden aſioista, ja että owat kätkeneet Jumalan ſanan, joka monelta kristityiltä heille ſelitetty on. Jos olet heille kirjoittamassa, niin ſano heille minultaki ſydämellisiä terweiſiä Kainuun kristityille, ja toiwottaiſin että Hedlunti korottaiſi äänenſä Kainuun willikoita wastaan, että horjuwat ſielut tuliſit pelastetuksi. Kuitenki on Jumalan aſia, joka ſaattaa walaista ja johdattaa ekſywäiſiä lampaita yhteen lammashuoneeſen, joka Sionin wuori on wahwa wiimeiſinä aikoina, täſſä olemme hengessä tykönä uuden teſtamentin wälimiehen Jeeſuksen tykönä, ja ſen priiskoitusweren tykönä, joka parempia puhuu kuin Aapelin weri. Ole priiskoitettu Herran lauma uskon kautta Jeeſuksen werellä Pohjan maalla ja ſentähden ääni kuuluu Sionista, että ſynnit owat Jeeſuksen nimen tähden anteeksi annettu. Omistakaamme Jumalan lahja lapſelliſella mielellä. Kaksi kallista penninkiä olema ſaaneet, ſynteimme rangaitus on kärſitty, mutta woi kuinka iloista ſe on että Herramme Kristus antoi meille oman wiattomuutenſa ja pyhyytenſä, että ſaamme ſeiſoa Herran ſeurakunnassa iſän kaswoin edessä puhtaana ja wiattomana, wieläpä lain täyttäjänä Kristuksen kautta. Näin olet kaunistettu Sionin tytär. Puhtaat ja wiattomat owat kätes ja ſydämes. Etkö mahda ſulata Jeeſuksen rakkaudesta kuin morſiamens kauniſti ja emäntäns walmiſti kuin uuden Jeruſalemin ſeiſowan Sionin wuorella ijankaikkiſesti. Pyſyy Herran lauma yhtenä. Se on yhteen henkeen juotettuna Pohjan maalla niin kuin raamatuissa yhdellä nimellä nimitetään, mutta ei lihallinen wiiſaus eikä eriſeurain henget näitä ymmärrä ſillä het ſeiſowat

ulkona koirain ja welhoin kans, joille Kristus on ſaarnanut ijankaikkiſesta tulesta, niin pitäs meidän kristilliſyytemme ſaarnaajat aina muiſtuttaman Jumalan ankaraa wanhurskautta uskottomalle mailmalle, ettei ne unhoittais ijankaikkiſia helwetin waiwoja ja Jumalan wihan tulen kiiwautta, joka wastahakoiſet syöpä on, niin myös Johanneksen ilmeſtys pudottaa tuliſeen järween kaikki, jotka ei kuolleista heränneet ja joitten otſiſſa pedon merkki on. Wielä tahtoo Herra maata järiſtää ſanain äänellä Sinaiſta, että hengelliſesti kuolleet oikein heräiſit kuulemaan kutſuwaista ääntä Sionista. Näitä olemme puhuneet Lapinmaassa, koska muutamalla oſalla on ewankeliumi niin halpa, että täytywät mammoitella ja kutſua rakkaiksi weljiksi niitäkin, jotka parhaillans ſynnin juokſussa nukkuwat, että ne kuuliſit ewankeliumia. Tämä waikuttaa monessa, että ne herääwät ſen werran että aukowat ſuutans ja kynſiwät päätäns, wieläpä ottawat humajan piſaran ſaarnaajalta, ja tunnuſtawat uskon kristityille mutta ei mailmalle totuuden tunnuſtamiſella. Liekkö ſe ſaarnaajan ſyy että houkuttelewat ja wetäwät rakkaudella kuulemaan ewankeliumia, mutta minä luulen ettei puoliheränneet ole epäuskonſa ja ſywän ſyntiturmeluſſenſa oikein tunteneet, kuin net kolmen päiwän, wiikon, kuukauden eli wuoden päästä menewät takaiſin ja kieltäwät uskonſa niinkuin Pietari, waikka hänellä oli hywä olla kirkastamiſen wuorella, mutta ei ole moni niistä mennyt takaiſin mailmaan joitten ſydämet on weren wuotaminen särkenyt Golkatassa, ja leimahtaa joskus weri punaiſena woiton lippuna Sioniſſa uskowaisten ſieluihin ja ſydämiin. Riemuitſe Herran lauma, karitſan merkki on otſaſſas, amen. Siinä toiwossa että ſaamme karitſan häitä pitää ijankaikkiſesti ja ſanomme yhteen ääneen kaikkein maasta oſtettuin kanſſa hallelujaa. Sano minun terweiſiä koko Jumalan ſeurakunnalle, ja ole itſe enin terwehdetty kaikkein ſaarnaajain ja Jumalan temppelin rakentajain kanſſa. Sano minun terweiſiä niille rakkaille welille ja ſiſarille, joille ennenki olen nimeltänſä lähettänyt. Pyydän rukoilla edestäni. Minun waimo ja Jumalan ſeurakunta terwehtää Ylitornion kristityitä.

Johan Raattamaa.

Saiwonmuotkasta 3 p. Marraskuuta 1874.

Mitä sinä kirjoitat waihe aidasta, niin se on profeetoilta kirjoitettu Jumalan rangaistukseksi, että Herra on sallinut wiinamäen aitan ottaa pois, ja syy on se ettei kaikki työmiehet taho tulla wihattawaksi kaikkinaisilta eläimiltä, wieläpä ristin kantajaksi mailman joukolta. Se tahtoo tehä meitä woimattomaksi rakentamaan ja woimassa pitämään wiinamäen aitaa, sillä siweät luontokappaleet suuttuwat kowin kuin heitä eroitetaan lammaslaumasta ulkokullaisuuden ja omanwanhurskauden tähden. Jos aitan rakennus wiinamäessä rapistuu, niin tulee sikalauma tonkimaan ja tallaamaan Jumalan pellossa ja Herran seurakunnassa. Ja minä luulen, että mailma on monessa paikkakunnassa kauniisti wiheriöitsewiä heräyksiä tallannut huonon aitan tähden. Wieläpä eriseuraiset, jotka omalla wanhurskaudella Jumalaa palwelewat, ne owat ylimmäiset orasten nykkijät ja hengen sammuttajat. Sentähden apostoli käskee heitä paeta. Se on niitä erimielisiä, joilla on mailman kansa yksi henki. Net näyttäwät wääräksi oikian seurakunnan wasta heränneille ja äsken kristityille saadaksensa epäilewiksi heikkouskoisia, mutta mailman joukkoa net ei tahdo loukata parannus saarnoilla. Siitä pitäisimme heitä tuntea ettei het rakasta esikoisseurakunnan jäseniä. Nämä metsä tokat tahtoisit aitaa hajoittaa, että pääsisit tallaamaan Sionin wuorelle, mutta sentähden on Herramme Kristus taiwaanwaltakunnan awaimet esikoisseurakunnalle antanut, että raatelewaiset sudet ei pääse Herran laumaa tappamaan ja kadottamaan. Sen tähden tet esikoisten seurakunnan wartiat wahwistakaa wiinamäen aitaa niistä kanteista, joista se on huono, että työwäki saisi tukkia ja parantaa rauwenneita ja lahoneita paikkoja. Rukoilkaamme siis elon Herraa, että hän warjeleisi seurakuntaansa ja wäsyneiden työmiesten kädet, ja wielä herättäisi ja käskisi warjelusenkelinsä hengen miekalla ja Herran Sepaotin woimalla Sionin wuorta warjella, ettei wihollisten metsästäjät walloittais rauhan lapsia Pohjanmaallaki, jotka oletta tulleet Sionin wuoren tykö eläwän Jumalan kaupunkiin, taiwaalliseen Jeerusalemiin ja monen tuhannen enkeleitten tykö, yhteiseen kokoukseen esikoisten seurakuntaan. — Olkaa turwatut tekin nuoret kristityt tämän

esikoisten seurakunnan helmassa, jossa Jumala täydellisten wanhurskasten henkein kanssa on, ja Uuden testamentin wälimies Jeesuksen werellä uskon kautta priiskoitetut sydämet owat. Omistakaamme puhtaus ja wiattomuus, synnit anteeksi Jeesuksen nimen ja weren kautta, joka esikoisten seurakunnalle pyhän hengen kautta wallan antanut on päästää ja sitoa, awata ja sulkea. Tämä walta ei ole jollaki joukkokunnalla, waan pyhän hengen saaneella seurakunnalla, jossa hallitaan Kristuksen opilla ja osotuksen jälkeen, siinä toiwossa toiwotaan onnea kaikille uskowaisille, että pyhä henki awaa suut saarnaamaan parannusta ja syntein anteeksi saamista ja antamista Herran nimessä, joissa Hän asuu, Amen.

Johan Raattamaa.

Rakentaa aitaa Herran wiinamäessä.

Saiwosta Helmikuun 8 p. 1876.

Minä myös sanon sydämmellisiä terweisiä Sunströmille ja kiitän kirjan edestä, jonka olen saanut toukokuussa. Weli Takkinen on teille kirjoittanut tässä ylempänä. Minunki tarkoitukseni on sama. Tehkäämme työtä kärsiwällisesti Herran wiinamäessä. Wieläpä toiwomme että kaikki heräykset yhdistywät yhteen lammashuoneeseen Herran sanan jälkeen. Olkaamme hitaat tuomitsemaan, waan nopiat Herran nimessä syntiä anteeksi todistamaan, siinä toiwossa että Pyhä Henki waikuttaa uskon luetun ja saarnatun sanan kautta. Ole priiskoitettu Herran piiskuinen lauma sydämmessäsi Jeesuksen werellä, ja päästettynä pahasta omastatunnosta. Wieläpä riemuitse hengessä Sionin tytär Suomen rannalla. Pian yhteen tulemme ijankaikkisuuden ihanalla rannalla! Soita Herralle sydämessäsi, sillä woitto on tullut karitsan weren kautta, Amen

Sano minun terweisiä Wilkmannille ja koko Herran laumalle Suomessa, ja ole itse emäntäsi kanssa enin terwehdetty. Pyydän rukoilla edestäni ehkä olette niinkuin karitsat sutten keskellä. Onnea toiwotan!

Juhani Raattamaa.

Ylimuoniosta Heinäkuun 4 p. 1876.

Rakas weli Herrassa Johan Tudee!

Jeesus puhhui Nikoteemukselle Joh. kolmannessa luw. uudesta syntymisestä lyhyesti: Niinkuin Mooses ylönsi käärmeen korwessa, niin pitää myös ihmisen poika ylettämän, että jokainen kuin uskoo Hänen päällensä ei pidä hukkuman, mutta ijankaikkisen elämän saaman. Tämä on Raamatun lyhyt armonjärjestys, jonka mukaan armon käsittäneet kristityt saattawat todistaa katuwaisille Jumalan armosta syntein anteeksi saamisesta Jeesuksen weressä. Sillä palweliat tarwitsewat olla jotka tuhlaajapoikaa waatettiwat isän huoneessa, että hän wappauten käsittää ja säilyttää omassa tunnossa. Lyhykäinen oppi uudesta syntymisestä käsitettään sydämmellä, kun se äänellisesti saarnataan Raamatun mukaan, ja sanan lukeminen wahwistaa saarnan, niinkuin Hebrean seurakunnan kristityissä mainitaan. Lukeminen waikuttaa kun sanaa sydämmellä käsitettään, waan siinä on asia ettei sokea ihminen käsitä Raamattua, ja koska hän luulee näkewänsä, niin hänen sokeutensa pysyy. Raamatussa on kyllä kirjoitettu uudesta syntymisestä, mutta saarnattakoon sitä äänellisesti, ja selitettäköön se lyhy armon järjestys, kowin pitkän selityksen kautta sana menettää woimansa. Yksin Raamattu on wakawa ja waihtelematon, kuin se oikein ymmärretään. Mutta suruttomat Jumaluusopin tohtorit eiwät ymmärrä Raamattua, kun owat itse uudesta syntymättömät, ja pyhättä hengettä. Sitä wähemmän ne uskowat ja ymmärtäwät teidän ja meidän selityksiä ja kirjoituksia. Jos teidänki kirja painettaisiin, ei sitä uskottaisi paremmin kuin raamattua, joka näyttää lyhyesti uuden syntymisen järjestyksen, eikä se tule pitkällä selityksellä selwemmäksi. Sen tähden emmä tahdo alkaa siihen toimeen.

Terweisiä Kuopion kristityille minulta ja muilta Lapin kristityiltä.

Johan Raattamaa.

Saiwosta 15 p. Heinäkuuta 1876.

Rakkaille weljille ja sisarille Teuwalla, Jurwalla, Laihialla ja Wähässä Kyrössä, Jeesuksen werellä ostetuille ja saatanan wallasta werisen owen kautta, Kristuksen waltakuntaan tulleille. Jossa on sula syntein anteeksi antamus. Jumalan armo, rauha ja rakkaus teille runsaasti wuotakoon Herran Kristuksen kautta, josta kaswaa weljellinen rakkaus ja yksimielisyys. Tällä toiwotuksella me lähestymme täältä teitä terwehtimään, ja teemme tiettäwäksi, että teidän walitus on tullut meidän työ Antti Jsotalon kirjeessä. Ja met sanomme niinkuin laupiuden saaneet Jumalalta, että mitä siihen weljeen tulee, josta kirjoititte, niin pitäkäät häntä weljenä. Ja laupiaalla sydämmellä kohdelkaa, että hänki on waikuttanut paljon herätykseksi. Kallis asia se on. Ja mitä siihen tulee, niin tämä weli tarwitsee nöyryyttää itsensä, muuten hän tulee waikuttamattomaksi, jos hän kulkuu muuallekki. Wain se on hälle terweellinen, että nöyryyttää itsensä, niin tulee ylötyksi. Jos hän haluaa mennä muallekki asumaan, jota ei Teuwalaiset tarwitse estää, jos hän haluaa. Minä tunsin että Teuwalla oli kallis kristillisyys ja opettawaisia miehiä ja palwelewaisia kristityitä. Se kontrahti joka on tehty tuhannen markkaa, se kirja tarwittee olla mitätön, on palkkapaimenia Suomessa, mutta saarnaajat ruokkiwat Kristuksen lampaita terweellisellä rualla; niin lampaat kaswaa uskossa ja rakkaudessa, sillä Paawali sanoo: en häpiä minä Kristuksen ewankeliumia, sillä se on Jumalan woima itsekullekki uskowaiselle autuudeksi. Ja eihän riihtä tappawaa härjän suuta kiinni sidota. Ei ole terweellinen että määrätä palkka, sillä rakkaus ei tee mittään palkan tähden. Ja ne jotka owat tulleet ewankeliumin saarnan kautta seuroissa kristityiksi, niin ne on tunteneet saarnaajansa, wain se on teille tarpeellinen ja terweellinen, että tet rakkauwen keskenänne pidätte, sillä tie on kaita. Minä teille tuttu weljenne lähetän tässä sydämen rakkaita terweisiä ynä näitten esikoisten kanssa, joilta olen waatittu, teille kirjoittamaan. Jsontalon Antin kirja on luettu Kittilässä, ja he anto sen minulle, että lukia sen wanhimman opettajan edessä, Johan Raattamaan. Muistakaa että rakkaus peittää paljon rikoksia, ja rakkaus on täydellisyyden side. Ja jos ei niin olisi niin pyhä

laki meitä nielisi waatimisillaan; sentähden ewankeliumin waltakunta on äärettömällä armolla, ettei oman tunnon rauhaa menetettäisi ja wapautta Kristuksessa, sillä se on elämä ja rauha meidän edeswastaaja isän edessä on Kristus. Kalliit te olette. Käykää niille werisille paikoille, jossa Jeesus on sotinut ja woittanut. Jumalan rauha hallitkoon teidän sydämenne ja taitonne Herrassa Kristuksessa tällä lyhyellä sodan ja kilwoituksen ajalla, toiwottaa weljenne kaidalla elämän tiellä.

Johan M. P. Takkinen.

Saiwosta 16 p. Syyskuuta 1876.

Rakkaille welille ja uskollisille työntekiöille Herran wiinamäessä Johan Takkinen ja Hermanni Kerkelä. Jumalan armo lisääntyköön teille. Minä kiitän preiwinne edestä, joita olen saanut teiltä. Olen myös saanut kirjan Amerikasta Heikki Wanhaalta ja Abram Tapanilta. Net owat tulleet Amerikassa Jumalan enkelinä owat wastaan otetut, wieläpä saarnanheet ja Herran ehtoollista nautinheet wapa kirkossa Calumetissä, ja aikowat käydä Minnesootassaki. Sitäpä toiwotamme että Jumalan Kristuksen waltakunta lewenis ja lisääntyis, ja että Herra antais työntekiöille woimaa ja rohkeutta saarnata parannusta ja syntein anteeksi saamista Herran Jeesuksen nimen kautta. Minä myös todistan teidän kanssanne Herran nimessä synnit anteeksi heikoille katuwaisille ja uskowaisille. Weri wiatoin on wuotanut syntein anteeksi antamiseksi. Ole uskon kautta priiskoitettu sydämissäs Siionin tytär, Kemijärwen ja Pudasjärwen pitäjissä. Riennuitse hengessä, pian yhteen tulemme kirkkaassa ilmassa. Ja sitte weisataan yhteen ääneen hallelujaa tapetun Karitsan häissä alati ja ijankaikkisesti. Ole toiwossa iloinen Herran lauma Pohjan maan läänissä, pysythän sinä woiton päällä Karitsan weren kautta, ja Jumala Isä warjelee niitä pahasta, jotka uskossa rukoilewat tällä wiipymisen ajalla. Soita Herralle sydämessäs wapaaksi ostettu lauma Suomen rannalla, ijankaikkisuuden ihana ranta jo näkyy, jossa kilwoitteliat kruunattaan wanhurskauden kruunulla, amen, halleluja, kiitos ja kunnia Jumalalle ja Karitsalle nyt ja ijankaikkisesti, amen.

Kristillisyys täällä on samaa määrää kuin ennenki te tiedätte olleen. Mie ja waimo ja meidän talonwäki sanowat sydämmellisiä terweisiä kaikille uskowaisille. Sanokaa Kiekselle, Hautajunnulle, Kellohannulle, Aapolle ja kaikille Kemijärwen ja Sallan saarnamiehille ja palwelewaisille waimoille ja hedelmällisille kristityille Pelkosen niemellä, ja Kaperille emäntäns kans, Sawukoskelle. En suita kaikkia nimittää, mutta pyydän rukoilla edestäni, ja olkaa ensin terwehdetty Takkinen, Kärkelä ja Jaakkola, joka minun kyytitti. Olkaa kaikki hywästi hywän paimenen hallussa.

Heikko weljenne,

Johan Raattamaa.

Saiwossa 13 p. Syyskuuta 1877.

Rakas weli Herrassa Frans Henrik Nikka, Jumalan armo lisääntyköön sinulle Herramme Kristuksen kautta. Meidän esitys olisi, jos wapaehtoisesti weljellä sopisi lähteä Amerikaan Takkisweljelle kumppaniksi, weli olisi kielten suhteen, sekä matkalla, että perillä kykenewäinen, muuten on waikea sillä reisulla. Emme saata siihen panna mittään lakia, etten tulis sitotuksi. Sydämen rakkaita terweisiä weljelle waimoneen, ynnä muitten kristittyin kansa.

Tätä esittelee

Juhani Raattamaa Takkisen kansa.

Saiwosta 6 p. Helmikuuta 1878.

Rakas sisar Tilda Fogman, Jumalan armo lisääntyköön teille meidän Herran Jeesuksen Kristuksen kautta. Monta kirjaa ja kopiota olen teiltä saanut, joitten edestä kiitän. Wasta olen tullut Kittilästä ja Kittilän pappilassa olimme koossa kaikkein Kittilän seurakunnan opettawaisten miesten kanssa, jossa pois pantiin opista se sana kuin joiltaki ennen sanottu oli, ettei pyhä henki waikuta luetun sanan kautta ulkona seurakuntaa. Siihen tyydyttiin kuin sanoin, että Jumalan waikutus piiri on meille mittamatoin. Johdattipa hän tietäjät Idästä Betlehemiin. Kaikissa isommissa kylissä olimme koossa, ja weljellisessä rakkaudessa

erkanimma. Kaswoista tunnetulle weljelle Jacob Wuolteelle sydämmestä anteeksi todistan kaikki wastaan sanomiset Jumalanki puolesta, Jesuksen nimen tähden, jonka weri on wuotanut syntein anteeksi antamiseksi. Iloista on kuulla, että Herran lunastetut yhdistywät Ameriikassaki, joille sanon sydämmellisiä terweisiä ynnä rakkaille weljille ja sisarille Torniolla ja Ameriikassa Takkis weljelle ja Nikalle rakkaita terweisiä. Ole Tilda sisar enin terwehdetty Tornion lauman kansa. Pyydän rukoilla edestäni. Waimolta kans terweisiä kaikille.

Johan Raattamaa.

Saiwonmuotkasta 3 p. Toukokuuta 1878.

Rakkaille weljille Johan Takkiselle, N. P. Starkalle, Kaleb Wuolteelle ja kaikille rakkaille weljille ja sisarille Calumetissä, Minnesotassa, ja kaikille hajalla asuwille Pohjois-Amerikassa. Jumalan armo lisääntyköön teille Herramme Kristuksen kautta. Minun poissa ollessani on paljon preiwiä tullut Ameriikasta Saiwoon, joitten kaikkein edestä kiitän. Wasta olen toista wiikkoa ollut kotona, jonkatähden wastaukset owat wiipyneet. Jumalan sydämmellisen laupeuden, ja Jeesuksen nimen ja weren kautta owat wiat ja heikkoudet anteeksi annetut kaikille rakkaille weljille ja sisarille, jotka uskotte meidän Herran Jeesuksen armon kautta. Wahwistakoon Jumala pyhän henkensä kautta teidän ja meidän uskomme, että rakkauden siteet wahwistuisiwat, ja pysyisimme Kristuksen laissa loppuun asti, Amen.

Anomuksenne on oikia weljeä Takkista opettajaksi, mutta ei minulla eikä seurakunnalla ole waltaa määrätä Takkista opettajaksi teille, se olkoon Takkisen omassa wallassa. Wieläpä tapahtukoon Jumalan tahto. Olettapa minusta oikein järjestäneet Kristinkirkon Minnesotassa. Samoin myös saatatte järjestää muissa paikkakunnissa. Seurakunta Euroopassa toiwottaa Jumalan armoa Salmon Korteniemellekin suurimmastakin wiasta, että hän eriseuraa on rakentanut Ameriikassa ja wielä nykkin on meille wanhasta eriseuran juuresta ihmishengen näköjä lähetetty, jota sanottaan S. Korteniemen taiwaallisena näkönä lewittäwän. Mutta

älkää rakkaat weljet ja sisaret jokkaista henkeä uskoko waan koetelkaat jos net Jumalasta owat. Se henki on wäärän hengen näkö, joka wei mainitun miehen ylpeyden korkialle wuorelle, näkemään Euroopan maita ja kansoja ja omia mietteitänsä ja pahoja ajatuksiansa kristityistä tuopi edes Jumalan hengen ilmoituksina. Pysykäämme rakkaat weljet ja sisaret prohweetain, Kristuksen ja Apostoolein opissa, joka kynttilä pimeässä walaisee siihen asti kuin päiwä walkenee, ja kointähti koittaa teidän ja meidän sydämmissämme. Ole wapaa ostettu lauma Ameriikassa, ole wapa Salmon Korteniemikin ja seki hengessä näkiän heikous hällekin anteeksi. Ala nyt rakastettu wanhin Salmon Korteniemi kokoamaan Herran Jeesuksen kanssa yhteen lammashuoneesen, ja tee ikuinen sowinto weljen Takkisen ja seurakunnan kanssa, sillä Kristuksen oppi sitoo meitä kaikkia seurakunnan kuuliaisuuteen. Pysykäämme Kristuksen opissa Jumalan sydämellisen laupiuden ja meidän Herran Jeesuksen armon kautta olen ahkeroinut säilyttää anteeksi antawaista sydäntä ja wielä todistan anteeksi Salmon Korteniemelle kaikki ynä muille niinkuin kirjoissanne anoneet oletta, uskokaa ja uskokaamme Jeesuksen nimessä ja weren kautta synnit anteeksi, ja älkäämme tehkö lahkoja, ja metsätokkia, waan pysykäämme laumassa johon kolmenkymmenen wuoden kuluttua on jo kokoontunut monta kymmentä tuhatta. Ja suuri paljous on jo kirkkaassa ilmassa laulamassa hallelujaa. Pysykäämme Sionin wuoren tykönä johon tulleet olema eläwän Jumalan kaupungissa, taiwaallisessa Jeerusalemissa, engelein joukossa, esikoisten seurakunnassa, Jumalan kaikkein tuomarin ja täydellisten wanhurskasten henkein ja uuden testamentin wälimiehen Jesuksen tykönä. Uskolla wastaan ottakaamme priiskuwaisia weren pisaroita, että päästetty pahasta omastatunnosta saamme riemuita hengessä Siionin wuorella nyt ja iankaikkisesti. Kilwoitelkaamme siis rakkaat weljet ja sisaret kallista uskon kilwoitusta katsoin uskon alkajan ja päättäjän Herran Jeesuksen päälle, että pysymme woiton päällä loppuun asti. Usko ja ole wapa Herran lauma Amerikan maalla. Pian yhteen tulema tapetun Karitsan häissä, Amen.

Sydämen rakkaita terweisiä Takkiselle, Starkalle, Kaleb Wuoletille ja kaikille opettawaisille miehille ja palwelewaisille wai-

moille. Sanokaa minun terweisiä koko Herran laumalle. Pyydän rukkoila edestäni.

Omen toiwotuksella, wanha weljenne

Johan Raattamaa.

Saiwonnuotkasta 25 p. Lokakuuta 1877.

Rakkaille weljille, Nils Petter Starkka, ja Johan Ruonawaara, Jumalan armo lisääntykhön teille Herramme Kristuksen kautta. Kirjainne edestä kiitän, joita olen saanut tässä lokakuussa, joista kuulen että Salmon Korteniemi estää muitakin kuulemasta Jumalan sanaa, joka Euroopan kristittyin kirjoissa weljellisellä rakkaudella kirjoitettu on ja saarnattu parannusta ja syntein anteeksi antamusta Herran nimessä. Sen osottawat Korteniemi weljen omat kirjoitukset joukkoinens etteiwät pysy Kristuksen opissa, että tottelisit eläwää seurakuntaa, jonka Herra Kristus rakentanut on esinä Euroopassa ja lewittänyt Amerikaan asti. Yksi on Kristus ja yksi on seurakunta ja esikoisten seurakunta on oikia seurakunta, johon kaikki kootut olema. Jos joku joukko erkaantuu, niin eiwät ole seurakunta, waan metsä tokka ja eksyyneet lampaat, joita hywä paimen palweliains kans etsii, ja kuin hän löytää kantaa hän laumans tykö yhteen lammashuoneesen. Paimenen ääni kuulun, pitää olla yksi lammashuone, ja lampaat kuulewat Paimenen äänen. Ei waltakuntain rajat eikä Atlannin meri saata eroittaa Kristuksen seurakuntaa. Kuulkaamme siis rakkaat weljet ja sisaret ylipaimenen Jeesuksen ääntä, ja tehkäämme sen päälle työtä että Herran lauma pysyis koossa, wieläpä Kristuksen laissa että rakastaisit toiset toisians. Olkaa turwatut kakki rakkaat weljet ja sisaret, jotka pysytte eläwän seurakunnan helmassa, johon Jeesus teitä ja meitä synnyttänyt on weren wuodatuksella, joita monta kymmentä tuhatta wielä eläwät Euroopassa, joitten paljoudessa on yksi sydän ja sielu rakkauden siteellä yhteen kiinnitetyt ja suuri paljous on jo nukkunut ja ilolla päiwäns päättänhet kolmenkymmenen wuoden kuluessa. He laulawat yhteen ääneen halleluujaa kirkkaassa ilmassa. Pysykäämme rakkaat weljet ja sisaret tässä laumassa, katsellen uuden testamentin wälimiestä

Jeesusta, ettei käärmeen myrkky paisuttais ja saattais hengellisen kuoleman, niinkuin se käwi tottelemattomille Sinain korwessa. Tie on raiwottu yrttitarhasta Golkataan, katselkaamme ristiinnaulittua orjantappuroilla krunnattua kuningasta sydämen hartaudella ja rohwaiskaamme meitämme wastaan ottamhan uskolla priiskuwaisia weren pisaroita, joilla, puhdistettuna riemuitkaat hengessä rakkaat weljet ja sisaret, jotka esikoisten seurakunnan helmassa armon ilmaa hengitätte. Teille on tämä autuuden sana lähetetty Jumalalta, Isältä, että synnit Jesuksen nimen tähden owat anteeksi annetut. Rohwaiskaamme meitämme uskomhan, weljet ja sisaret Amerikassa, ja omistakaamme Herran Jeesuksen puhtaus puhtaudeksemme ja hänen wanhurskaudens wanhurskaudeksemme. Wieläpä uskon kautta pyhä elämä ylös rakettaan ja lihan työt hengen kautta kuolettetaan. Olkaa waphat rakkaat weljet ja sisaret Ameriikassa. Kaukana olema ruumhiin puolesta, mutta hengessä työnä. Samassa mielessä olema Euroopan seurakunnan kans kuin N. P. Starkka weli Ruonawaaran weljen kans. Jos teitä ulos suljetaan Herran ehtoolliselta sentähden, että olette samassa mielessä kuin seurakunta Euroopassa, niin jakakaa keskenänne, niinkuin Rowainen weli Minnesootassa, eli ottakaa sakramenttejä Metutisteiltä taikka luterialaiselta papilta niinkuin metkin.

Wanhimmalta Salmon Korteniemeltä on Ylitornion seurakunta jo aikaa odottanheet parannuksia, ja meitä suuri joukko odottaa parannusta kaikilta, jotka owat tuomineet Euroopan seurakunnan jäseniä. Anotkoon anteeksi niinkuin Parka Heikki wanha täällä ja Ameriikaan asti. On se Abram Tapaniki täällä tehnyt parannuksia, mutta Salmon Korteniemi tahtoo itsens wanhurskaaksi tehdä joukkoinens, niinkuin muuan kirjoittaa. Ettekös sitäkään pidä wikana ja syntinä kuin ette wiitsi kuulla seurakunnan kirjallisia neuwomisia. Met olemme lukenhet Korteniemen ja muitten kirjoituksia seurakunnan kokouksissa, mutta wanhin niinkuin wanha papistokin estää lain woimalla puliisin kautta. Anteeksi näitä wikoja wanhimmalle ja muille todistan Jumalan puolesta Jesuksen nimen tähden. Uskokaa että sydämet paranisit Herran Jeesuksen haawain kautta. Herran Jeesuksen käskyn jälkeen olen kukatiesi wiimeisen kerran saarnanut parannusta ja syntiä anteeksi Ameriikan weljille ja sisarille, siinä toiwossa, että Herran henki

puhaltaa palamhan suitsewaiset kynttilän sydämet, että rakkaus peittäis weljein wikoja niinkuin Jeesus on puhtaudellans peittänyt kaikkein katuwaisten ja uskowaisten synnit. Pois pelko rakhat weljet ja sisaret, woitto on tullut Karitsan weren kautta. Wieläpä esikoisten seurakunnassa kaikki synnit annetaan anteeksi teille ja meille. Hallitkaat rakkaat weljet Kristuksen opin ja asetusten jälkeen, niin seurakunta pysyy koossa. Olkaamme nopiat syntiä anteeksi antamhan Herran nimessä, mutta hithaat sitomhan. Ole kirkas sinä weripunainen lippu. Lyö laumas wiholliset suus miekalla. Päästä waiwatut ja murhetta kärsiwäiset wapaaksi. Ole wapa wapaaksi ostettu lauma Amerikassa. Pian yhteen tulemme Isänmaan ihanalla rannalla. Katselkaamme uskossa Karitsaa, joka tapettu on ja on meitä Jumalalle werelläns ostanut. Kiitos Jumalalle ja Karitsalle, jonka werellä priiskoitettuna ja päästetynä pahasta omastatunnosta. Riemuitkaat hengessä, amen hallelujaa. Terwe tultua kirkkaassa ilmassa uuden taiwaan awaruudessa, amen.

Rakkaat weljet Takkinen ja Nikka olisit jo aikaa pitäneet tulla Ameriikaan jos Jumala on tahtonut terweenä kuljettaa minun ja Huhtasaaren edestä meille lähetetyillä piljetillä.

Euroopan seurakunnan puolesta ynnä waimoni kans terwehdän rakhaita weljiä Nils Petter Starkkaa, J. Ruonawaaraa, Takkinen ja Nikka kantakaa minuakin rukouksissanne armoistuimen tykö. Aina tarwitsen syntiä anteeksi, sillä pahat himot ja halut usein haawoittawat tuntoa, kuin en ole aina kykenewäinen itseni kieltämisessä, waikka olenkin pahan woittanut, että lihan työt owat kuoletetut ettemme tehe pakanain syntiä. Wielä sanon rakkaita terweisiä opettajalle Salmon Korteniemelle ja kaikille opettawaisille miehille. Aika on jo tehdä sowinto sowintoweren woimalla. Euroopassa seurakunta odottaa rauhan sanomia. Ettehän ainakaan tahdo eriseuraiseksi tulla. En suita kaikille wastata, jotka owat kirjoittanhet, kiitän kaikkein niitten kirjain edestä, joita hywässä tarkoituksessa kirjoitettu on ,waikka ihmisturmelus näkkyy muutampia waiwaawan Kalumetissä ja Minnesootassa,/ kuin pahoilla sanoilla pulikoitsewat Kristuksen piikaa Tilda Fukmania ja Huhtasaarta, wieläpä owat ylönkatsoneet kristityn papin Krapin kirjan eli kirjallisen neuwon./ Ei ole tänne ilmoitettu minkä tähden Starkka

ja Ruonawaara on kielletty raamattua selittämästä. Sentähden ilmanki, että pysywät esikoisten seurakunnassa. Tottapa owat turwassa kaikki lampaat ja karitsat, jotka pysywät laumassa. Niitä hywä paimen kaitsee ja johdattaa eläwäin wesilähdetten tykö Sionin wuorella. Olkaa hywästi onnen toiwotuksella. Herra tuntee omans idässä ja lännessä.

Uskomassa olen ja tunnen rukoilewaista henkeä sielussani wieläpä Jumalan puhtaudella on hurskaus ja syntisyys peitetty.

Rakhat weljet Takkinen ja Nikka ynnä Starkka, Ruonawaara ja Wiipa, olkaa ensin terwehdetty, emännät myös, joilla net owat. Sanokaa minun terweisiä kaikille totisille ja särjetyille sydämille. Tahdon warjella Herran seurakuntaa hengen miekalla ja Herran Seepaotin woimalla loppuun asti, Amen. Pyydän rukoillo edestäni. Olkaa hywästi rakhat weljet, Herra wahwistakhon teitä ja meitä työlhäsä työsä. Kiitos Karitsalle nyt ja aina, Amen, Hallelujaa.

Näitä on kirjoittanut wanha Johan Raattamaa.

Johan Ruonawaaralta sain tässä sisällä olewaisessa kuussa kirjan, jossa oli N. P. Starkan sisällä Parkawanhalle. Kiitän rakhaita weljiä kirjain edestä.

Johan Raattamaa.

Ratkaiskaa asiat Raamattuin jälkeen, että waiwatut wappauteen pääsewät.

Pajalasta se 15 p. Joulukuuta 1877.

Rakas weli Herrassa, Nils Petter Starkka. Jumalan armo lisäintyköön sinulle, ynnä muille Jumalan walituille Herramme Kristuksen kautta.

Saan wielä lähestyä rakas weli sinua, ynnä muita Jumalan walituita näillä harwoilla sanoilla, kukatiesi wiimeisen kerran tämän maan päällä. Rakkaudella muistan sinua Rowasen ja muitten Jumalan walittuin kanssa, ja katselemme hengessä teitäkin sinne asti Jumalan walittuna, joille on Jeesuksen nimen ja weren kautta synnit anteeksi annettu. Ja on myös halu kysyä, ettäkö ole saaneet minulta tämmöstä preiwiä kuin tässä sisällä lähetän,

puhaltaa palamhan suitsewaiset kynttilän sydämet, että rakkaus peittäis weljein wikoja niinkuin Jeesus on puhtaudellans peittänyt kaikkein katuwaisten ja uskowaisten synnit. Pois pelko rakhat weljet ja sisaret, woitto on tullut Karitsan weren kautta. Wieläpä esikoisten seurakunnassa kaikki synnit annetaan anteeksi teille ja meille. Hallitkaat rakkaat weljet Kristuksen opin ja asetusten jälkeen, niin seurakunta pysyy koossa. Olkaamme nopiat syntiä anteeksi antamhan Herran nimessä, mutta hithaat sitomhan. Ole kirkas sinä weripunainen lippu. Lyö laumas wiholliset suus miekalla. Päästä waiwatut ja murhetta kärsiwäiset wapaaksi. Ole wapa wapaaksi ostettu lauma Amerikassa. Pian yhteen tulemme Isänmaan ihanalla rannalla. Katselkaamme uskossa Karitsaa, joka tapettu on ja on meitä Jumalalle werelläns ostanut. Kiitos Jumalalle ja Karitsalle, jonka werellä priiskoitettuna ja päästettynä pahasta omastatunnosta. Riemuitkaat hengessä, amen hallelujaa. Terwe tultua kirkkaassa ilmassa uuden taiwaan awaruudessa, amen.

Rakkaat weljet Takkinen ja Nikka olisit jo aikaa pitäneet tulla Ameriikaan jos Jumala on tahtonut terweenä kuljettaa minun ja Huhtasaaren edestä meille lähetetyillä piljetillä.

Euroopan seurakunnan puolesta ynnä waimoni kans terwehdän rakhaita weljiä Nils Petter Starkkaa, J. Ruonawaaraa, Takkinen ja Nikka kantakaa minuakin rukouksissanne armoistuimen tykö. Aina tarwitsen syntiä anteeksi, sillä pahat himot ja halut usein haawoittawat tuntoa, kuin en ole aina kykenewäinen itseni kieltämisessä, waikka olenkin pahan woittanut, että lihan työt owat kuoletetut ettemme tehe pakanain syntiä. Wielä sanon rakkaita terweisiä opettajalle Salmon Korteniemelle ja kaikille opettawaisille miehille. Aika on jo tehdä sowinto sowintoweren woimalla. Euroopassa seurakunta odottaa rauhan sanomia. Ettehän ainakaan tahdo eriseuraiseksi tulla. En suita kaikille wastata, jotka owat kirjoittanhet, kiitän kaikkein niitten kirjain edestä, joita hywässä tarkoituksessa kirjoitettu on ,waikka ihmisturmelus näkkyy muutampia waiwaawan Kalumetissä ja Minnesootassa, kuin pahoilla sanoilla pulikoitsewat Kristuksen piikaa Tilda Fukmania ja Huhtasaarta, wieläpä owat ylönkatsoneet kristityn papin Krapin kirjan eli kirjallisen neuwon. Ei ole tänne ilmoitettu minkä tähden Starkka

ja Ruonawaara on kielletty raamattua selittämästä. Sentähden ilmanki, että pysywät esikoisten seurakunnassa. Tottapa owat turwassa kaikki lampaat ja karitsat, jotka pysywät laumassa. Niitä hywä paimen kaitsee ja johdattaa eläwäin wesilähdetten tykö Sionin wuorella. Olkaa hywästi onnen toiwotuksella. Herra tuntee omans idässä ja lännessä.

Uskomassa olen ja tunnen rukoilewaista henkeä sielussani wieläpä Jumalan puhtaudella on hurskaus ja syntisyys peitetty.

Rakhat weljet Takkinen ja Nikka ynnä Starkka, Ruonawaara ja Wiipa, olkaa ensin terwehdetty, emännät myös, joilla net owat. Sanokaa minun terweisiä kaikille totisille ja särjetyille sydämille. Tahdon warjella Herran seurakuntaa hengen miekalla ja Herran Seepaotin woimalla loppuun asti, Amen. Pyydän rukoilla edestäni. Olkaa hywästi rakhat weljet, Herra wahwistakhon teitä ja meitä työlhäsä työsä. Kiitos Karitsalle nyt ja aina, Amen, Hallelujaa.

Näitä on kirjoittanut wanha Johan Raattamaa.

Johan Ruonawaaralta sain tässä sisällä olewaisessa kuussa kirjan, jossa oli N. P. Starkan sisällä Parkawanhalle. Kiitän rakhaita weljiä kirjain edestä.

Johan Raattamaa.

Ratkaiskaa asiat Raamattuin jälkeen, että waiwatut wappauteen pääsewät.

Pajalasta se 15 p. Joulukuuta 1877.

Rakas weli Herrassa, Nils Petter Starkka. Jumalan armo lisäintyköön sinulle, ynnä muille Jumalan walituille Herramme Kristuksen kautta.

Saan wielä lähestyä rakas weli sinua, ynnä muita Jumalan walituita näillä harwoilla sanoilla, kukatiesi wiimeisen kerran tämän maan päällä. Rakkaudella muistan sinua Rowasen ja muitten Jumalan walittuin kanssa, ja katselemme hengessä teitäkin sinne asti Jumalan walittuna, joille on Jeesuksen nimen ja weren kautta synnit anteeksi annettu. Ja on myös halu kysyä, ettäkö ole saaneet minulta tämmöstä preiwiä kuin tässä sisällä lähetän,

kuin ei ole mitään wastausta sieltä merkitty ette olisitta saaneet: Jonka tähen lähätän tämän kopion nyt, jonka silloin jätin ittellenin, joka on kirjoitettu jo Heinäkuussa.

Myös lähetämme tässä näitä Ameriikasta tulleita preiwiä, joita Johan Takkinen ja Nikka waatiwat sinne lähettämään. Ja niinkuin Parka-wanhin sanoo, ettei se kastreeni niminen kirjottaja ei ole heräny ihminengään, ja siltä näyttää myös hänen ylpeät preiwinsä, joita hän tänne omanwanhurskauden kuolalla korjattuna lähettää. Ja Raattamaa wanhin ei ole wielä sitä hirweintä saanutkaan Tapanin Aapolta käsiinsä. Siis sanomme, että ymmärrättekö mitä se on että tet nostatte päänä niitä wastaan, jotka owat olleet ennen teitä Kristuksessa, eikä ole siittä opista liikkuneet, josta tekkin olette walkeuden kipinöitä saaneet. Ei että wanhuus tekis meitäkään kuin armosta olemme mekkin autuaat. Mutta ymmärrättäkös, että se on esikoisten seurakunta, jotka owat ensimmäisiä kristityiksi tulleita, ja owat sitte pysyneet siinä opissa, josta henki ja elämä on saatu, ja joka siittä laumasta erkaantuu, ei hän se ole enään seurakunta. Mutta metsä tokka ja eksyneet lampaat. Sillä ylipaimen on sanonut, että pitää oleman yksi lammashuone ja yksi paimen. Se se on seurakunta. Met olemme Pajalan pappilassa, ja olemme lukeneet monta Ameriikasta tulleita preiwiä, ja Esajas Eljasson sanoo preiwissänsä, Tilda Fogmanista apostolin sanoilla, ettei sowi waimoin opettaa. Siihen saakko se ulettuuki apostolin oppi. Miksi hän sitte killaa Febenkenkrean palwellus piian olleen monelle awullisen, ja ittelle hällekin, ja sanoo sama apostoli kirjoittaneensa epistolan Roomalaisille Jepen kanssa: Miksi ei sitte teille kelpaa, että Tilda kirjoittaa joko minun, Raattamaan eli Huhtasaaren kanssa. Uskokaa enämpi, ja lukekaa ja pyhän hengen walossa käsittäkää puhtaamasti Raamattu ja lakakkaa pullikoitsemasta Herraa ja hänen woideltuansa wastaan. Sillä pitäis hän teidän jo wähemmästäkin käsittämän jos teillä oikea henki on.

Takkis weli ja Nikka weli on esikoisten seurakunnalta teille lähetetty. Ottakaa rakkaat heitä Herrassa wastaan, ja antakaa teitänne ojettaa, synnit teille todistamme anteeksi. Ja tet jotka olette pysyneet olkaa hywässä turwassa, synnit, wiat ja heikkoudet owat teille rakkaat anteeksi annetut Jeesuksen nimen ja weren

kautta. Ja Takkis weli ja Nikka weli, oikein tuli sydämemme iloiseksi, kuin saimme teiltä preiwin Amerikasta tänä iltana, jonka edestä kiitämme. Olkaa rakkaat turwatut, Herran on työ, jota teettä, ei ole työnne turhaa. Herra Jeesus wahwistakoon teitä ja meitä hänen työssänsä, jonka hän myös tekee nimensä tähden, Amen.

Ja sydämen rakkaita terweisiä koko Herran laumalle Ameriikassa, Raattamaalta, minulta, ja koko itäisen maan esikkoseurakunnalta, ja kantakaa meidänkin puuttuwaisuuttamme armo istuimen tykö. Merkitsee weljenä ja matkakumppanina Jsän maalle.

Erik Anders Anderson.

Rowais weljelle myös rakkaita terweisiä.

Soisimma rakas weli, että Takkis ja Nikka weljet saisit lukea nämä kaikki. Laiwaniemen Pekalta sydämen rakkauden terweisiä Joh. Takkiselle ja muille kristityille.

Johan Takkista, Frans Hendrik Nikkaa ynnä Ameriikan kristityitä terwehtää sydämmellisellä rakkaudella, rauhan Jumala olkoon kanssanne, Amen.

Matti Pekkala Kätkäsuwanto.

Saiwonmuotkasta 10 p. kesäk. 1878.

Raakkaalle weljelle ja uskolliselle työntekijälle Herran wiinamäessä Johan Takkiselle. Jumalan armo lisääntyköön teille ja kaikille rakkaille weljille ja sisarille pohjois Amerikassa. Kiitän kaikkein kirjain edestä joita olen saanut. Olen jo kirjoittanut, että minusta on Minesotassa kirkko oikein järjestetty, että molemmat sakramentit owat seurakunnalla, ja ei ainoastansa wihityllä papilla, jota toimittaa saattawat kirjan oppineet kristityt, joita myös patsaana pidetään, wieläpä Suomessaki uusi kirkko laki myöntää, että saapi Herran ehtoollista antaa joku kristitty, ehkä ei ole laillinen pappi, kuitenkin hätä tilassa. Raamatun selitykset ja äännelliset teroitukset sydämiä kohte pitäisi passata rippisaarnaksi ja muiksi saarnoiksi, Pyhäin ihmisten yhteydessä. — Ompa teillä ja meillä Lutheruksen ja Laestadiuksen saarnoja ettei tarwitse Salmon Korteniemi eikä muut maallikkosaarnaajat messuta — eikä

seurakuntamaista messuamisesta,

karttoja kirjottaa — waan lähetyskirjoja niinkuin Apostolitkin. — Laestadiuksen saarnat passaawat parhaiten lukea tämän aikaisille ihmisille, erinomattain sunnuntaina ja juhlapäiwinä kuin suruttomiaki tullee kuulemaan, ja muutamat kurkistelemaan; uskowaiset waimot owat puhtaat kirkkoon ottamatta — ja uskottomat owat saastaiset waikka pappi heille lukkee ja kiittelee. — Kallis asia että lapsia kastettaan joitten on Jumalan waltakunta, mutta woi pimeyttä kuin entiset ja nykyiset pappein päämiehet owat perustanhet ja opettawat uuden syntymisen kasteesen, joka uskon kautta ristiin naulitun katselemisessa tapahtuu, katuwaisille, niinkuin se tapahtui Jeesuksen opetuslapsille, — josta Jeesus puhui Nikoteemukselle, on wedetty lasten kasteesen, ja wielä wakuuttawat suruttomat papit rippiskoulussa jumalattomia nuorukaisia tapahtuneesta uudesta syntymisestä, ehkä herran opetuslapset saatuansa molemmat sakramentit murehdit ja itkit uuden syntymisen päiwänä, niin siis pyhähenki kutsuu sanan ja sakramentin kautta, kolkuttamaan ristiin naulitun owen päälle, niin sisällä olewaisessa pyhhäin ihmisten yhteydessä owat owen wartiat, jotka ewankeliumin saarnalla awaawat owea katuwaisille ja uskowaisille Jeesuksen weren kautta, annettakoon armon wälikappaleita ulkona olewaisillekin kuin het totuudella halajawat, kuka tietää koska Isä wettää ainoan poikansa tykö, wieläpä epäuskoiset harrastajat ja puoliheränneet owat Jeesuksen opetuslapset, joista on se toiwo, että Herra Jeesus itsensä heille kirkastaa, wertä wuotawaisena ja eläwänä, mutta suruttomia waroittakoon saarnaajat niinkuin pyhä Paawali syömästä ja juomasta itsellensä tuomion. Heittäkäät werkot mereen wieläpä oikialta puolelta mitämaks sulje tte suuren kalan paljouden, se on saarnatkaat parannusta ja syntein anteeksi antamusta niin myös annettakoon sakramenttiä halajawaisille. Met täällä Euroopassa otamme wastaan sakramenttiä wirallisilta papeilta, niinkuin täällä laki waatii. Saatte tekkin olla wapaat jos tahdotte itsenne antaa sidottaa wanhaan waltakirkon helmaan, joka on saattanut kohta koko Euroopan kristityksi lapsena kasteen kautta, se usko on Kreikkalaisilla, Paawilaisilla ja wielä Luterilaisillaki. Kyllä tiedätte raakkaat weljet, että Kristuksen kirkko on nöyryytetyt ja särjetyt sydämet rakentakaamme siis Jumalan temppeliä werisillä ewankeliumin saarnoilla,

tehden työtä sydänten päälle, että pysyisit Karitsan weren kautta puhdistettuina synnistä, joka meihin aina tarttuu. Uskomassa olen synnit anteeksi, ja todistan teillekkin Jeesuksen werellä priiskoitetut sielut Herran nimessä heikkoudet anteeksi. Pyydän rukkoilla edestänin, wanha

Johan Raattamaa.

Mie ja waimo sanomme rakkaita terweisiä Takkiselle, N. Petter Starkalle ja kaikille Amerikan kristityille Calumetissä ja Minnesotassa. Järjestäkää kirkko, hyljäten ihmissäännöt.

Saiwonmuotkasta 11 p. lokakuuta 1879.

Rakkaalle opettajalle Kirkkoherra ja uskollinen työntekiä Herran wiinamäessä C. Abiel Heikel; Jumalan armo lisäintyköön teille! Kirjanne edestä kiitän, joka oli kirjotettu Kittilässä 26 p. Syyskuuta. Se mahtaa olla tarpeellinen, että panna toimeen sanomalehti, että totuus kulkis walheen rinnalla. — Tämän kristillisyyden wihaajat owat paljon walehdelleet kristittyin opin ja elämän päälle, eikä lakkaa mailman loppuun asti, sillä Herra Jumala pani wainon waimon siemenen ja käärmeen siemenen wälille. Tämän totuuden on myös Kristus wahwistanut. He puhuwat kaikkinaista walhetta hänen nimensä tähden. Seuratkoon hengellinen lehti Kristusta, joka puollusti oppilapsiansa, wiisaten Daawetin esimerkillä wiattomaksi; ehkä wilppiä löytyy kaikkina aikoina kristittyin lahkokunnassa, joitten wikoja mailma lewittää ja lisää walhettelee sekä opin että elämän päälle, ei hengellinen lehtikään pidä oikiana kristittynä, waan niitä rikollisia, jotka tulewat uskon kautta parannukseen uudistetuksi sisällisesti ja uskonnollisesti. Työläs on waltiollisen kirkon opettajalla hengellistä lehteä toimittaa, waan sangen tarpeellinen. Älkäämme katsoko wainon liekkejä, waan katsokaamme uskon alkajaa ja päättäjää, jonka weren kautta pysymme woiton päällä, niin kauwan kuin hengen miekalla ja Herran Sepaotin woimalla sodimme lohikäärmettä ja hänen enkeliänsä wastaan. Wieläpä oma syntiturmelus on aina muassamme matkustawaisilla isän maalle.

Wielä sanon, Jumalan on asia ja Jumala wahwistakoon teitä tottuutta tunnustamaan, wieläpä kaitsemaan ja ruokkimaan

Jeesuksen lampaita ja karitsoita, jospa Herran sanan jälkeen kaikki heräykset yhdistyisit yhdeksi lammashuoneeksi. Olisitko he Euroopassa tai Ameriikassa. Tehkäämme sen päälle työtä, että Herran lauma pysyis koossa, niin lawialta kuin lewenee. Wainottuna saamme olla mailman joukolta, kuin saarnaamme siitä wanhurskaudesta, joka saadaan uskon kautta Herran Kristuksen päälle. Wieläpä uskon kautta wiat wähenewät ja hywät työt enenewät.

Miuä ja waimo sanomme rakkaita terweisiä kirkkoherralle ja rouwalle ja pyydän rukoilemaan edestäni. Sano minun terweisiä seurakuntanne kristityille ja enin opettawaisille miehille ja palwelewaisille waimoille. Onnen toiwotuksella olkaa hywästi ja terwe tultua ijankaikkisuuden kirkkaassa ilmassa! Kiitos Jumalalle, joka teitä ja meitä on johdattanut hänen ihmeelliseen walkeutteensa.

Näitä merkitsee wanha

Johan Raattamaa.

---

papeista

Saiwonmuotkasta 18 p. Toukokuuta 1880.

Rakas weli ja uskollinen työntekiä Herran wiinamäessä Johan Takkinen! Jumalan armo lisääntyköön teille. Monta kirjaa olen saanut teiltä joitten edestä kiitän. Olen myös lähettänyt teille Gelliwaarasta, en tiedä jos olette saaneet. Kaikuun kirjoituksesta ja kuukauslehdestä on minulla ja monella tuhannella sama mieli kuin teilläki. En tiedä wielä mitä kirjas on waikuttanut Kittilässä. Olen sanonut monta kertaa Kittilän Kirkko Herralle, että papisto parantakoon ensinnä oppinsa ja katsokoon sitte mitä wikaa olis Kristittyin opetuksissa. En ole käskenyt kuukauslehteä kirjottaa, waan olen luwannut kuin hän kirjallisesti kysyi minulta. Wieläpä sanoin että työläs on wirallisen papin hengellistä lehteä kuljettaa, sillä wainon liekki uhkaa pappein päämiesten kautta. Kalliina kristittynä pidämme Kittilän kirkkoherraa, ja toiwomme, että hengellinen lehti kowenee mailman joukkoa wastaan tai lakkaa, sillä walkia palaa Siionissa, joka polttaa oljet ja heinät.

Te asutte nyt rakkaat weljet wapaassa Ameriikan maassa. Ei waltio sio teidän tuntojanne seuraamaan wäärää oppia niinkuin täällä Euroopassa. En tiedä sanoa sitä enkä tätä niihin kirjoituksiin, joista kirjanne puhuwat. Waan sen met tiedämme, että Kristuksen ijes on sowelias ja hänen kuormans on kewiä. Pysykäämme rakkaat weljet ja sisaret Kristuksen laissa, että me meidämme keskenämme rakastaisimme, olkaamme siis kiinnitetyt Kristuksen lakiin ja taiwaan waltakunnan awainten käytäntö olkoon niitten kuritus, jotka ei tottele seurakuntaa. Wieläpä langenneet nostetaan ja seurakuntaan sisälle otetaan pyhän hengen woiman kautta Herran nimessä Euroopassa ja Ameriikassa. On tänäkin talwena ja edesmenneenä wuonna nousnut langenneita, ja siinä toiwossa olemme että tulewat parannukset uudistetuksi Suomen ja Ruotsin Lapissa. Wieläpä on suruttomiakin herännyt ja takaisin maksaneet warastettuja poroja, erinomattain Wittangin seurakunnassa. Jos Pärki kutsuu Nils Rapin Amerikaan, niin hän kokoaa meidän kanssamme, sillä weli Rappi on jo parikymmentä wuotta weljellisessä rakkaudessa pysynyt meidän kanssamme ja uskon pysywän loppuun asti, mutta jos Pärki kutsuis Pahkamaan Euroopasta eli Pahnilan Heikin Simosta, net kyllä olisit walmiit raatamaan ja hajoittamaan seurakuntaa. Wielä ilmoitan että Nikka on matkatoweriksi walittu Takkiselle Torniolta ja Lapista Amerikaan. Mainitut Pahkamaa ja Pahnila owat huttujoukon jäännöksiä, wasta wiime syörillä tulin kotia ja sain kuulla kirjoistanne, että jos kristityt ottaisit ossaa ja antaisit rahaa kirjapainotoimiin. En ole saanut puhutella monta kristittyä, mutta epäilen että ei taida paino kustannuksia tulla sillä enin osa rikkaita tahtowat olla hittaat töissäns, ja köyhän tuntoja ei sowi näihin tarpeisiin sitoa. Ennen kaikkia rakkaat weljet ja sisaret uskokaamme katsoin uskon alkajaa ja päättäjää weripunaisessa kaunistuksessa. Wieläpä todistan teidän kanssanne synnit anteeksi kaikille eppäilewäisille Herran Jeesuksen nimessä ole wapaa Herran lauma Ameriikan wapaassa maassa. Pian yhteen tulemme kirkkaassa ilmassa. Pyydän rukoilla edestäni. Waimon kanssa sanon rakkaita terweisiä Takkiselle, ynä muut sanoo terweisiä.

Johan Raattamaa.

Johan Rautio sanoo kanssa rakkaita terweisiä kaikille. Rakkaita terweisiä sanon kaikille opettawaisille miehille. Sano minun terweisiä kaikille uskowaisille Minnesotassa. — Lihan jälkeen se on että tehdä naimisia uskottomain kans, mutta synnit niille on täälläki anteeksi todistettu Herran nimessä kuin jälkeen naimisen itkewät onnettomuuttans.

Saiwonmuotkasta 14 p. Marraskuuta 1880.

Rakkaalle weljelle ja uskolliselle työntekiälle Johan Takkiselle ja myös koko apostolis lutherilais seurakunnan kalliille jäsenille. Jumalan armo ja rauha teille runsaasti kaswakoon ja lisääntyköön aina Herramme Kristuksen tuntemisen kautta.

Tämän kautta terwehdämme kalliita weljiämme Amerikaan ja tietä annamme, että olemme saaneet sanomalehtiä ja Ameriikan Aapisen, joitten lahjain edestä kiitämme. Kittilän kirkkoherra morkkaa kowin Ameriikan Aapista ja sanotaan sen panneen kunkausi lehtien päälle ja wäittää sen olewan entisen apostolisen uskon tunnustuksen, mutta kristillisyyden saarnaajat Kittiläsä, Muoniossa ja Ruotsin puolella, ja ynnä muut kristityt pitäwät niin, että apostoolinen uskontunnustus on uuden testamentin kirjassa ja mitä siitä erkaantuu niin ei ole warma. Ja saattawatpa Ameriikan weljet parantaa Aapisensa, jos sen tarpeelliseksi näkewät. Pysykää lujana rakkaat weljet ja sisaret teidän kalliimmassa uskossanne ja pyhässä waelluksessanne, ja älkäämme oudoksuko, että laillinen pappeus wartioitsee teitä ja meitä opissa ja elämässä. Sitä on laillinen pappeus tehnyt Hannaksen ja Kaifaksen ajasta asti. Ehkä kalliita wirallisia opettaita on kaikkina aikakausina löytynyt. Ja pysykäät rakkaat weljet profeetain, Kristuksen ja Apostoolein opissa, ja rakentakaamme profeetain ja Apostoolein perustuksen päälle, jossa Jeesus Kristus paras kulma kiwi on. Te olette Calumetissä ja Minnesotassa eläwän Jumalan seurakunta, joka on tottuuden patsas ja perustus, ja pysykäät rakkaat weljet ja sisaret koossa ja hengen yhteydessä, sillä teillä on kalliit opettajat Johan Takkinen ja muut opettawaiset miehet, Calumetissä ja Minnesotassa. Älköön teidän sydämenne murheelliseksi

tulko, ja älköön myös eppäilkö jos Kristilliseltä alalta pommitettaissiinki Euroopasta teitä. Käykäämme Getsemaanen yrttitarhaan, että werinen kaste lankiais sydäntemme päälle ja seuratkaamme Jeesuksen werisiä askeleita aina haman Golkathan asti, katsellen uskossa ja hengessä maasta ylettyä ja orjantappuroilla kruunattua kuningasta ja omistakaamme uskolla priiskuwaisia weren pisaroita, ja uskokaamme synnit anteeksi hänen nimessänsä, että saamme uudet woimat kantaa ristiä siihen asti että saamme seurata ristinkantajaa paratiisiin, jonka portit aukenit sinä suurena woiton päiwänä, pitkänä perjantaina. Katsokaamme uskossa ja hengessä eläwää ja kirkastettua kunnian kuningasta sotiwaisena ja woittawaisena lyö hän laumansa wiholliset suunsa miekalla. Riemuitse hengessä Herran lauma, woitto on tullut karitsan weren kautta. Ole wapaa wapaaksi ostettu lauma Ameriikassa. Soita Herralle iloisella äänellä, pian yhteen tullaan kirkkaassa ilmassa. Silloin lauletaan yhteen ääneen hallelujaa.

Onnen toiwotuksella olkaat hywästi ja terwe tulemaan Jumalan paratiisiin, Amen.

Meidän entinen, kirjallinen tallennettu uskon tunnustus ei ole autuuden esteenä, pitää lukemattomat miljoonat owat ennen autuaaksi tulleet, wieläpä marttyyri kruunun kanssa menneet paratiisiin, kuin Jumalan pojan usko on ollut ja on sydämmessä, ja tulewat tästäkin edes autuaaksi. Ei myös kirjallinen uskontunnustus ole estänyt kristittyin werta wuodattamasta, kun tyränin usko oli sydämmessä. Ja met terwehdämme sydämen rakkaudella ynä waimomme ja lastemme ja huoneemme kanssa, kallista weljeämme Johan Takkista ja kaikkia opettawaisia miehiä, ja palwelewaisia waimoja, Calumetissä ja Minnesotassa, ja koko Herran lauma terwehtää teitä, ja ole itse enin meiltä terwehdetty ja rukoilkaamme edestäni, pyytää wanha weljenne, kirjoitti

Johan Raattamaa.

Abrami Tapani, Oluf Puljulan kanssa.

Täällä on ollut nyt kokous Saiwonmuotkassa tänä 25 sunnuntaina ja ollut kristityitä koossa Kittilästä saakka ja aina Turusta 1 mies. Ja Petteri Hanhiwaara käskee sanoa sydämmen

rakkaita terweisiä rakkaalle weljelle Johan Takkiselle ja koko Herran laumalle Amerikaan. Tämä on kokouksessa luettu ja hywäksytty.

Ylimuonion kylässä se 10 päiwä Toukok. 1881.

Rakkaalle weljelle ja uskolliselle työntekiälle Herran wiinamäessä Johan Takkiselle. Meidän Herran Jeesuksen Kristuksen armo ja rauha olkoon aina henkes kanssa.

Kristillinen kuukauslehti, jonka olemme saaneet 4 n:o nyt tänä wuonna wahwistaa 11 n:o menneen wuotisesta lehdestä, mutta en usko löytywän totisia kristityitä Ruotsin ja Suomen Lapissa, eikä myös Torniollakkaan yhtään joka saattaa 11 n:o tuomiot oikiaksi todistaa; paitsi pappia ja meiltä tuntemattomia kristityitä. Olettapa wapaassa Amerikan maassa, että saatte suullanna tunnustaa sen mitä sydämmellänne yksinkertaisesti uskotte. Te uskotte, että Jeesus on helwetin tuskat ja waiwat kärsinyt yrttitarhassa, hamaan ristin kuolemaan asti. Te uskotte myös Jeesuksen sanat, kuin hän sanoi ryöwärille ristin päällä: tänä päiwänä pittää sinun oleman minun kanssani paratiisissa, ja wieläpä Nikean uskontunnustuksen wahwistaa uuden testamentin kirja. Me myös uskomme täällä Euroopassa, että Jeesus on helwetin waiwat kärsinyt siassamme alkain yrttitarhassa hamaan ristin kuolemaan asti. Olempa jo ennen kirjoittanut teille, Olof Puljulan ja Abram Tapanin kanssa, että saattawatpa Amerikan weljet parantaa Aapisensa jos het sen tarpeelliseksi näkewät, mutta jos ette näe tarpeelliseksi siellä wapaassa maassa, niin pitäkää Aapisenne kalliina ilman muuttamatta. Mutta met täällä Euroopassa pidämme oman Aapisemme kalliina lasten oppikirjana. Olkaat wapaat rakkaat weljet ja sisaret Ameriikan wapaassa maassa, wapaaksi olette ostettu wiattomalla Jumalan pojan werellä. Synnit, wiat ja heikkoudet owat anteeksi annetut teille ja meille Jeesuksen kalliin nimen tähden. Ole wapaa wapaaksi ostettu lauma, Calumetissä ja Minnesotassa, woitto on tullut Karitsan weren kautta. Älä pelkää Kristuksen seurakunta Ameriikassa, teitä ja meitä suojellaan Kristuksen seurakunnan helmassa,

wielä Kristuksen henki waikuttaa woimallisesti, ja paljon on tänä talwenakin lisääntynyt uskowaisten luku, kuin ewankeliumi ja taiwaan waltakunnan awaimet owat seurakunnalla. Ja pitäkäät rakkaat weljet ja sisaret ewankeliumi ja taiwaan waltakunnan awaimet työnänne, mutta olkaamme nopiat syntiä anteeksi saarnaamaan, mutta hittaat sitomaan. Pysykäämme rakkaat weljet ja sisaret koossa, Ameriikassa ja Euroopassa, wielä täällä Euroopassa löytyy monta kymmentä tuhatta, Ruotsissa, Suomessa, Norjassa ja Lapissa, joilla on yksi sydän ja sielu. Pysykäämme Kristuksen laissa, joka sanoo, että me meitämme keskenämme rakastaisimme, siinä toiwossa olemme, että Kittilän ja Mataringin papit pysywät Kristuksen seurakunnan helmassa. Mutta ei sowi heidän kahden teiltä ja meiltä tuntemattomain kanssa hallita Amerikaan saakka. Rukkoilkaat rakkaat weljet ja sisaret näitten nuorukaisten edestä, ettei he pelkää wainon liekkiä, waan kärsiwällisyyden kautta, kaswaisit hedelmän taiwaan waltakunnalle. Ole wapaa wapaa kirkko Amerikassa, ei ukko Raattamaa saata teitä lakkiin sitoa rakkaat weljet, waan pysykäämme profeetain, Kristuksen ja apostolein opissa, niin seurakunta pysyy koossa. Pian yhteen tullaan ijankaikkisuuden kirkkaassa ilmassa, Amen.

Alakainuun kirkossa saarnasin tulkin kautta Helmikuussa kowalla pakkasella, ja suuri paljous oli Kristityitä siellä, ruotsalaisessa kansassaki, ja suuri rauha ja ilo loisti heidän kaswoistansa ja liikutusten ääni kuului.

Olettehan nyt ymmärtäneet ettei Raattamaa tahdo teitä lakiin sitoa Aapisen asiassa.

Meidän rakastettu weljemme Mattias Siikawuopio eli Naimakka on nukkunut kuoleman uneen ja pääsyt Herrans iloon, ja monta muuta rakasta weljeä ja sisarta. Täällä on kowa tauti liikkumassa. Paljon on tänä talwena täällä kuollut ihmisiä, mutta enin osa autuaaksi tullut. Olkaat nyt sydämen rakkaudella terwehdetty meiltä, ynä waimoni ja huoneeni kans, kaikki rakkaat weljet ja sisaret, jotka asutte Calumetissä ja Minnesotassa, ja mie ja waimo sanomme terweisiä Takkiselle rakkaudesta, että waimot Ameriikassa owat wapaat uskon kautta kirkkoon ottamatta, jos woiwat lihan työt hengen kautta kuollettaa, etteiwät hylkää miehiänsä.

Johan Raattamaa.

Saiwonmuotkasta 12 p. Elokuuta 1881.

Rakkaille weljille ja uskollisille työntekiöille Herran wiinamäessä Johan Takkinen, Nils Petter Starkka ja Henr. Bärki, Jumalan armo lisssääntyköön teille.

Kiitän kirjanne edestä. Piljetit ja wekselin olen saanut. Olen joltisesti terwe ruumiin ja sielun puolesta, mutta näkö on huono. En woi nähdä kirjoittaa kuin aurinkopaisteessa ja on muitakin wanhuuden wikoja seitsemänkymmenen ijällä etten kykene lähteä niin pitkälle reissulle toiseen maan ossaan. En tiedä wielä jos Fredrikki Paksuniemi lähtee, olen kirjoittanut myös Joonas Purnulle, mutta pelkään etteiwät taida tänä syksynä keritä matkaan. Jos net lähtisitkin, mutta jos ei kelwollisia lähde, niin mitenkäs sitte piljetin kanssa pittää tehtämän? Ilmoita minulle.

Nyt lähestyn teitä rakkaat weljet ja sisaret. Pysykää koossa Herran sanan jälkeen. Wieläpä Kristuksen laissa, että keskenämme rakkauden pitäisimme. Rakastakaa teitänne keskenänne rakkaat weljet Pohjois-Ameriikassa, hengessä olemme tykönä teidän kanssanne. Katselkaamme uskossa ja hengessä maasta ylettyä weripunaista lippua. Uskokaamme, että puhdistawaiset weren pisarat priiskuisit sydämiin ja sieluihin. Synnit anteeksi Jeesuksen nimessä todistan Jumalan puolesta. Uskokaamme rakkaat weljet ja sisaret, että woima lähtee Jeesuksesta. Puhalla Herran henki palamaan suitsewaiset kynttilän sydämet, että rakkauden ja rauhan tuli palas Siionissa. Ole wapaa ostettu lauma, synnit, wiat ja heikkoudet owat anteeksi annetut teille ja meille. Rohwaiskaame uskomaan meitämme ja tehkäämme parannusta eppäilewäisyydestä, sillä kaikki muut wiat owat epäuskon hedelmiä. Pitäkäämme rakkaat weljet ja sisaret kalliina opettawaisia miehiä Johan Takkista ynnä muita opettawaisia miehiä. Pitäkää armona, että teillä on täydellinen uskon wapaus. Ei waltio sido teidän tuntojanne pappiswallan kautta niin kun täällä Euroopassa. Ehkä kaalliit owat Jumalan ja Kristuksen papit, sekä wiralliset että wirattomat. Wieläpä owat Samaritaanuksen Juhat, jotka langenneita ja synneiltä haawoitettuja kantawat ewankeliumin saarnalla pyhäin ihmisten yhteyteen, jossa seurakunnassa kaikki synnit annetaan anteeksi ja päästetään lain kanteista. Isäntä on täyden saanut,

juhdista

laki on täytetty ja synnin rangaistus kärsitty. Kaksinkertaisesti olemme saaneet Herran kädestä kaikkein synteimme tähden. Jeesus Kristus joka wanhurskas on seisoo edeswastaajana Isän tykönä. Se on täyden maksajana loppuun asti. Uskokaamme että uuden wahwan hengen kautta lihan työt kuoletetaan, niin saamme ijankaikkisesti elää Jumalan paratiisissä, jonka Jeesus awas polkeissansa Jumalan wihan wiina kuurnaa Getsemaanesta Golgatalle asti. Katsele nyt Herran lauma weriylkäs eläwänä ja kirkastettuna weripunaisessa puwussa, jonka sai murtaissans Jumalan paratiisiin! Olkaa hywästi ja terwe tultua paratiisissä. Mie ja waimo sanomme rakkaita terweisiä kaikille kristityille, ja erinomattain opettawaisille miehille ja palwelewaisille waimoille. Pyydän rukoilla edestäni. Onnen toiwotuksella olkaa hywästi, merkitsee wanha

Johan Raattamaa.

Olisin suonut Takkis weljen, että wielä wiiwyt Ameriikassa riitoja ratkomassa, ja tänne kirjoittaa. Terweisiä rakkaita Minnesotaan. Sanokaa minulta ja kaikin paikoin Pohjois Ameriikassa.

Se sama.

Saiwonmuotkasta 11 p. Tammikuuta 1882.

Rakkaalle weljelle Johan Takkiselle ja Kristuksen seurakunnalle Calumetissä. Isän Jumalan armo ja Herran Jeesuksen rakkaus, ja Pyhän Hengen osallisuus olkoon teidän ja teidän henkenne kanssa.

Met wanhimmat ja weljet kiitämme J. Takkista ja Kristuksen seurakuntaa kokoontuneena Saiwonmuotkaan. Teidän rakasten kirjainne edestä, joita eilen saimme. Met olemme kuulleet että meidän rakas weljemme J. Takkinen aikoo luopua pois seurakunnan palwelukfesta, ja nähneet Takkisen ynnä seurakunnan kirjeistä. Meidän halumme on niinkuin Calumetin seurakunnankin, että weli Takkinen pysyy aina samassa wirassa edeskin päin. Ja met lähetämme Johan Takkiselle ja seurakunnalle rakkaan weljemme Johan Lumijärwen Hammerfestistä. Ja hän on nyt

täällä Saiwonmuotkassa meille ennen tuttu ja on tänä talwena ollut kansamme 2:si kuukautta Muonion, Kaaressuanon, Wittankin ja Pajalan seurakunnissa. Ja olemme kuulleet korwillamme ja nähneet, että hän on waikuttawainen ja että hänellä on totinen sydän. Ja hän tulee Raattamaan piljetillä ja wekselillä tänä tulewaisena kewänä Amerikaan. Tyytywäisellä mielellä lähetämme Johan Lumijärwen.

Johan Raattamaa, Erk-Anterus, Mooses Taalinmäki, Olli Räisänen ja meidän kanssamme monta tuhatta Euroopan yhdistettyä.

Minä myös terwehdän teitä rakkaat weljet ja sisaret Amerikassa sydämen rakkaudella. Erittäinki Johan Takkista. Ja saan tietä antaa minun ja Tornion ymmärtäwäisten Kristittyin mielipiteen Amerikan suomalaisesta Lapisesta, että se on paremmin pyhän Raamatun kanssa yhtä pitäwäinen, kuin meidän Lapisemme, erittäinkin uskontunnustuksen kappaleessa ja tet saatte pitää sen wapaasti minun ja meidän käsityksen mukaan. Ja jos kykenettä paremmin tekemään niin tehkää, kun se ainoastansa tapahtuu Raamatun mukaan. Ja Johan Lumijärwi on meiltä tunnettu ulkoa ja sisältä, että se soppii Takkiselle apulaiseksi wielä papin toimisaki, jos ei Takkinen aina jaksaisikaan. Ja hän on wielä wähän käynyt maallistakin koulua, että se kykenee lasten kouluaki pitämään. Ja weljet rakkaat, saarnakkaamme ewankeliumia kaikille luoduille, niinkuin kuninkaamme Kristus käskenyt on, että lewottomat omat tunnot saawat lewon uskon kautta, Jeesuksen päälle. Ja olkaa nyt rakkaani hywästi Jeesuksen haltuun, jonka weren hinta olemme ja olette. Synnit, wiat ja eppäilewäiset ajatukset owat teille anteeksi annetut Jeesuksen nimessä, sillä werellä, joka on wuotanut pitkänä perjantaina syntein anteeksi saamisen tähden! Ja rukkoilkaa edestäni, pyytää weljenne uskossa ja kanssanne osallinen armossa.

Wanha Erkki Antti Antin poika Juhonpieti.

Tehkää rakkaat weljet työtä sen päälle, että seurakunta pysyis koossa ja älkää rakentako kahta lammashuonetta. Sanon minä niille, jotka piljetin owat lähettäneet, ehkä nyt on koko seurakunnan kutsumus, niin älköön nyt kenkään Johan Lumijärwen

nuorruutta katsoko ylön, jonka olemme lähettäneet. Ehkä opettajat owat seurakunnan palweliat, joka on totuuden patsas ja perustus. Hywä apu on minulla ollut Johan Lumijärwestä tänä syksynä, niin toiwomme, että hän on myös awullinen weljelle Takkiselle, jos Takkinen pysyy siallansa. Olkaa hywästi rakkaat weljet ja sisaret, hywän paimenen Jeesuksen haltuun. Pyydän rukkoilla edestänin.

Wanha weljenne,

Johan Raattamaa.

Rakkaita terweisiä minulta ja waimoltani kaikille rakkaille weljille ja sisarille Amerikassaki. Terweisiä Olli Kitkijoelta ja Parka-lapsilta.

Ja Takkinen, pitäkää tämä kirja tallella.

Saiwonmuotkasta 11 p. Tammikuuta 1882.

Rakkaalle weljelle uskossa, ja työntekijälle Herran wiinamäessä Johan Takkinen Ameriikassa.

Armo olkoon teille ja rauha Jumalalta isältä, ja Herraltamme Jeesukselta, Pyhän hengen kanssa nyt ja aina elämän ehtoon asti, Amen.

Tällä rakkauden ja rauhan terwehdyksellä lähestyn teitä sinne kaukaiselle wieraalle maalle, toiwottain sekä ajallista että ijankaikkista onnea. Sydämmeni iloksi olen saanut teiltä kirjan, jonka edestä kiitän, ehkäpä ei ole tullut minulta wastausta. Usein olen muistanu sinua ja niitä rakkaita kansakäymisiä, joita ennen saimme pitää täällä ollessas. Ja tiedän warmaan, että olet rakkaudella kätketty monen tuhannen Jumalan walitun sydämeen, ynnä esikoisten kanssa, joitten seurassa olen minäkin nyt täällä saanut olla jo toista wiikkoa. Täällä on pidetty nyt kouluja Muoniossa ja Saiwonmuotkassa ja on ollut paljon ihmisiä koolla Norjasta, Suomesta ja Ruotsista ja Lapista. Esikoiset aina Alatorniosta saakka tässä tilaisuudessa. Saawuit myös kirjanne tänne. Sydäntämme liikuttiwat sääliwäisyydestä ja rakkaudesta, jossa tilaisuudessa walittiin Johan Lumijärwi lähtemään Ameriikaan, joka saattais teitä sekä auttaa töissänne että lohduttaa

murheissanne ja kärsimisissänne. Ja nyt me lähemme Raattamaan kanssa Kemijärween päin, joko huomenna eli yli huomisena.

Erikki Antti Juhonpietin kanssa olen ollut jo toista wiikkoa yhdessä, joka myös ruokkii Kristuksen laumaa terweellisellä ruoalla. Hauskat owat olleet ajat tätä nykyä koska olemme täydellisyyteen kutsutut Kristuksessa Jeesuksessa, johonka olemme ja olette tulleet priiskotusweren kautta, joka on wuotanut Golgathalla pitkänäperjantaina synteimme maksoksi ja anteeksi antamiseksi, wiattomat ja puhtaat olemme kaikista synneistä Karitsan weren kautta, joka on priiskunu rakastajan ruumiista yrttitarhassa ja Golgathalla. Synnit ja wiat ja epäilewäisyys on anteeksi annettu sekä teille että meille weressä wiattomassa. Wapaaksi olemme ostetut, olkaamme hywässä turwassa, pian yhteen tulemme kirkkaassa ilmassa, jossa saamme toisiamme kohdata ja weisata yhteen ääneen woiton wirttä Karitsan häissä alati ja ijankaikkisesti, Amen. — Sano sydämmen rakkaita terweisiä koko Herran laumalle siellä ja erittäinki niille, joita minä tunnen ja ole itse ensin terwehditty koko Herran laumalta täältä. Minä waimoni kanssa sanomme sydämmen rakkaita terweisiä Antti Jaakkolalle, Petter Kaisalahdelle, Petter Räisäselle y. m. Pyydän rukoilla edestäni. Weljenne uskossa ja osallinen armossa.

Olli Räisänen.

Sanon wielä rakkaalle weljelle Johan Takkiselle, että olen saanut Salomon Korteniemen preiwin kopion ja monta muuta preiwiä kuluneena wuonna, joitten edestä kiitän. Preiwiä joita olette waatineet minun lähettämään en ole saanut wielä käsilleni kuin olen reisanut monessa seurakunnassa ja nyt tulee taas lähtö. Mutta tahdon kehoittaa Tapanin Aapoa, jolle Salomon Korteniemi wiimein on kirjoittanut lähettämään teille ei muuta kuin sydämmen rakkaita terweisiä kaikille rakkaille weljille ja sisarille Calumetissä ja Minnesotassa. Ja ole itse ensin terwehdetty, merkitsee weljenne

Johan Raattamaa.

Olen myös sen preiwin saanut, jossa oli 5:si kruunua sisällä postirahan nimellä. Ewalta, wanhalta äitiltäs sydämmen rakkaita terweisiä.

Johan Raattamaa.

Saiwonmuotkasta 7 p. Toukokuuta 1882.

Rakkaalle weljelle ja uskolliselle työntekiälle Herran wiinamäessä Paulus Palowaara. Jumalan armo lisääntyköön teille.

Tämän kautta lähetän teille Johan Takkisen kirjan. — Owat ne Raisistakin kirjoittaneet kanne kirjan minulle Paulusta wastaan. Ilmanki Pykeässä ja Raisissa waikuttaa Wickströmin henki, kuin eiwät lakkaa napisemasta. Napisi se Fredrik Paksuniemiki, että Paulukselta liikkuu wanha aatami Rowaniemessä, mutta hän sanoo Paulukseen anoneen anteeksi. — Weli rakas, kieltäkäämme itsemme, ja anteeksi anokaamme, ja antakaamme anteeksi niinkuin Jumala Kristuksen tähden on teille ja meille anteeksi antanut kaikki rikokset ja synnit. Synnit todistan Jumalan puolesta anteeksi Jeesuksen nimen tähden, Pykeän, Raisin ja Hammerfestin kristityille. Rohwaiskaat teitänne uskomaan rakkaat weljet ja sisaret ja puhaltakoon Herran henki palamaan suitsewaiset kynttilän sydämmet. Ole wapaa wapaaksi ostettu lauma Norjan rannalla. Pian yhteen tulemme ijankaikkisuuden ihanalla rannalla. Siellä woitto on tullut Karitsan weren kautta, Amen.

Mie ja waimo sanomme rakkaita terweisiä Paulus Palowaaralle ja kaikille Norjan kristityille. Pyydän rukoilla edestäni. Omalla kädellä, wanha

Johan Raattamaa.

Muonioniskasta se 26 p. kesäk. 1882.

Rakkaalle weljelle Isak Koskenmukalle, Jumalan armo lisääntyköön teille.

Kaksi preiwiä olen sinulta saanut, ja kiitän niitten edestä. Ensimmäinen preiwi oli jotakin määrää tyydyttäwäinen, mutta toinen preiwi oli päällekantawainen, saarnaajan, kalliin opettajan Johan Takkisen päälle, jonka työala on täällä kalliita hedelmiä kantanut, Suomessa ja itämaalla, ja myös muualla, jossa hän on kulkenut saarnaamassa, jota työalaa olen ilokseni katsellut menneenä talwena Pohjois Suomessa, että Jumala on waikuttanut sanansa ja henkensä kautta, eläwään kristillisyyteen, jossa myös weli Takkinen on ollut wälikappaleena Jumalan kädessä. Paljon

on myös Pohjois Ameriikassakin, jotka pitäwät kalliina opettajana J. Takkisen, ja monen tuhannen sydämmessä on Takkinen Euroopassaki. On myös teidän preiwi ja monta muuta preiwiä, jotka kantaa Takkisen päälle. Tet sanotte, että on mennyt Takkisen sydän lailliseksi. Mutta saarnaa nyt weli rakas ewankeliumia Takkiselle, että Jeesuksen rakkaus sullais hänen sydämensä, että Takkinenki saattais teille saarnata ewankeliumia, ja antaa anteeksi kaikki päällekantawaiset kirjoitukset. Wielä sanon kaikille yhteisesti, erinomattain opettawaisille miehille, älkää rakkaat weljet tehkö kahta lammashuonetta Ameriikassa, waan pysykää koossa niinkuin Herra on sanonut. Uskokaa rakkaat weljet ja sisaret Jeesuksen nimessä kaikki synnit, wiat ja heikkoudet anteeksi, todistan Herran lauman kanssa, Jumalan puolesta Jeesuksen nimessä. Onnen toiwotuksella olkaa hywästi, merkitsee

Johan Raattamaa.

Pyydän rukkoilla edestäni.

Rakas weljeni Abraham Koskela.

Jumalan armo lisääntyköön teille. Preiwin olen sinulta saanut, jonka edestä kiitän. Ja ikäwä on kuulla ettette ole unhottaneet niitä kuin takaperin owat, Pudasjärweltä asti, lähes kymmenen wuotta aikaa; on kuin sananharkka on ollut teillä. Lakkaa riitelemästä Suommen pojat matkalla isänmaalle, kyllä tiedän että Erwastin Paawali soppii Takkisen kanssa jos olis Ameriikassa. Enkä tiedä muuta sanoa kuin tehkäät parannus riitaisuudestanne, ja uskokaa ewankeliumia. Kaikki opettawaiset miehet, älkää rakkaat weljet ja sisaret riidelkö tiellä, matkalla isänmaalle. Nostakaa silmänne ja katselkaa maasta ylettyä orjantappuroilla kruunattua kuningasta. Katselkaamme uskossa ja hengessä kuningasten kuningasta, waatteensa owat wereen kastuneet sodan ja woiton päiwänä. Katselkaa rakkaat weljet ja sisaret uskossa ja hengessä priiskoitetut teidän sydämisänne, ja uskon kautta päästettynä pahasta omasta tunnosta, wielä todistan Jeesuksen nimessä kaikki wiat ja heikkoudet anteeksi Jumalan puolesta, sillä Jeesuksen weri on wuotanut syntein anteeksi antamiseksi. Uskokaamme rakkaat weljet ja sisaret, että woiton päällä pysymme Karitsan weren kautta.

Onnen toiwotuksella olkaa hywästi. Wanha weljenne

Johan Raattamaa.

Ja met terwehdämme sydämmen rakkaudella teitä, ja koko kallista Herran laumaa Ameriikassa. Se on yhteinen seurakunnan ymmärrys täällä, mitä tähän preiwiin kirjoitettu on. Abram Tapani ja Matti Pekkala terwehtäwät sydämmen rakkaudella koko kallista Herran laumaa Ameriikassa.

Saiwosta se 1 päiwä Heinäkuuta 1882.

Rakkaille weljille ja uskollisille työntekiöille Herran wiinamäessä Johan Takkiselle ja Johan Lumijärwelle. Jumalan armo lisääntyköön teille!

Olen jo kaksi kirjaa saanut Johan Lumijärweltä, joissa oli osa Takkiselta. Ja wasta sain kirkkoherra Heikkelin ja Maria Jokelan kirjan kopion. Kirjainne edestä kiitän, mutta ihmettelen mistä tietäwät Kittiläiset roskittaa Johan Lumijärweä, joka ei ole siellä käynytkään kuin kaswawana poikana; taitaa olla lähes kymmenen wuotta aikaa. Ei ole lähteneet Kittilän saarnaajat, waikka olen heitä esitellyt ja tarjonut piljeteitä. Niin, oli se kallis asia, että Johan Lumijärwi lähti edestäni, joka saattaa Norjan kieltä, sillä onhan paljon Norjalaisia Ameriikassa. Ja saattaa myös weli saarnata parannusta ja syntein anteeksi antamusta Herran nimessä.

Pysykäämme pahan woittajana Jeesuksen woiman kautta, niin emme tule häpiään, wielä sanon kaikille rakkaille weljille ja sisarille, wälttäkää nuoruuden himoja, ja pysykäämme ristin kantajana, seuraten suuren ristin kantajan werisiä askeleita yrttitarhasta Golgathan woittowuorelle. Katselkaamme uskossa ja hengessä maasta ylettyä orjantappuroilla kruunattua kuningasta wanhurskaudensa käsiwarrella murtawan paratiisin, sodan ja woiton päiwänä. Uskokaamme rakkaat weljet ja sisaret Ameriikassa ja Euroopassa. Täydellisesti olemme lunnastettu. Kuka on joka tahtoo kadottaa. Kristus on kuollut ja noussut ylös kuolleista. Kuka on joka tahtoo Jumalan walittuin päälle kantaa. Jumala on joka wanhurskaaksi tekee. Ole wapaa wapaaksi ostettu lauma